

Mánfa Község Polgármesterétől
7304 Mánfa, Fábrián B. u. 58. sz.
Tel.: 72/482-145, 72/581-349
e-mail: pghiv@manfa.hu

ELŐTERJESZTÉS

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2025. február 17-i ülésére

Az előterjesztés tárgya: Mánfa Község Önkormányzatának Vízkárelhárítási Tervének elfogadása, valamint a Ciklus Kft-vel kötött szerződés teljesítési határidejének módosításának jóváhagyása

A napirend előterjesztője: Takács Zsolt polgármester

Az előterjesztést készítette: Dr. Bencsikné Aubert Judit

Tisztelt Képviselő-testület!

Mánfa község Vízkár elhárítási Tervének elkészítésére vonatkozóan - vállalkozó kiválasztása beszerzési eljárás megindításáról - a Tisztelt Képviselő-testület 11/2024. (III.4.) sz. határozatában döntött 2024. március 4. napján a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 234/2011. (XI. 10) Kormányrendelet 26. §, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. CLXXXIX. törvény, és a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) bekezdés f) pontja és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 3. §-a értelmében.

A beszerzési eljárás során az ajánlattételi felhívásra a Ciklus Kft. (székhely: 6120 Kiskunmajsa, Móra F. u. 9/C., adószám: 23142367-2-03) adta a legkedvezőbb ajánlatot, így a megbízási szerződés 2024. április 9. napján megkötésre került „Mánfa Község Vízkárelhárítási Terv dokumentációjának elkészítése” tárgyban.

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a vállalkozó megbízási díja szerződés szerint összesen bruttó 600.000,- Forint, melyből a szerződés aláírásakor bruttó 317.500,- Forint kifizetésre került a vállalkozó részére. A megbízási díj visszalévő 50%-ának kifizetésére (bruttó 317.500 Forint) a dokumentum átadását követően kerül sor. A vállalkozói díj fennmaradó költsége fedezettel rendelkezik, mivel a felhalmozási alapból kerül kifizetésre.

Tájékoztatom továbbá a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Ciklus Kft-vel kötött megbízási szerződés teljesítési határideje 2024. szeptember 30-án lejárt. A vízkárelhárítási terv dokumentációja elkészült, azonban a Dél-Dunántúli Vízügyi Hatóság jóváhagyása csak 2024. december 16. napján érkezett meg. Az ismertett okokból az eredeti szerződés 2.1. pontja vonatkozásában szerződésmódosításra van szükség a teljesítési határidőt illetően. Módosított teljesítési határidőnek 2025. február 25. napját javaslom.

Felhívom a Tisztelt Képviselő-testület figyelmét, hogy a terveket a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően évente, illetve vízkáreseményt követően felül kell vizsgálni és a változásokat át kell

vezetni. Az éves felülvizsgálat költsége betervezésre került a Mánfa Község Önkormányzatának 2025. évi költségvetésébe.

Fent leírtakra tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy szíveskedjen az előterjesztést és a melléklet tartalmát megvitatni és a határozati javaslatban foglaltak szerint döntsön az elkészült vízkárelhárítási terv elfogadásáról és a teljesítési határidőt érintő szerződésmódosítás jóváhagyásáról!

Határozati-javaslat:

A Képviselő-testület – a polgármester előterjesztése alapján – megtárgyalta „Mánfa Község Önkormányzatának Vízkárelhárítási Tervének elfogadása, valamint a Ciklus Kft-vel kötött szerződés teljesítési határidejének módosításának jóváhagyása” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

- 1) A képviselő-testület a Mánfa Község Vízkárelhárítási Tervének dokumentációját megimerte, megvizsgálta, és azt a mellékelt formában jóváhagyja.
- 2) A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy Ciklus Kft-vel (székhely: 6120 Kiskunmajsa, Móra F. u. 9/C., adószám: 23142367-2-03) 2024.április 9. napján kötött megbízási szerződés 2.1. pontjában meghatározott teljesítési határidőt 2024. szeptember 30. napjáról 2025. február 25. napjára módosítsa, ennek értelmében a képviselő-testület a szerződésmódosítást jóváhagyja.

Határidő: 2025. február 18.

Felelős: Takács Zsolt polgármester

- 3) A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a szerződésmódosítás aláírását követően a teljesítési igazolást kiállítsa a Ciklus Kft. részére, melynek értelmében a Megbízott kiállíthatja a számlát a megbízási díj összegének 50%- áról, bruttó 317.500 Forint összegben, mely a felhalmozási alapból kifizetésre kerülhet.

Határidő: 2025. február 25.

Felelős: Takács Zsolt polgármester

Mánfa, 2025. február 10.

**Takács Zsolt
polgármester**

MÁNFA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TERV

Mánfa Község Önkormányzatának Vízkárelhárítási Terve

2024.

A Vízkárelhárítási Terv Mánfa Község Önkormányzatának, illetve a dokumentáció készítőjének, a Ciklus Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft. tulajdona. A példányok kiosztását a 232/1996.(XII. 26.) Kormányrendelet előírása szerint a Megbízó adta ki.

Készítette: Ciklus Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft.
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C.
Közreműködött: Bába János, Kamarai azonosító:06-0770, 06-60651

Mánfa Község

Vízkárelhárítási terv

Készítette: Ciklus Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft. közreműködésével
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C.
Dr. Feketéné Bicskei Éva
vegyész, korrózióvédelmi és környezetvédelmi szakmérnök
igazságügyi környezetvédelmi szakértő
MISZK azonosító 010675, MMK azonosító 03-0089

Aláírás:

Ciklus Környezetvédelmi
Mérnöki Iroda Kft.
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C.
OTP: 1732143-20019543 2.
Adószám: 23142367-2-03

Közreműködött: Bába János okl. építőmérnök, építőmérnök
MMK azonosító: 06-0770, 06-60651

Aláírás:

Ellenőrizte: Komlói Közös Önkormányzati Hivatal Mánfai Kirendeltsége
(7304 Mánfa, Fábíán Béla u. 58.)
dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

Jóváhagyta: Mánfa Község Önkormányzata
(7304 Mánfa, Fábíán Béla u. 58.)
Takács Zsolt polgármester

Véleményezte: Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
(7623 Pécs, Köztársaság tér 7.)

TARTALOMJEGYZÉK

BORÍTÓLAP	1
ALÁÍRÓLAP	2
TARTALOMJEGYZÉK	3
1. ELŐSZÓ, BEVEZETÉS	5
2. TELEPÜLÉS TERÜLETI LEÍRÁSA	7
2.1. Földrajzi helyzet, domborzat és talajviszonyok	11
2.2. Víz	16
2.2.1. Felszíni vizek jellemzése	16
2.2.2. Felszín alatti vizek jellemzése	33
2.3. Éghajlat, csapadékviszonyok	35
2.3.1. Éghajlat	35
2.3.2. Csapadékviszonyok	37
3. Belterület elhelyezkedése a vízgyűjtőn	38
3.1. Vízrendezési művek kialakulása, helyzete	39
4. A CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETŐ RENDSZER ISMERTETÉSE	39
4.1. Befogadó (külsőterületi) csatornák	39
4.2. Belterületi rendszer ismertetés	39
4.2.1. Mánfa belterületének felosztása belterületi vízgyűjtők, csapadékvíz befogadók szerint	39
4.2.2. A város főgyűjtő csatornáinak ismertetése	39
4.2.3. A belterületi mélyebb fekvésű területek főbb jellemzője, hatékonyságuk javítási lehetőségei	40
5. Vízkár által veszélyeztetett területek, mentesítés módja	40
5.1. Vízkár által érintett utcák	40
5.2. Vízáttemeléssel belvízmentesített területek	41
5.3. Rendkívüli csapadék esetén veszélyeztetett területek	41
5.3.1. Mély fekvésű belső területek	42
5.4. Átmeneti víztározás	42
5.5. Szivattyúzási helyek	42
5.6. A vízkár kialakulása esetén a feladatok a következők	42
6. Belvízvédelem	43
6.1. Belvízveszélyes területek	43
7. Árvízvédelem	43
7.1. Árvízveszélyes területek	43
7.2. Villámárvizek	43
8. VÉDEKEZÉS	44
8.1. A település vízkárok általi veszélyeztetettségének meghatározása	44
8.2. Jellemző vízkár jelenségek, hidrometeorológiai és hidrológiai kockázatok	45
8.3. Felkészülés a védekezésre	45
8.4. A védekezés feladatai	47
8.4.1. A védekezés általános alapelvei	47
8.4.2. A védekezés szervezete, mechanizmusa, eszközei	47
8.4.3. A védekezés fokozatai	49
8.4.4. A védelemvezető feladatai és döntési jogköre	51
8.4.4.1. Vízvédelmi készültség elrendelése	53
8.4.4.2. Napi jelentés	54
8.4.5. Települési Polgári Védelmi Parancsnokság feladata	55
8.4.6. A védekezésbe bevonható szervek általános feladata	55
8.4.7. A védőképesség állapot fenntartása	57
8.4.8. A védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések	58
8.4.8.1. Megelőző védekezés biztosítása érdekében elvégzett rekonstrukciós munkák	58
8.4.9. Kimutatás a védekezésbe bevonható szervekről	61
8.4.10. A Települési Polgárvédelmi Parancsnokság Ügyelete	61
8.5. A védekezés megszüntetését követő intézkedések	63
8.5.1. Vízvédelmi készültség megszüntetése	64
8.6. Közérő mozgósításának rendje	65
8.6.1. Közérő (polgári erő) mozgósítási terv	65
8.6.2. Közérő (polgári erő) kiállítási terv	65
8.6.3. Kiűritési és mentési terv	66
8.6.4. Helyi vízkárelhárításnál felhasználható eszközök és anyagok	66
9. Kimutatás az elhelyezési lehetőségekről	67
10. Védekezéssel kapcsolatos jogszabályok	67
10.1. Törvények	67
10.2. Kormány- és miniszteri rendeletek	67

1.sz.m. Megbízás és Szakértői jogosultságok: Megbízás
Dr. Feketéné Bicskei Éva jogosultságai
Bába János jogosultsága

2.sz.m. Térképek

3.sz.m. Kimutatások: Kimutatás a településen található védelmi anyagokról és eszközökről
Kimutatás védekezés gép, eszköz, anyag és létszámgény szükségletéről
Közerők mozgósítási terve
Település kiürítési és mentési terve

4.sz.m. Csapadék mérőállomások adatai

5.sz.m Mellékletek:

M-1 Védekezési készültségi fokozat elrendelő határozat
M-2 Védekezési készültségi fokozat megszüntető határozat
M-3 Napi jelentés
M-4 A vízkárelhárítás során foglalkoztatott létszám nyilvántartás
M-5 A vízkárelhárítás során alkalmazott gépek és berendezések nyilvántartása
M-6 A vízkárelhárítás során felhasznált anyagok nyilvántartása
M-7 Védelmi napló
M-8 Összefoglaló jelentés
M-9 Jegyzőkönyv az éves felülvizsgálatához
M-10 Felhívás Közerőnek hirdetmény, nyomtatvány
M-11 Kitelepítési felhívás-hirdetmény, nyomtatvány

6.sz.m Segédletek:

S-01 Az állami vízkárelhárítás irányítás rendszere és a résztvevők elérhetőségei
S-02 Települési vízkár-elhárítási szervezet felépítése
S-03 A vízkárelhárításhoz igénybe vehető erőforrások adatai és beszerzési lehetőségei
S-04 A védelmi napló vezetésének általános szabályai
S-05 Ellenőrző lista a védelemvezető részére
S-06 Vízrajzi adatszolgáltatók elérhetőségei
S-07 Szakmai tanácsadók névjegyzéke
S-08 Infrastruktúra-üzemeltetők elérhetőségei
S-09 A vízkárelhárítással összefüggő jogszabályok jegyzéke
S-10 A vízkárelhárítással összefüggő fogalom-meghatározások
S-11 Tervjegyzék
S-12 Tájékoztató a figyelőszolgálatot ellátó örök részére
S-13 Rövidítések jegyzéke (opcionális)

Ez a dokumentum a CIKLUS Kft. szellemi tulajdona, felhasználásához a társaság írásos engedélye szükséges.

1. ELŐSZÓ, BEVEZETÉS

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, 16. § (1) szerint, „a vizek kártételei elleni védelem érdekében szükséges feladatok ellátása – a védőművek építése, fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése, valamint a védekezés – az állam, a helyi önkormányzatok, illetve a károk megelőzésében vagy elhárításában érdekelt kötelezettsége.”

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 8. § (1) b) és d) pontok szerint: a védekezésre való felkészülés során a védekezésre kötelezettek feladatai a védekezési tervek és nyilvántartások elkészítése, kiegészítése, rendszeres, évenkénti felülvizsgálata.

Mánfa község a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet szerint „A” erősen veszélyeztetett.

A 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 8. § (3) bekezdése értelmében a védekezési terveket a védekezésre kötelezettek minden év december 10-ig felül kell vizsgálnia és a változásokat a terveken át kell vezetnie.

A védekezéssel kapcsolatos feladatokat az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet határozza meg.

A tervek tartalmi felépítését a Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási- és Vízépítési tagozata által kiadott „Módszertani segédlet a Települési Vízkár-elhárítási Tervek Készítéséhez” c. dokumentum tartalmazza.

A Vízügyi Igazgatóság szakmai irányítási feladatkörében véleményezi a védekezési terveket, közreműködik a védekezési felkészülés és a védőművek felülvizsgálatában, valamint a polgármester részére műszaki segítséget nyújt a védekezés ellátásához (232/1996. (XII. 26.) Korm. rend. 9. § (3) a) – c) pontok).

A vízkár elhárítási védelmi terv bevezetésként ismerteti a település adottságait, vízrajzát és meghatározza a település vízkárok általi veszélyeztetettségét. Veszélyhelyzet esetén a helyi védelemvezető, a mindenkori polgármester dönt a veszélyeztetettségnek megfelelő védelmi fokozat elrendeléséről, melyhez tartozó szabályok és feladatok leírása részét képezi a vízkár elhárítási tervnek.

A helyi vízkár elleni védekezés feladatain kívül a terv tartalmazza a védekezési időszakon kívüli feladatokat, mellyel fel kell készülni az esetleges káreseményekre, ami dombvidéki területeken kialakuló villám árvíz ellen különösen fontos.

A terv tartalmazza a káreseményekhez kapcsoló jogszabályok kivonatát, pl.: katasztrófavédelemhez, kártérítéshez, kártalanításhoz, helyreállításhoz, védekezés költségeihez kapcsolódóan. Mellékletként megtalálhatóak a kötelező dokumentációkhoz

kapcsolódó nyomtatványok, pl.: elrendelő/megszüntető határozatok, naplók és napi jelentések mintaokmányai, valamint a kimutatások.

Adott területen fellépő helyi vízkárok megelőzése és elhárítása, és az ezeket magába foglaló helyi vízkár elhárítási védelmi tervek elkészítése az ott élők és dolgozók elemi érdeke, mely segítségével biztonságosabb élet- és munkafeltételek valósíthatók meg.

Előrettekintve szükségszerűvé vált egy olyan átfogó védekezési terv elkészítése, mely lehetővé teszi a gyors és hatékony beavatkozást a veszélyeztetett területek mentésére, a vízkár-elhárítási feladatok végrehajtására.

A védekezési terv keretében kidolgozásra került a védekezésben résztvevők feladata, kapcsolatrendszere, helyi vízkárelhárítás műszaki feladatai.

- 1) felkészülés a védekezésre
- 2) a védekezés
- 3) a védekezés megszűnését követő intézkedések.

2. TELEPÜLÉS TERÜLETI LEÍRÁSA

Mánfa település Baranya vármegye Komlói járásában, a Mecsek – Hegyhát körzetben található község. Megközelíthető a Pécs-Sásd-Kaposvár közti 66-os főúton, illetve Komló felől a 6543-as úton.

1. ábra: Mánfa közigazgatási határa vízfolyásokkal

Forrás: Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

Mánfa közigazgatási területe a következő települések közigazgatási területeivel határos: Pécs, Orfű, Magyarhertelend, Magyarszék, Komló.

A település a magyarországi tájbeosztás szerint a Mecsek-hegység kistájában helyezkedik el, amely É-on már átmenetet mutat a Baranyai-hegyhát irányába. Tájszerkezetét a domborzat, a vízrajz és a közút határozzák meg. A hegység felszíne igen változatos, ami részben a magassági különbségekből adódik. Mánfa pont a K-i és Ny-i Mecsek közt fekszik, középen. Itt jellemző formatípus a hegylábi félsík és törmelékkúpok és a völgyvállak rendszere a völgyekben - ilyen a Baranya-csatorna és mellékvölgyei. Kisvízfolyása a Baranya-csatorna Mánfa belterületén K-Ny irányban folyik, majd 90 fokkal É-nak kanyarodik. A Baranya-csatornába a Mecsek É-i lejtőiről a völgyeken keresztül 1-1 kis ér folyik.

2. ábra: Mánfa elérhetősége, térségi kapcsolatai

Forrás: <https://www.komloiktsterseg.hu/>

Főbb kiépített infrastruktúra

Mánfa a Mecsek – Hegyhát üdülőkörzetben helyezkedik el. A mai település Mánfa és Budafa (Pécsbudafa) egyesüléséből jött létre. A települést később 1958-ban Komlóhoz csatolták. 1991-ben népszavazáson szakadt el Komlótól. Az e-UT 02.01.41 számú utyi előírás alapján a település „B – azon települések (városi státusz nélkül), melyeket érint jelenlegi vagy tervezett országos jelentőségű közlekedési hálózat” települési osztályba tartozik.

Közüti közlekedés

A település a Pécs – Sásd - Kaposvár közti 66-os főúton, illetve Komló felől a 6543-as úton közelíthető meg.

66. jelű főút

Az 54,276 kilométer hosszú főút a két legnagyobb dél-dunántúli település, Pécs és Kaposvár közüti összekötését szolgálja.

A főút a 6-os főútból ágazik ki, annak 193+700-as kilométerszelvénye közelében, Pécs központjában, a belvárostól keletre, Meszes városrész déli részén. Komlói út néven halad végig Meszes városrészen, majd sorban Papkert, Fehérhegy, Bánom, Szabolcsfalú és

Györgytelep városrészek mellett, mígnem a negyedik kilométerénél kilép a város lakott területei közül. Mánfa lakott területét 9,5 kilométer után éri el; majdnem pontosan ugyanott bele is torkollik egy út: ez a 6543-as, ami Komló belvárosából indul és itt ér véget, közel 7 kilométer után. A településen az út a Kaposvári utca nevet veszi fel, de nem sokáig kanyarog itt: 10,3 kilométer után már ki is lép a házak közül. Másfél kilométeren át nyugati irányban halad, majd 11,8 után ismét észak felé fordul. Így éri el Mánfa, Komló és Magyarszék hármashatárát, 13,4 kilométer után. Innen egy darabig a két utóbbi település határvonalát kíséri, közben a 14. kilométerénél kiágazik belőle kelet felé 65 183-as út, Sikonda felé.

6543. jelű mellékút

A hét kilométer hosszú 6543-as számú mellékút Komlót köti össze a 66-os főúttal és Mánfa községgel. A 6542-es útból ágazik ki, annak 5+550-es kilométerszelvénye közelében, Komló belvárosában. Pécsi út néven indul, dél-délnyugat felé, és alig 100 méter után keresztezi a MÁV 47-es számú Dombóvár–Komló-vasútvonalát. Már a város területén számos irányváltása van; első kilométere táján Kökönyös városrész mellett halad el, 2,1 kilométer után pedig kilép a városi házak közül.

3,7 kilométer megtétele után éri el Mánfa közigazgatási határszélét, innen egy darabig a határvonalat követi. 4,7 lép át teljesen mánfai területre, és 5,5 kilométer előtt éri el Budafa településrész lakott területét, ahol az Árpád út nevet veszi fel. 6,3 kilométer után már Mánfa központjának déli szélén halad. A község központjában ér véget, beletorkollva a Pécs-Kaposvár közti 66-os főútba, annak 9+500-as kilométerszelvénye táján.

Tömegközlekedés

A tömegközlekedést a Volánbusz járatai látják el.

Vízi közlekedés

A településen és környezetében vízi közlekedésre alkalmas adottság nincs.

Légi közlekedés

A településen légi közlekedés nem üzemel.

Intézmények

1. táblázat Intézmények

Önkormányzati intézmények	
Mánfa Község Önkormányzata	7304 Mánfa, Fábíán Béla u.58.
Komlói Közös Önkormányzati Hivatal Mánfai Kirendeltség	7304 Mánfa, Fábíán Béla u.58.

Oktatási intézmények	
Ligeti Mikrotérség Óvodái és Mini Bölcsődéi Magyarorszáki Óvoda és Mini Bölcsőde	7396 Magyarszék, Hársfa u. 3.

Egészségügyi intézmények	
I. számú felnőtt háziiorvosi körzet	7300 Komló, Ságvári E. u. 10.
4. számú Házi gyermekorvosi körzet	7300 Komló, Kossuth L. u.103.
3. számú fogorvosi körzet	7300 Komló, Kossuth L. u. 103.
Védőnő Komló-Mánfa	Cím: 7300 Komló, Kossuth u. 103, Tel: +36 30 176 7521
Komlói Egészségcentrum, Bányászati Utókezelő és Éjjeli Szanatórium Egészségügyi Központ;	7300 Komló, Majális tér 1,
Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat;	7300 Komló, Kossuth L. u. 103,
Vöröskereszt Mánfai Szervezete	

Egyéb intézmények, szervezetek	
Mánfa Fejlődéséért Egyesület	7304. Mánfa, Fábíán Béla utca 58. Tel: + 36 72 482 145, +36-30/212-08-09 E-mail: manfafejlodeseertegyesulet@gmail.com
Mánfai Idősek Klubja	7304. Mánfa, Fábíán Béla utca 58. Tel: + 36 72 482 145;
Komlói Polgárőr Egyesület Mánfai Csoportja	Tel:+36 30 24 24 338

Komló Városi Rendőrkapitányság;	7300 Komló, Berek u. 10
Országos Mentőszolgálat – Komlói Mentőállomás;	7300 Komló, Berek u. 23
Pécsi Katasztrófavédelmi Kirendeltség Komló Hivatásos Tűzoltó – parancsnoksága;	7300 Komló, Berek u. 12.

Az elmúlt évtizedben kialakult változó intenzitású csapadék mérleg alapján megállapítható, hogy országosan (így Mánfára is) jellemzővé vált az időszakos nagy mennyiségű (rendkívüli) csapadék megjelenése, mely egyéb tényezők hatásával (talaj adottságok, talajfelszíni tényezők, domborzat, települési, épített környezet térségi jellemzők) káros vizek megjelenését eredményezheti, mely a vízvédelmi létesítmények hiánya vagy a meglévők nem elégséges működése esetén fokozott károkat okozhat. A csapadékvíz elvezető rendszer elégséges üzemeléshez szükséges feltételek hiánya mellett (költségvetési forrás) gondot jelenthet a gyenge műszaki ellátottság is.

A védekezésben résztvevők tervszerű összehangolása és együttműködése megoldhatja a településre háruló időszakos vízkár elhárítási feladatok végrehajtását. További probléma, hogy az eredetileg természetes vízgyűjtő, az emberi beavatkozás hatására jelentősen módosult, mennyiségi és minőségi változásokat vonva maga után a hidrológiai körfolyamatban. A legjelentősebb változást a burkolt, vízzáró felületek növekedése, valamint a csökkenő felületi tározódás és ugyancsak csökkenő felületi érdesség miatt, a vízvezető képesség jelentős növekedése jelentette. Ennek következtében megnőtt a lefolyás, a kialakuló tetőző vízhozam és csökkent az összegyülekezési idő, ill. az árhullám tetőzési ideje.

2.1 Földrajzi helyzet, domborzat és talajviszonyok

Földrajzi helyzet

A község Baranya vármegye északi részén fekszik, a Komlói Járás települése. A község Budapesttől déli irányban, kb. 230 km-re, Komlótól kb 7 km-re, Péctől kb.15 km-re található, a Mecsek északi lábánál, a keleti- és nyugati része közé beékelődve, a Baranyai-hegyhát kistájon.

Domborzat

A település a Mecsek északi lábánál, a keleti- és nyugati része közé beékelődve, a Baranyai-hegyhát kistájon helyezkedik el. A kistáj változatos felszínformájú dombvidék, a Dunántúli-dombság része.

A variszkuszi hegységrendszer képződése során a karbonban (505 millió évvel ezelőtt) alakult ki a gránitból, gneiszből és kristályos palákból álló alaphegység. A felső karbonban az idősebb kőzeteket erős mozgások érték, hatásukra vetődések, pikkelyezések, majd kiemelkedések jöttek létre. Ezután a területen intenzív lepusztulás vette kezdetét. A kristályos alaphegység széttöredezett, tönkösödött, a felszínen maradt kéregdarabokat előntötte a tenger.

Kőzetei a durva konglomerátumok és a permi homokkövek, amiben Kővágószőlősnél 1954-ben uránércet fedeztek fel. A földtörténeti középkorban kezdett a Mecsek és a Villányi hegység mészkőtömege felgyűrődni. Az üledékfelhalmozódás az alsó triászban (213 millió évvel ezelőtt) vette kezdetét, így jöttek létre a permi lepusztulástermékek, lemezes, átalakult iszap- és agyagpalák. A középső triászban a Mecsekben főként vastagpados kagylós mészkő képződött. A felső triászban a mecseki övezetben főként folyóvízi lerakódások voltak, a tengeri üledékképződés szünetelt. Triász mészkövek alkotják a Nyugat-Mecsek fő tömegét. A jura időszak (144 millió évvel ezelőtt) melegebbé és csapadékosabbá váló éghajlatának köszönhetően a süllyedő partvidéken feketeköszén-képződés indult meg. Jura mészkőből áll a Keleti-Mecsek.

A középkor végén, kréta időszakban (65 millió évvel ezelőtt) gyűrődött fel és vált szárazulattá a Mecsek hegység. Ez az emelkedés a Kárpátok felgyűrődésének idejére esik. Később a Mecsek tömbje feldarabolódott, és erőteljes vulkáni tevékenység is kezdetét vette.

Az újidőben keletkeztek a Pannon-tenger üledékes kőzetei: agyag és homok. Legfelül, a felszínen negyedidőszaki üledékek (lössz, kavics, agyag, homok) vannak. A dombvidékek a Kárpát-medence vidékének kialakulásakor már nem süllyedtek tovább az Alfölddel együtt, hanem emelkedni kezdtek. Eközben főként ÉNy-DK-i irányban érték törések a felszínt – a vetődéssel a táj felszabdaldott, dombhátak emelkedtek ki, árkok süllyedtek be. A felszínen futó vízfolyások elfoglalták az árkokat, és kialakították medrüket a Dráva vagy a Duna felé. A jégkorszaki szél által elhordott porból lösszel takart dombhátak alakultak ki. A dombhátak oldalába a záporpatakok, kisebb patakok szakadékvölgyeket vájtak. A tájakat így mély, meredek löszfalak jellemzik.

Szénlelőhely

A mai Mecseket hordozó lemeztöredék a jura időszak elején (a liászban, kb. 200 millió évvel ezelőtt) olyan ősföldrajzi környezetben helyezkedett el, amely kedvezett a szénképződésnek (természetesen kiegészülve az ehhez szükséges meleg és csapadékos klímával). A lassan süllyedő folyóvízi, tavi, majd tengerparti környezetben valaha élt hatalmas mennyiségű növényi anyag iszappal temetődött be, s oxigénmentes (anoxikus) környezetben, a fokozódó nyomás és növekvő hőmérséklet hatására hosszú idő alatt feketeköszénné alakult. Az egykori félárok - szerkezetnek megfelelően a széntelepes összlet vastagsága Pécs körül 1000 méternél is vastagabb, míg észak felé haladva pár 100 méteresre vékonyodik. A különféle törmelékes üledékes kőzetekkel (pl. homokkő, aleurolit, agyagkő) váltakozó széntelepes összletet 0,4–6 m vastagságú, meredek dőlésű, szerkezetileg erősen deformált széntelepek (kb. 190 darab, de ebből 17–30 csak a művelhető) építik fel, amelyeket évszázadok óta bányásznak a térségben.

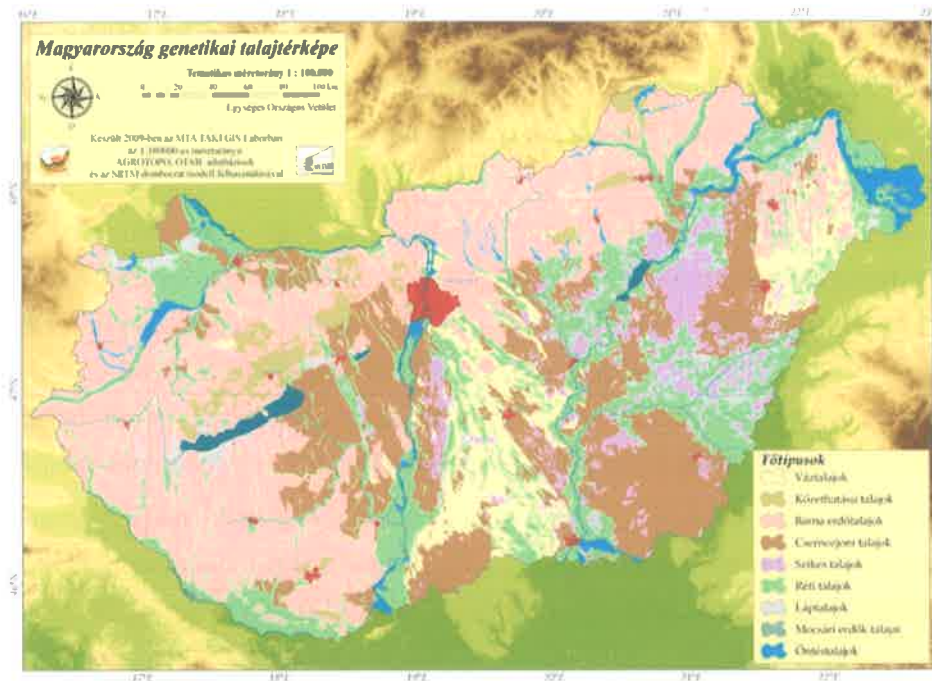
Talajviszonyok

A Kapos völgyében és főként a Kapos mellékvölgyeiben képződő tőzegtelepek a Kapos felső folyásának forrásvidékén kezdődnek, majd a bal oldali mellékvölgyekben, dombhátak között találjuk a legnagyobb és legtöbb lápterületet.

Talajviszonyok szempontjából északról dél felé haladva, a nagyjából nyugat-keleti irányt követő folyóvizek határolta szakaszokon belül a talajtípusok ugyanabban a sorrendben váltják egymást. A völgyektől délre hirtelen kiemelkedő hátságok legmagasabb részein agyagbemosódásos barna erdőtalajok, a déli lejtőkön először barnaföldek, majd csernozjom-barna erdőtalajok, és csernozjomok találhatók. Ezt az általános törvényszerűséget észak-déli lefutású mellékvölgyek bontják meg. Ezek az erodált talajváltozatok elterjedésének előidézői.

A Tolna-Baranyai Hegyhát területén a fent leírt törvényszerűségek nagy vonalakban ismétlődnek. Ezért a csernozjomosódás a Kapostól a Sió-Kapos völgye felé erősödik. Jelentős szerepű e körzet talajtakarójában a fosszilis talajnak minősülő vörös agyagok felszínre bukkanása is. A Völgység, valamint a táj Kapostól délre eső körzeteiben a tengerszint feletti magassággal együtt nő a kilúgozás mértéke, és így a magasabban fekvő részekben az agyagbemosódásos barna erdőtalajok, az alacsonyabb helyeken pedig a barnaföldek és ezek humuszos változatai fordulnak elő. A Mecsek talajviszonyainak tarkasága a földtani felépítés változatosságának eredménye. A mészköveket általában rendzina talajok fedik, a sok reliktum vörösayag hatására túlnyomórészt vörös anyagok rendzinák találhatók a barna rendzinák mellett. Ugyancsak a mészkőterületeken találjuk a barnaföldeket, általában ott, ahol az agyagos takaró nagyobb vastagságban maradt fenn. A homokkővön podzolos és agyagbemosódásos barna erdőtalajok, a grániton agyagbemosódásos barna erdőtalajok az uralkodók. A harmadkori agyagos üledékek és löszfoszlányokon barnaföldek (elsősorban déli kitérítésű lejtőkön), valamint agyagbemosódásos barna erdőtalajok találhatók nagy kiterjedésben. *(Forrás: 1-12 Kapos Vízgyűjtő-gazdálkodási Terve)*

Mánfa határát az emberi beavatkozások, tereprendezés, csatornázás nagymértékben megváltoztatták.

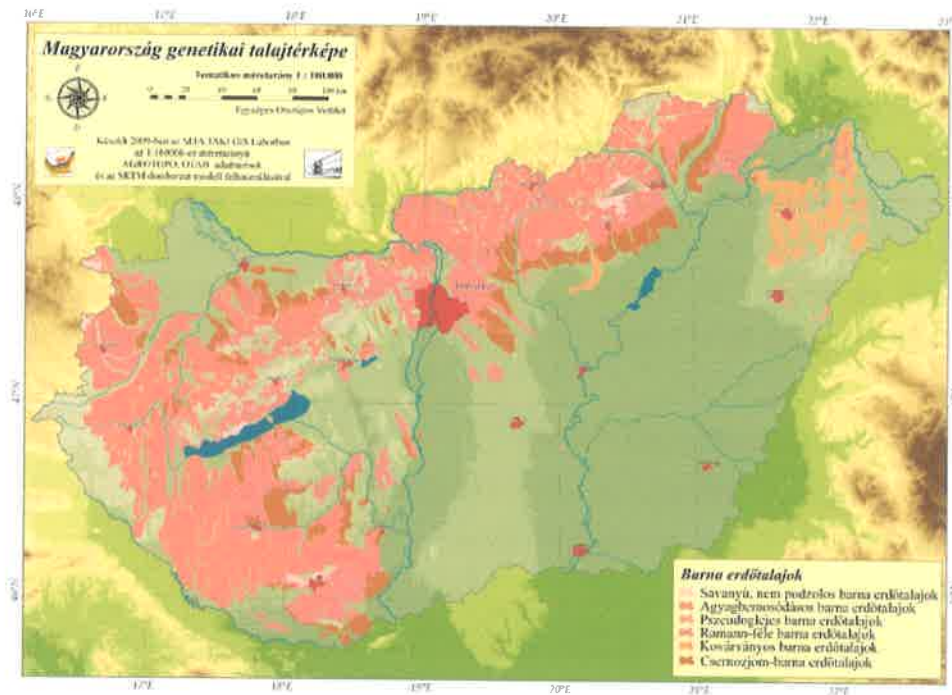
3. ábra Talaj fő típusok

Forrás: <https://enfo.hu/index.php/keptar/622>

A geológiai középkor hatalmas tengeri elöntései során létrejött, főként vegyi üledékes képződmények, a mészkő, a dolomit és a szenes összlettel együtt szereplő agyagpalák, illetve homokkövek a Mecsek egész területén, a felszínen található. A jura időszakban létrejött mészkövek, szenes márgák és homokkövek elsősorban a Kelet-Mecsekben bukkannak felszínre. A miocén időszak vulkáni terméke - a községtől csupán 7 km-re található - Komló határában felszínen lévő jó minőségű andezit.

A mezozoós mészköveken, főként a meredek, déli kitettséggű lejtőkön rendzina talajok, míg másutt barna erdőtalajok alakultak ki. Az agyagpalákon, de főként a kevés meszet tartalmazó homokköveken és vulkáni kőzeteken kisebb mésztartalmú agyagos, agyagbemosódásos barna erdei talajok és ezek podzolosabb változatai jöttek létre. Vizvezető képességük gyenge, víztartó képessége erős. Kémhatásuk savanyú. A felszínt jelentős arányban meredek, 12 %-os lejtők alkotják, amely miatt fokozott erózióveszély áll fenn.

4. ábra Barna erdőtalajok

Forrás: <https://enfo.hu/index.php/keptar/622>

A vízben gazdag területek ideális élőhelyek számos veszélyeztetett vagy ritka növény és állatfajnak. A térség jellemző növénytakaságai a nagy kiterjedésű, összefüggő, jó természetességű illír bükkösök, illír gyertyános – tölgyesek és cseres-tölgyesek.

A közigazgatási terület természetmegőrzési területein megtalálhatóak még a vízfolyásokat kísérő éger- és egyéb puhafás társulások, ligeterdők, szubpannon sztyeppék, mészkő illetve szilikátszilikás lejtők sziklanövényzettel is.

2.2 Víz

2.2.1. Felszíni vizek jellemzése

Mánfa település a Baranyai-dombság kistájon helyezkedik el a 200-350 mBf-i tengerszint feletti magasságban. Mánfa a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (DDVIZIG) működési területén található. A működési terület fő befogadói - Duna, Dráva és a Balaton. A vízfolyáshálózat sűrűsége 1,17 km/km², ami az országos átlag többszöröse. A sűrű vízfolyáshálózat és a dombvidéki jelleg miatt a területre a tavak nagy száma (több mint 600 tó) jellemző.

Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási terve¹

Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervében Mánfa közigazgatási területe az 1-12 számú Kapos alegységhez tartozik, mely a Duna részvízgyűjtője is.

1-12 Kapos alegység

Az alegység vízgyűjtő területe 3128 km², mely három vármegye, Somogy, Tolna és Baranya vármegye egyes területeit foglalja magába. A területből 2252 km² a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, a fennmaradó 876 km² a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területére esik.

A Kapos vízgyűjtőjét délről a Mecsek északnyugati lejtői és a Zselic határolják. Az alegységet nyugatról a Belső-Somogy, északról a Külső-Somogy, keletről pedig a Tolnai Hegyhát, valamint a Völgység fogja közre.

A vízgyűjtő területe a következő természetföldrajzi egységekre (kistájak) bontható:

- Külső-Somogy középtáj részét képező Nyugat- Külső-Somogy, Kelet- Külső-Somogy, Dél- Külső-Somogy;
- Belső - Somogy középtáj részét képező Kelet- Belső-Somogy;
- Mecsek és Tolna-Baranyai dombság részét képező Baranyai- Hegyhát, Völgység, Tolnai- Hegyhát, Észak-Zselic;

¹ 1 A VGT3 véleményezési időszaka 2021 év szeptember hó 15. napján lezárult, mely során a társadalom bevonásának részeként megvalósultak online tematikus és területi fórumok, amely lehetőséget adott a társadalom és az érdekelt felek további tájékoztatására, vélemények, javaslatok megvitatására. A Kormány 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozatában Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervét elfogadta, illetve a korábban hatályos Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozatot visszavonta.

- Nyugat- Külső-Somogy, Kelet- Külső-Somogy és Dél- Külső-Somogy a terület központi és északi részét fedi le. Észak-Zselic a terület déli, délnyugati részére terjed ki. A Völgyesség a terület keleti részére nyúlik be, a Tolnai- Hegyhát és a Baranyai- Hegyhát közé ékelődve. A Hegyhát (Tolnai, Baranyai) ily módon a Kapos völgyének keleti-délkeleti szegélyén húzódik.

A térség vizeit a Kapos folyó és az egyik nagyobb mellékvize, a Baranya-csatorna gyűjti össze. A Baranya-csatorna a Mecsek északnyugati részén található vizek befogadója. A Baranya-csatorna Mánfa belterületén K-Ny irányban folyik, majd 90 fokkal É-nak kanyarodik. A Baranya-csatornába a Mecsek É-i lejtőiről a völgyeken keresztül 1-1 kis ér folyik.

A település közigazgatási területén található Baranya - csatorna adatai a DDVIZIG adatszolgáltatása alapján:

Név: Baranya csatorna 31+047-34+960 kmsz közti szakasz mederrendezése

Vízjogi engedély száma: B.LXXXIII/70.

A vízjogi engedély érvényességi ideje lejárt, engedélyese a Baranya-csatorna menti Vízitársulat volt.

Engedélyes adatok:

Vízgyűjtő terület nagysága: 20,82 km²

Mértékadó vízhozam: $Q_{20\%}=9,6 \text{ m}^3/\text{s}$

Mánfa közigazgatási területét a Baranya-csatorna a 29+845-37+426 kmsz-ek közt érinti az alábbi ingatlanokon (csak az árok művelési ágú ingatlanokat szerepeltetjük):

Önkormányzati tulajdonú: Mánfa 0570, 5240, 5212/2, 0467 hrsz.

Központi költségvetési szerv: 0484 hrsz.

Mánfa közigazgatási területét az alábbi vízfolyások érintik a DDVIZIG adatszolgáltatása alapján:

AAA140 Baranya-csatorna

AAA140 Baranya-csatorna mellékágai

- AEC263 Névtelen-4281
- AEN530 Meleg-mányi-árok
  - AEC279 Kecse-háti-árok
  - AEC289 Névtelen-4309
- AEC345 Névtelen-4367
  - AEN051 Névtelen-4322
- AEC321 Péterréti árok

- AEC296 Névtelen-4316
- AEC265 Névtelen-4283
- AEN066 Névtelen-4338
  - AEC324 Névtelen-4346
- AEM979 Névtelen-4247
  - AEC230 Névtelen-4248
- ALZ782 Komló-Határtetői-mellékág
  - AEC236 Névtelen-4254
  - AEC231 Névtelen-4249
  - AEM985 Névtelen-4253
- AEN528 Névtelen-4845

5. ábra: Mánfa közigazgatási területén található szelvényezett vízfolyások

Forrás: Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

6. ábra: Mánfa közigazgatási területén található vízfolyások

Forrás: Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

7. ábra: Mánfa közigazgatási területén található vízfolyások

Forrás: Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

Mánfa közigazgatási területén nincs a DDVIZIG vagyongazdálkodásában levő vízfolyás. Az alábbiakban a közigazgatási területen található, nem DDVIZIG tulajdonában, kezelésében lévő vízfolyások bemutatása következik.

Nem a DDVIZIG tulajdonában, kezelésében lévő vízfolyások

- Baranya-csatorna Komló-Határtetői-mellékága és annak mellékágai (Névtelen-4254, Névtelen-4249, Névtelen-4253)

A Baranya-csatorna Komló-Határtetői - mellékága és annak mellékágai (Névtelen-4254, Névtelen-4249, Névtelen-4253) a település közigazgatási ÉK-i részén gyűjti össze a terület vizeit. A mellékágak lakott területeket nem érintenek, a környékbeli erdős területekről származó vizeket gyűjtik össze.

- Baranya – csatorna Névtelen-4247 mellékága és annak mellékága (Névtelen-4248)

A Baranya-csatorna Névtelen-4247 mellékága és annak mellékága (Névtelen-4248) Mánfa közigazgatási területének É-i részén gyűjti össze a környékbeli erdős területekről származó vizeket.

A mellékágak legnagyobb részt a település közigazgatási területén lakott területeket nem

érintenek. A Névtelen-4247 mellékág a Budafa utca házainál torkollik a Baranya – csatornába. A fentiek mellett a mellékág már Komló város külterületéhez tartozó, nagyobb részt üdülőterületként funkcionáló Határtető településrészen is érint lakott területeket.

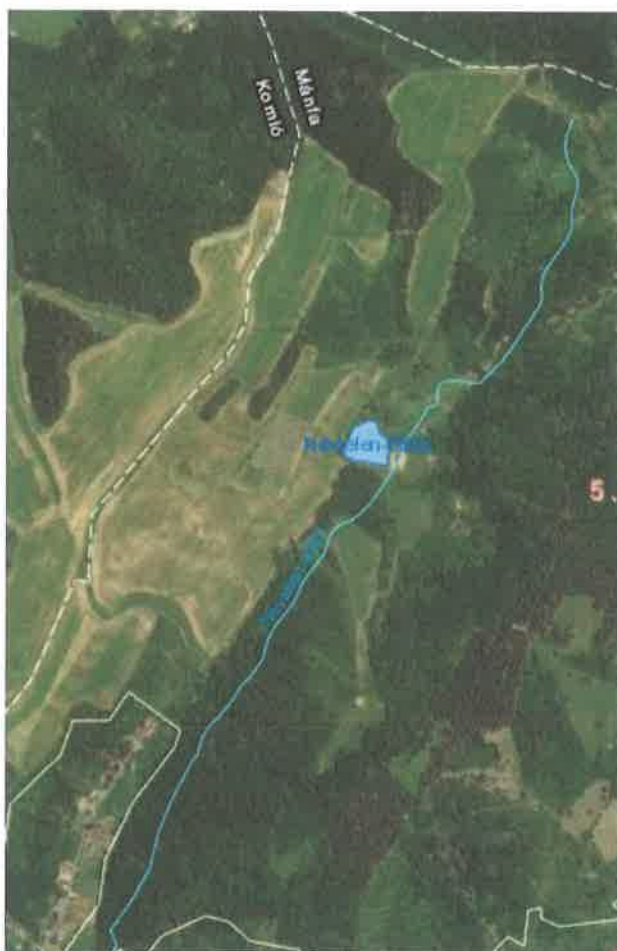

- Baranya – csatorna Névtelen-4283 mellékága

A mellékág kezdetben a település közigazgatási területének É-i részén található erdős területeken keletkező vizeket gyűjti össze. A település lakott területét a Fábán Béla utcán keresztül éri el. A mellékág később a Garádica-köz nyomvonalát követve torkollik a Baranya-csatornába.

- Baranya-csatorna

A település közigazgatási területét valóságosan kettévágja a Baranya-csatorna. A település közigazgatási határán belül a csatorna a 29+845-37+426 kmsz-ek közt érintve folyik.

A Baranya-csatorna, több településrészt érint, ám belterületi szakaszán vízfolyás helyett csatornaként jelenik meg. A Baranya-csatorna a Mecsek északnyugati részén található vizek befogadója. A Baranya-csatorna Mánfa belterületén K-Ny irányban folyik, majd 90 fokkal É-nak kanyarodik.

A település közigazgatási területén található Baranya-csatorna adatai a DDVIZIG adatszolgáltatása alapján:

Név: Baranya csatorna 31+047-34+960 kmsz közti szakasz mederrendezése

Vízjogi engedély száma: B.LXXXIII/70.

A vízjogi engedély érvényességi ideje lejárt, engedélyese a Baranya-csatorna menti Vízitársulat volt.

Engedélyes adatok:

Vízgyűjtő terület nagysága: 20,82 km²

Mértékadó vízhozam: $Q_{20\%}=9,6 \text{ m}^3/\text{s}$

Mánfa közigazgatási területét a Baranya-csatorna a 29+845-37+426 kmsz-ek közt érinti az alábbi ingatlanokon (csak az árok művelési ágú ingatlanokat szerepeltetjük):

Önkormányzati tulajdonú: Mánfa 0570, 5240, 5212/2, 0467 hrsz.

Központi költségvetési szerv: 0484 hrsz.

- Baranya-csatorna Névtelen - 4845 mellékága

A mellékág a Mánfa közigazgatási terület D-i részén gyűjti össze a környékbeli erdős területekről származó vizeket. A mellékág a település közigazgatási területén lakott területeket nem érint.

- Baranya-csatorna Névtelen-4338, illetve Névtelen-4346 mellékága

A mellékágak Mánfa közigazgatási terület D-i részén gyűjti össze a környékbeli erdős

területekről származó vizeket. A mellékágak legnagyobb részt a település közigazgatási területén lakott területeket nem érintenek. A Névtelen-4338 mellékág a település lakott területére az Árpád utat keresztezve a Fábián Béla utcával párhuzamosan haladva torkollik a Barnya-csatornába.

- Baranya-csatorna Péterréti árok mellékága és annak Névtelen-4316 mellékága
A mellékágak Mánfa közigazgatási terület D-i részén gyűjti össze a környékbeli erdős területekről származó vizeket. A mellékágak legnagyobb részt a település közigazgatási területén lakott területeket nem érintenek. A Péterréti árok mellékág a település lakott területének Ny-i szélén keresztezi a Péter-dűlőt és a 66-os főutat (belterületen Kaposvári utca néven).

- Baranya-csatorna Névtelen-4367 mellékága és annak Névtelen-4322 mellékága
A mellékágak Mánfa közigazgatási területének DNY-i részén gyűjtik össze a környékbeli erdős területekről származó vizeket. A mellékágak a település közigazgatási területén lakott területeket nem érintenek.

- Baranya-csatorna Meleg-mányi-árok mellékága és annak Kecske-háti-árok és Névtelen-4309 mellékágai

A mellékágak Mánfa közigazgatási NY-i részén gyűjti össze a környékbeli erdős területekről származó vizeket. A mellékágak a település közigazgatási területén lakott területeket nem érintenek.

- Baranya-csatorna Névtelen-4281 mellékága

A mellékág Mánfa közigazgatási terület NY-i részén gyűjti össze a környékbeli erdős területekről származó vizeket. A mellékág a település közigazgatási területén lakott területeket nem érintenek.

A terület felszíni vizeiről elmondható, hogy mennyiségüket döntően a csapadékviszonyok és a felszíni viszonyok határozzák meg.

A felszíni vizek minőségét a települési infrastruktúra, a csatornázottság színvonala, illetve a működő ipar befolyásolja. Hatással van a vízminőségre a mezőgazdasági művelés alatt álló területekről bejutó diffúz szennyezés, illetve a települési hulladékgazdálkodás is.

Felszíni víztestek

Egy természetes módon létrejött víztestet (vízfolyást vagy állóvizet) akkor tekintünk erősen módosítottnak, ha annak természetes jellegét az emberi tevékenység által okozott hatások (pl. meder szabályozás, töltésezés, duzzasztás) olyan mértékben megváltoztatták, hogy a jó ökológiai állapot nem érhető el anélkül, hogy ezeknek a hatásoknak a megszüntetése során valamilyen jelentős emberi igény kielégítése ne sérülne, vagy helyettesítése ne jelentene aránytalan terheket a társadalom számára.

Az erősen módosított felszíni víztestek kialakulásának fő okai között szerepel a jelentős mederszabályozás illetve a völgyzárógátas tározók jelenléte. Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervében szereplő természetes, de erősen módosított felszíni víztestek Mánfa közigazgatási területén nem találhatók.

Mánfa közigazgatási területén a Meleg-mányi-árok (Mánfai halastavak B.LXXXIII/150.) és a Névtelen-4283 (Mánfai-halastó B.LXXXIII/115.) vízfolyások vizére alapozva létesült engedéllyel rendelkező duzzasztott tavakban ponty, amur, kárász, süllő, csuka stb. halak találhatóak.

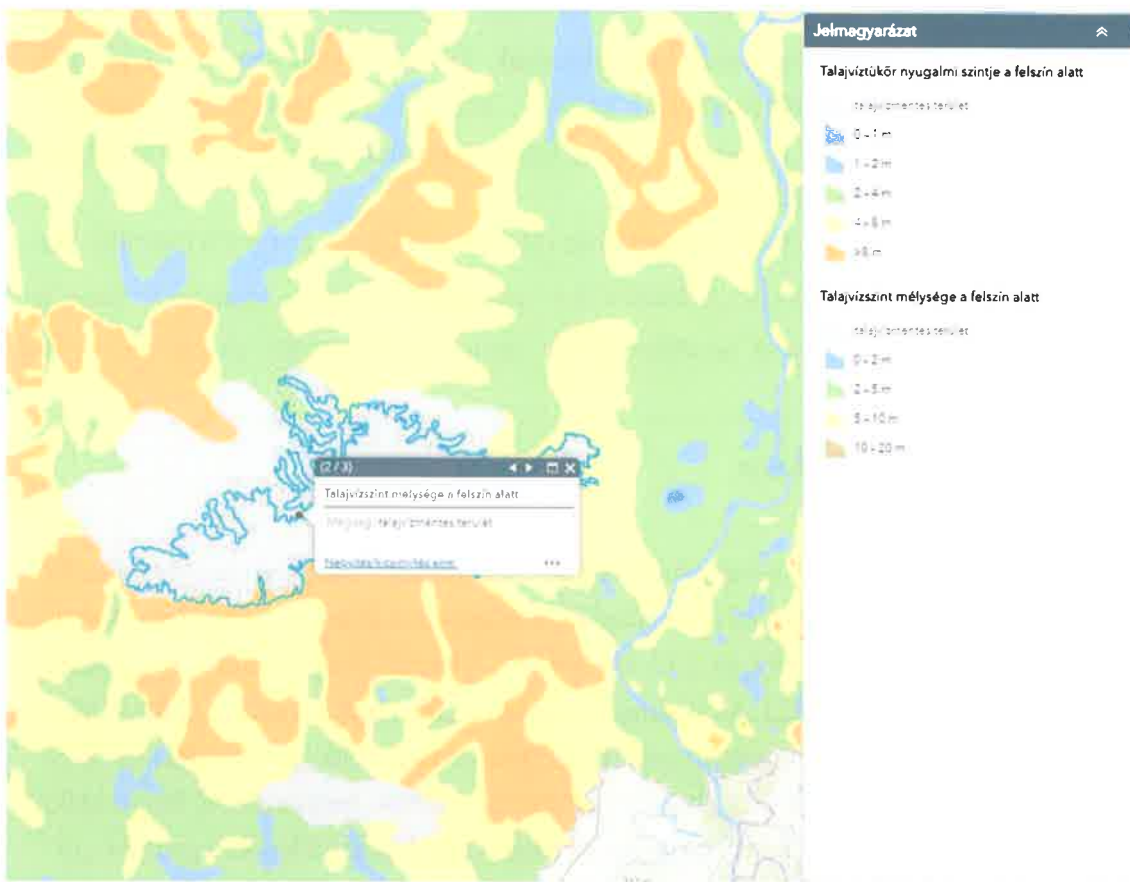
2.2.2. Felszín alatti vizek jellemzése

Felszín alatti vizek

Az 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározattal kihirdetett Magyarország második (felülvizsgált) vízgyűjtő-gazdálkodási terve alapján, a település a Duna részvízgyűjtő, Kapos tervezési alegységen belül, a HU_sh.1.12 kódszámú, Mecsek megnevezésű hegyvidéki sekély hasadékos és a HU_sp.1.6.1. kódszámú, Kapos-vízgyűjtő megnevezésű, dombvidéki-folyóvölgyi sekély porózus felszín alatti víztesteket érinti. A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés során meghatározottak szerint, a HU_sh.1.12 kódszámú, Mecsek megnevezésű hegyvidéki sekély hasadékos felszín alatti víztest mennyiségi állapota és kémiai állapota egyaránt „jó” minősítést kapott. A HU_sp.1.6.1. kódszámú, Kapos-vízgyűjtő megnevezésű, dombvidéki-folyóvölgyi sekély porózus felszín alatti víztest mennyiségi állapota „jó”, kémiai állapota {nitrát (NO₃) okozta diffúz szennyezés és a felszíni vizek gyenge kémiai állapota miatt} azonban „gyenge” minősítést kapott.

A jó állapot elérése és fenntartása érdekében a felszíni, felszín közeli, felszín alatti vizek és ezek víztartó képződményei nem szennyeződhetnek.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § 19. pontja és VITUKI Nonprofit Kft. által kiadott lista (1991-1995) alapján Mánfa nem tartozik a magas talajvízállású települések közé.

8 ábra Talajvíztükör Mánfa térségben

Forrás: MBFSZ

Vízminőség-védelem (vízminőség-védelmi területek övezetének szempontjai)

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása című 2. számú melléklete, valamint a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján, Mánfa település közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából a fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek körébe sorolandó.

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szerint a felszíni és a felszín alatti vízbázisok védelme érdekében a) felszín alatti vízbázis esetében a védőidomot és védőterületet belső, külső, valamint hidrológiai-, b) felszíni vízkivételnél a védőterületet, belső, külső és hidrológiai védőövezetekre osztva kell meghatározni, kijelölni, kialakítani, és fenntartani. Mánfa település ugyanakkor e rendelet szerint kijelölt sérülékeny üzemelő, ivó-ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló felszín alatti vízkivételek védőövezeteit nem érinti.

Mivel a település az ivóvízkivételre használt vagy ivóvízbázisnak kijelölt felszíni víz, valamint a halak életfeltételeinek biztosítására kijelölt felszíni vizek szennyezettségi határértékeiről és azok ellenőrzéséről szóló 6/2002. (XI. 5.) KvVM rendelet 6. és 7. számú mellékletében sem szerepel, Mánfa a jogszabály szerint kijelölt felszíni ivóvízbázist, illetve halas vizet sem érint.

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint Mánfa nem kijelölt érzékeny felszíni víz (Balaton, Velencei-tó, Fertő-tó) vízgyűjtő területén (azaz nem tápanyagérzékeny területen) található.

Mánfa a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet alapján kijelölésre került és a nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet melléklete által nyilvántartott felszín alatti nitrátérzékeny területeket érint.

E fenti(ek)ből adódóan a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet előírásait ennek megfelelően kell betartani.

Mánfa közigazgatási területén a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet szerint kijelölt és Magyarország második (felülvizsgált) vízgyűjtő-gazdálkodási tervében nyilvántartott természetes fürdőhelyek, illetve a kijelölés miatt védett vizek, víztestek nem találhatók. (Forrás: DDVIZIG)

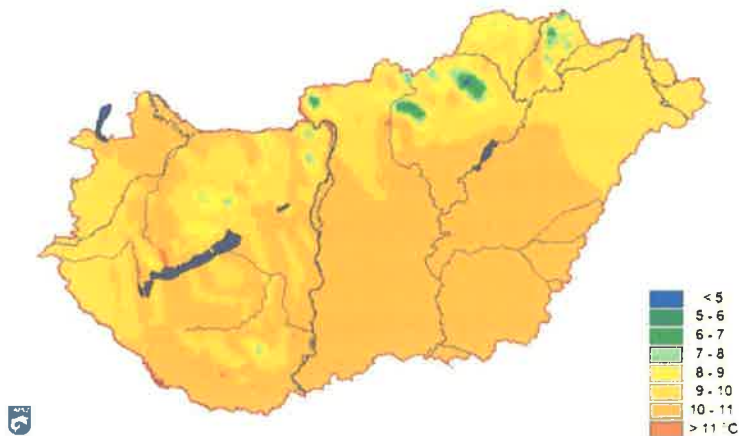
2.3. Éghajlat, csapadékviszonyok

2.3.1. Éghajlat

A Dél-Dunántúl éghajlata nedves-kontinentális. Az Adriai-tenger felől betörő szelek erősítik a mediterrán hatást. A Mecsek és a Villányi-hegység déli lejtői már mediterrán jellemzőket is mutatnak. Ilyenek az enyhe tél, a meleg, de nem túl forró nyár, s a bőséges, de nem túl sok csapadék.

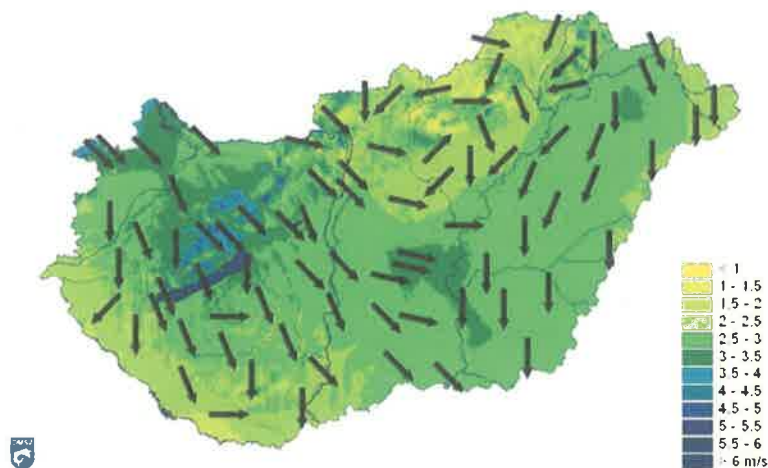
Mánfa területe a mérsékelt meleg, a magasabb helyeken mérsékelt hűvös és mindenhol mérsékelt nedves éghajlatú területhez tartozik. A napfénytartam eloszlása a területen 2030-2050 óra között mozog. Az évi középhőmérséklet 9-9,5 °C, a hőmérsékleti maximumok átlaga 31 - 33 °C között alakul, a hőmérsékleti minimumok átlaga -14, -14,5°C körül mozog. A júliusi középhőmérséklet 20,6°C–21,6°C között alakul. A nyári napok száma átlagban 65—70 nap. A hőségnapok száma átlagban 10-25 nap. A tél mérsékelt hideg, pl. a január középhőmérséklete -8,8°C–4,8°C körüli, a téli napok száma 25—35 között változik. Utolsó fagyos napok április elején vannak. Hótakarós évi átlagos napok száma 40-50 nap. A terület

uralkodó szele ÉNY irányú, átlagsebessége 2,0-2,5 m/s. A PAI (Pálfai- féle aszályossági index) alapján a térség az ország mérsékelt aszályos területei közé tartozik.

9. Ábra: Az évi átlagos középhőmérséklet (°C) Magyarországon az 1971-2000 közötti időszakban az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján

Forrás: www.met.hu

10. Ábra: Az évi átlagos szélsébségek (m/s) és az uralkodó szélirányok Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján (2000-2009) között

Forrás: www.met.hu

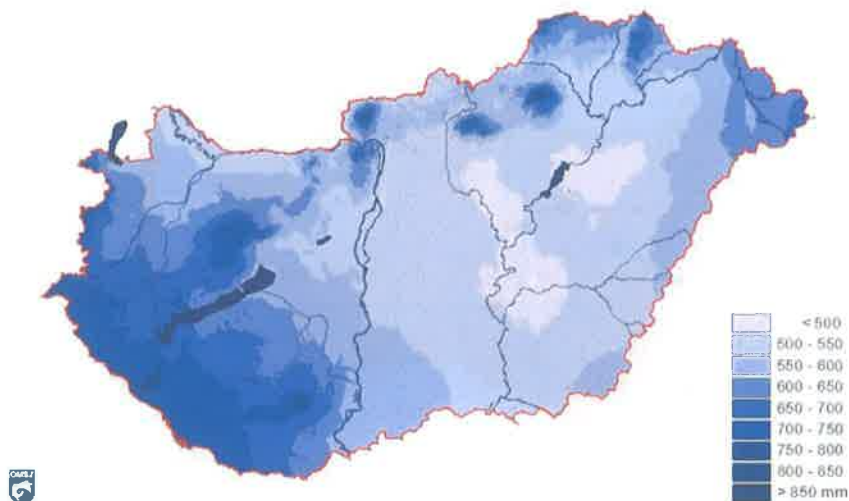
11. Ábra: Az évi átlagos napfénytartam (óra) Magyarországon az 1971-2000 közötti időszakban az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján

Forrás: www.met.hu

2.3.2. Csapadékviszonyok

Mánfa környékén az átlagos évi csapadék 700-750 mm között alakul. A vegetációs időszakban 400-450 mm eső a megszokott. Az elmúlt évtizedben kialakult változó intenzitású csapadék mérleg alapján megállapítható, hogy országosan jellemzővé vált az időszakos nagy mennyiségű (rendkívüli) csapadék megjelenése, mely egyéb tényezők hatásával (talaj adottságok, talajfelszíni tényezők, domborzat, települési, épített környezet térségi jellemzők) káros vizek megjelenését eredményezheti, mely a vízvédelmi létesítmények hiánya vagy a meglévők nem elégséges működése esetén fokozott károkat okozhat.

A nagyobb csapadékmennyiség a tavasz végi, nyár eleji időszakra jut. Különös figyelmet érdemel az őszi időszak, s a tél eleji nagyobb csapadék, amely területünkön a mediterrán hatásnak tudható be. A hótakarós napok száma általában 40-50 között változik, gyakoriak az olyan telek is, amikor nem jelenik meg tartós hóréteg. Ennek ellenére a hideg teleken – viszonylag bővebb téli csapadék miatt, – hosszan tartó hótakaró is kialakulhat. *(Lásd – DDVIZIG által megküldött Csapadék mérőállomások adatai c. 4. sz. melléklet)*

12. Ábra: Átlagos éves csapadékösszeg Magyarországon az 1971-2000 közötti időszakban az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján

Forrás: www.met.hu

A település közigazgatási területén található vízfolyások vizeit a település közigazgatási területét jóformán kettévágó Baranya - csatorna gyűjti össze.

A térség éghajlata kiegyensúlyozottabb az országos átlagnál a csapadékosabb óceáni, és a meleg mediterrán hatás érvényesülése miatt. A csapadékosabb éghajlat következtében a térségben a felszíni víztestek sűrű hálózatot alkotnak, amelyhez az állóvizek nagy mennyisége is csatlakozik. A terület 4%-át borítja vízfelület, szemben az országos 1%-os aránnyal. Ezeknek háromnegyedét mesterségesen hozták létre, a völgyek elárasztásával.

3. Belterület elhelyezkedése a vízgyűjtőn

A település közigazgatási területén található vízfolyások vizeit a Baranya-csatorna és mellékágai gyűjtik össze.

A község közigazgatási területén található vízfolyásokat korábban, a 2.2.1. pontban részletesen bemutattuk.

A település utcahálózatának nagyobb része szilárd burkolatú (90% felett). Domborzati adottságai miatt a csapadékvíz elvezetése gravitációs úton történik. A település területén nyílt (kb. 70 %) és zárt (kb. 30 %) csapadékvíz elvezető csatornák vannak, amelyek a rendkívüli időjárási viszonyok esetén képesek a csapadékat gyorsan elvezetni.

A település belterületén döntően nyílt esővíz elvezető csatornarendszer és szikkasztó árkok találhatóak. Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján a föld és beton árkok átlag mélysége 40-50 cm között alakul. Egyes szakaszai szikkasztó árokként üzemelnek, de jellemzően előfordul árokfeltöltések (pl. kocsik behajtó létesítése miatt), árokfeltöltődések

feliszaposodása, illetve növényzettel való benövés miatt. Az intenzíven beépített belső területeken is jellemző a nyílt árkos elvezetés. Csak a nagyobb utak víztelenítésére épült zárt csapadékvíz elvezetés. A kisebb belső utakon a kiemelt szegéllyel próbálják a nagyobb utak árkaiba vezetni a csapadékvizeket.

3.1. Vízrendezési művek kialakulása, helyzete

A település közigazgatási területén található vízfolyások vizeit a Baranya-csatorna és mellékágai gyűjti össze.

A Baranya-csatorna és mellékágai, több településrészt érintenek, ám a település lakott szakaszán vízfolyás helyett csatornaként jelenik meg.

A lehulló csapadék elvezetése döntő mértékben nyílt árkokban történik. Előbbiek hidrológiai rendezettsége nem mindenütt jellemző. Az árokhálózat vízelvezető képessége korlátozott, bizonyos szakaszai szikkasztó árokként funkcionálnak. Az árkoknál jellemzőek az árokfeltöltések, a feliszaposodások, valamint a növényzettel való benövés. A község területén lehulló és elvezetett csapadékvizek elsődleges befogadója a Baranya-csatorna és mellékágai. A település külterületi részein a sajátos morfológiai viszonyoknak köszönhetően a természet alakította mélyvonalakon haladó, jellemzően a településen eredő vízfolyások gyűjtik össze a csapadékvizeket.

A nem a DDVIZIG tulajdonában, vagyonkezelésében lévő vízfolyások részletes leírását a 2.2.1. pont tartalmazza.

4. CSAPADÉKVÍZ ELVEZETŐ RENDSZER ISMERTETÉSE

4.1. Befogadó (külterületi) csatornák

A 2.2.1 pontban foglaltak alapján a csapadék, lefolyó vizek fő befogadója a Baranya-csatorna. A csatornák műszaki állapota karbantartást, rendszeres ellenőrzést igényel.

Önkormányzati tulajdonú csatornák karbantartása az elmúlt években:

Külterületen: Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján nem került sor karbantatásra.

Belterületen: Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján nem került sor karbantatásra.

4.2. Belterületi rendszer ismertetése

4.2.1. Mánfa belterületének felosztása belterületi vízgyűjtők, csapadékvíz-befogadók szerint

A község belterületének felosztása az alábbiak alapján:

- Budafa utca 4. hsz. előtti terület
- Fábíán Béla utca 20 hsz. előtti terület

4.2.2. A település főgyűjtő csatornáinak ismertetése

Lásd 2.2.1. pont.

4.2.3. A belterületi mélyebb fekvésű területek főbb jellemzője, hatékonyságuk javítási lehetőségei

Az elsődleges cél az, hogy a csapadékvíz elvezetése megfelelő módon történjen, az kárt ne okozzon. Az Önkormányzat tájékoztatása alapján az elmúlt években a község területén az alábbi helyi jelentőségű vízvédelmi rendszerek fejlesztése történt meg:

Időszakosan hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadékvíz elvezetése érdekében tavaly került megépítésre két víztározó, ami a nagyobb mennyiségű lezúduló vizet hivatott ellensúlyozni.

5. VÍZKÁR ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK MENTESÍTÉSI MÓDJA

A meglévő csapadékvíz-elvezető rendszer is túlterheltségi állapotba kerülhet a lehullott csapadék gyors összegyűlése következtében. Nagy esőzések, hirtelen olvadások esetén a mély fekvésű területeken, illetve ott, ahol a víz továbbjutása akadályozott a víz betörhet a telkekre, előnetheti a mélyebb fekvésű épületrészeket, károsíthatja a mezőgazdasági kultúrákat, valamint az anyagi javakat.

5.1. Vízkár által érintett utcák helyrajzi számai

Önkormányzat által végzett védekezés helyszínei:

Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján a következő helyeken volt szükség védelmi beavatkozásra:

- 5375/6 hrsz.
- 5375/8 hrsz.
- 5375/9 hrsz.
- 5377/1 hrsz.

Hivatásos Tűzoltóság által szivattyúzott területek, utcák:

- Fábán Béla utca 1-13. sz. közötti területek

Felhasznált erőforrások

- Lapát – 10 db
- Ásó – 10 db
- Balta – 3 db
- Ácskalapács – 4 db
- Fűrész – 5 db
- Csáklya – 4 db
- Talicska – 2 db
- Zsák – 100 db
- Deszka – 10 db
- Karó – 30 db
- Homok – 4 m³

5.2. Vízáttemeléssel mentesített területek

Vízáttemeléssel mentesített területek

Az elmúlt időszakban a hirtelen lezúduló csapadék miatt az alábbi helyen vált szükségessé a víz áttemelése:

Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján nem volt szükség a településen a víz áttemelésére.

5.3. Rendkívüli csapadék esetén veszélyeztetett területek

Potenciálisan veszélyeztetettek a régi, alapozással nem rendelkező vályog, vertfal építésű házak. Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján a község házainak kb. 30%-a a fentiek alapján potenciálisan veszélyeztetett.

5.3.1. Mély fekvésű területek

A településen mély fekvésű területek a topográfiai adottságok mellett, a természet alakította mélyvonalakon alakultak ki, ahol időszakos, vagy állandó vízfolyások haladnak. Ezek a vízfolyások vezetik le a felszíni vizeket. A mélyvonalon haladó vízfolyások természetes útjának fenntartásával a környezetének védelme biztosított.

Mély fekvésű területek:

- Fábán Béla utca 1-13. hsz közötti területek

5.4. Átmeneti víztározás

Az önkormányzat adatszolgáltatása alapján nem találhatóak ilyen területek a településen.

5.5 Szivattyúzási helyek

Állandó telepítésű szivattyúállás:

Az önkormányzat adatszolgáltatása alapján állandó telepítésű szivattyúállások nem találhatóak a településen.

Ideiglenes szivattyúállások:

Az önkormányzat adatszolgáltatása alapján ideiglenes telepítésű szivattyúállások nem találhatóak a településen.

5.6. A vízkár kialakulása esetén a feladatok a következők

1. Befogadók, fogadó képességének biztosítása
2. A lakóingatlanok csapadékvíz elvezetésének megoldása
3. Az utcák nyílt vízvezető rendszer működésének biztosítása:
  - Keresztmetszet bővítés (ahol szükséges)
  - Azonnali iszapoltás
  - A meglévő átvezetők folyamatos karbantartása
  - Szükség szerinti vízáttemelés
4. Befogadó hiánya esetén az árkok csak szikkasztóként való üzemeltetése.

6. Belvízvédelem

6.1 Belvízveszélyes területek

A település területét érintően belvízveszélyes területeket a vízügyi ágazat nem tart nyilván, település belvízzel nem veszélyeztetett. A településen belvízi veszélyeztetés nincs, így vízügyi szintű belvízvédelemre szükség nincs. A község közigazgatási területét kijelölt belvízvédelmi szakasz nem érinti.

7. Árvízvédelem

7.1 Árvízveszélyes területek

Mánfa település állami árvízvédelmi művel nem rendelkezik. A településen funkcióját tekintve elsődlegesen árvízvédelmi műnek kiépített depónia, töltés nincs.

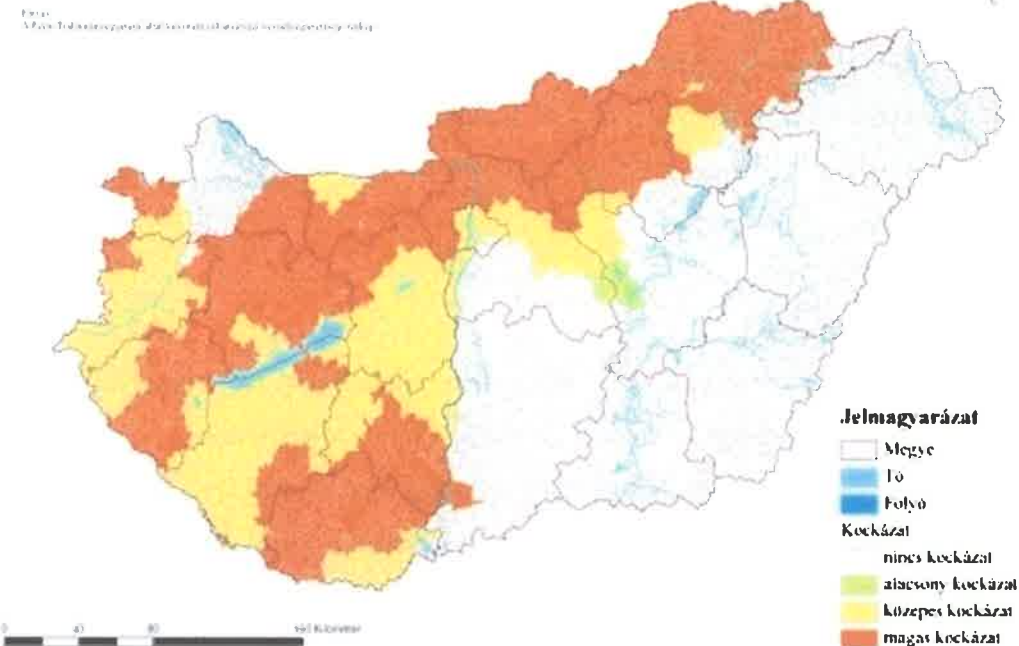
Mánfa község területe nem érint a Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő árvízvédelmi szakaszt, árvízvédelmi öblözetet. Mánfa község területe a Nagyvízi mederkezelési terv valamint az Árvízikockázatkezelési terv kapcsán sem érintett.

7.2 Villámárvizek

Dombvidéki területeken igen gyakoriak a hirtelen kialakuló, heves lefolyású helyi vízkárok, melyek viszonylag rövid idő alatt lezajlanak. A nagymennyiségű csapadék az idő rövidege miatt a vízlevezető árkokon, vízfolyásokon nem képes a mederben lefolyni, továbbá magával ragadja a talaj felső laza rétegét, megbontja a termőréteget. A hordalék a nagy mennyiségű víz mellett veszélyezteti a települési infrastruktúrát és a mezőgazdasági területeket. A vízfolyásokban a nagy mennyiségű víz kiépített árvízi védelem hiányában előnti a környező területeket, és a vízfolyások műtárgyaiban is kár keletkezhet.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által készített országos térkép alapján Mánfa „villámárvíz” előfordulási eseményre nézve „magas” kockázatú területen fekszik. A villámárvizekkel szemben a csapadékvíz elvezetési rendszer megfelelő kiépítésével, víz-visszatartásra alkalmas záportározó létesítésével lehet védekezni.

Magyarország településeinek villámárvízi kockázati besorolása

13. Ábra Magyarország településeinek villámárvízi kockázati besorolása

Forrás: BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

8. VÉDEKEZÉS

8.1 A település vízkárok általi veszélyeztetettségének meghatározása

A helyi vízkár kialakulása szempontjából különösen döntő jelentőséggel bír a csapadék. A lehulló csapadék egy része a talajba elszivárog, másik része elpárolog, illetve a talaj felületén lefolyik, a mélyebb területeken összegyűlik. A csapadék halmazállapotától és annak hevességétől, hőmérsékleti viszonyoktól függ a helyi vízkárveszély nagysága.

Télen és tavasszal a helyi vízkárt több kiváltó jelenség, - balszerencsés esetben akár azok együttes bekövetkezése - is előidézheti:

- a télen felhalmozódott hó mennyiség gyors olvadása;
- tartós esőzések a gyors hóolvadás idején;
- a felszíni lefolyást gyorsító és beszivárgást gátló talajfagyok;

A helyi vízkárt kiváltó jelenségek nyáron:

- a vízgyűjtő területre hulló, átlagosnak nem mondható, nagyobb mennyiségű csapadék;
- a vízgyűjtő területre, rövid időn belül, nagy intenzitással lehulló nagy mennyiségű csapadék;

A legveszélyesebb helyzetek a télen felhalmozódott hótömeg gyors olvadásakor alakulhatnak ki, ha az olvadást tartós esőzések kísérik. Az elöntések bekövetkezését növelheti az is, ha az adott pillanatban a talaj fagyott állapotban van.

8.2 Jellemző vízkár jelenségek, hidrometeorológiai és hidrológiai kockázatok

A Baranya-csatorna vízrendszerének egyes területei (mélyebben fekvő területek) bizonyos meteorológiai helyzetekben vízkár veszélyessé válhatnak.

8.3. Felkészülés a védekezésre

A települési Vízrendezésnek, illetve az Önkormányzati védekezésnek alapvetően hármas tagozódásnak kell megfelelni:

- a felszínen megállt csapadékvíz összegyűjtése és rendezett elvezetése a befogadó helyekre
- magas szintű talajvizek elvezetése és a talajvizek csökkentése, szabályozása
- a védekezés effektív végrehajtása – amennyiben szükséges – mentés, kitelepítés, szükségelhelyezés.

A hirtelen jött időjárási jelenségek (csapadék) a község épített környezetében jelentős károkat okozhat.

Az esetleges károk csökkentése vagy elkerülése érdekében az üzemelési, karbantartási feladatokon túl intenzív beavatkozás válhat szükségessé.

A rendkívüli időjárás elleni védekezés elsőrendű feltétele a vizek gyors elvezetését szolgáló művek kiépítésén túl a funkciónak ellátására képes állapotba való fenntartása, tehát a megelőző védekezés. Ugyancsak fontos, hogy a védekezésben résztvevők ismerjék a csapadékvíz elvezető hálózat rendszerének aktuális állapotát, a meglévő szűk keresztmetszeteket.

A felkészítési időszakban pontosítani kell:

- a helyi vízkár-elhárítási terveket és szabályzatokat
- a közérő mozgósítási terveket
- az együttműködő szervek bevonásával a mentési, kitelepítési és visszatelepítési terveket
- igénybe vehető technikai eszközöket, gépeket, anyagokat.

Védelmi szervezeti beosztás:

Védelemvezető:	Takács Zsolt
Beosztása:	polgármester
Munkahelyi telefonszám:	06- 30/24-24-338;
E-mail:	polgarmester@manfa.hu

Védelemvezető helyettes:	Pál Zsolt
Beosztása:	alpolgármester
Munkahelyi telefonszám:	06-30/560-10-58;
E-mail:	pal7304@gmail.com

A védekezés eredményes végrehajtása érdekében a védekezésen kívüli időszakban az Önkormányzat Szervezeti és Ügyrendi Szabályzatának megfelelő módon és azon túlmenően a település mindenkor polgármestere és jegyzője az alábbi feladatokat látja el:

- (1) Elkészíti az Önkormányzat helyi vízkár-elhárítási tervét
Aktualizálásról folyamatosan gondoskodik.
- (2) Dönt az Önkormányzat Helyi vízkár-elhárítási szabályzatának esetleges módosításáról.
- (3) Mozgósítási tervet készítet (Helyi Vízkár-elhárítási Szervezeti Beosztás), majd ebben ad megbízást a védekezésben résztvevőknek, akikkel ezt közli is. A tervet folyamatosan aktualizálni kell.
- (4) Az Önkormányzat kezelésében lévő műtárgyát minden év októberében-novemberében felülvizsgálja az érvényes utasítások szerint egy erre kijelölt bizottság élén.
- (5) A tapasztalatokat valamennyi érdekelt bevonásával értekezleten kiértékeli, erről jegyzőkönyvet készítet. A jegyzőkönyv alapján intézkedési tervet készítet a feladat meghatározásával, annak, határidejének és a végrehajtásért felelős személy megjelölésével.
- (6) A polgármester távollétében annak teljes jogú helyettese az alpolgármester.

Az Önkormányzat feladatai:

- (1) Elkészíti a vízvédelmi rendszert érintő közép- és hosszú távú fejlesztési terveket.
- (2) A jóváhagyott fejlesztési tervek alapján – az Önkormányzat által rendelkezésre bocsátott beruházási összegnek megfelelően – gondoskodik a beruházások előkészítéséről, a szükséges műszaki dokumentációk elkészítéséről, a tervek bírálatáról.
- (3) A vízvédelmi rendszer és tartozékaik, a védelmi szakfelszerelések, berendezések, műtárgyak állapotát folyamatosan figyelemmel kíséri. Tapasztalatai alapján éves fenntartási feladattervet állít össze. A feladatokat rangsorolja.
- (4) Gondoskodik a beruházási és fenntartási munkák gazdaságos, tervszerű megvalósításáról, műszaki színvonalának ellenőrzéséről. A beruházási és fenntartási keretek felhasználását folyamatosan ellenőrzi. Szükség esetén a beruházási program módosítására, illetve fenntartási munkáknál a fedezetek átcsoportosítására javaslatot tesz.

- (5) December 10-ig elkészíti az Önkormányzat mozgósítási tervét (a Helyi Vízkár-elhárítás Szervezeti Beosztását), valamint értesíti az érintetteket.
- (6) Javaslatot tesz a Helyi Vízkár-elhárítási Szabályzat szükség szerinti módosítására.
- (7) Elkészíti az őszi műtárgyak felülvizsgálati programját, lebonyolítja a bejárást és az azt követő kiértékelő értekezletet. A tapasztalatok alapján intézkedési tervet készít.
- (8) Az intézkedési terv időarányos végrehajtását ellenőrzi. A tapasztalatokról minden év szeptember 30-ig feljegyzést készít.
- (9) Gondozza és karbantartja a Helyi Vízkár-elhárítási Tervet. A bekövetkező változásokat átvezeti.
- (10) Ellenőrzi a műtárgyak és tartozékaik állapotát.

8.4. A védekezés feladatai

8.4.1. A védekezés általános alapelvei

A jogszabályi előírás szerint a Vízügyi Igazgatóságok feladata víz-kárelhárítási védekezés az állami tulajdonú, vízügyi igazgatóság kezelésében levő vízfolyásokon, ahol a kiépített állami fővédművek vannak.

Azokon az állami tulajdonú vízfolyásokon, ahol nincsenek ilyen jellegű védművek, ott a Vízügyi Igazgatóság feladata fenntartási munka végzése, valamint a vízfolyás vízvezető képességének biztosítása. Ezeken a vízfolyások árvíz kártételei elleni védekezés helyi jellegű feladat, a Vízügyi Igazgatóság felkérésre csak műszaki tanácsadót, illetve műszaki irányítót biztosít. Az önkormányzatoknak saját hatáskörben kell gondoskodniuk a tulajdonukban levő vízfolyások vízkárelhárítási, karbantartási és üzemeltetési feladatokról.

A védekezés elrendeléséért, igazgatásáért a település mindenkori polgármestere, mint védelemvezető egy személyben felelős.

A felelősségi jogkört a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény határozza meg. A védelemvezetői feladatok további ellátásához szükséges jogszabályi háttért az alábbi törvények biztosítják:

- 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről;
- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról;

8.4.2. A védekezés szervezete, mechanizmusa, eszközei

A védekezés szervezetét, mechanizmusát a veszélyhelyzettől függően elrendelt vízvédelmi fokozatok határozzák meg, biztosítva az egymásra épülés elvét.

- Kisebb és fokozott védekezés esetén a település Önkormányzata saját hatáskörben, saját dolgozóival és rendelkezésre álló technikai eszközökkel látja el a védekezési feladatokat.
- Rendkívüli védekezés esetén elsődleges együttműködő és azonnali beavatkozó lehet a Komlói Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság. A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény a hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknak fő feladatként a tűzoltást, a kárelhárítást és a műszaki mentést határozza meg.
- Az önkormányzatoknak, a munkanélküliek létszámának jelentős növekedése miatt, lehetőségük van közhasznú munkavégzésre, így helyi vízkár elleni védekezéssel kapcsolatos feladatok végrehajtására, átereszek tisztítása, gyomtalanítás, kotrás, területcsapolás, árokásás, kaszálás.

Nagy kiterjedésű, vagy tartós vízkár elleni védekezés során igénybe kell venni az önkormányzatok alkalmazásában nagyobb létszámú szervezett lakossági erőforrásokat, azaz szervezett közerőt.

A 2011. évi CXXVIII. törvény (a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról) 16.§ f) pontja alapján a polgármester a településen a védekezés során a vármegyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján – vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával – elrendeli a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását.

Továbbá, ugyanezen törvény 59. § (1) bekezdése alapján veszélyhelyzetben ideiglenes polgári védelmi szolgálatot rendel el belvízvédelmi csoportként, a szükséges beavatkozás céljára.

Védekezésbe bevont szervezetek eszközei:

Komlói Hivatásos Tűzoltó Parancsnoksága a beavatkozáshoz az alábbi felszerelésekkel és feltételekkel rendelkezik:

- gépjárműre épített szivattyúk,
- hordozható szivattyúk és az ezek szállításához szükséges technikai eszközök, a víz továbbítására átemelő szivattyúk, tömlők (vízelvezetés nagyobb távolságra).

Közmunkások és szervezett közerők

- a település területén rendelkezésre álló kiségépek, szivattyúk, szerszámok,
- az önkormányzat és a gazdálkodó szervezetek által biztosítható munkagépek és kézi szerszámok.

Polgári védelmi szervezetek

A település polgári védelmi szervezeteinek megalakítási tervében szereplő technikai eszközök – szükség szerint – megerősítve a szomszédos települések polgári védelmi szervezeteinek technikai eszközeivel.

Vízvédelmi csoport

- szivattyúk, munkagépek,
- terepjáró tehergépkocsik,
- kézi szerszámok.

8.4.3. A védekezés fokozatai

A helyi vízkárok elleni védekezés lényegesen sokrétűbb és sok település esetében kiépített záportározók, megfelelő elvezető rendszer hiányában nehezebben tervezhetők. A káresemény bekövetkezte előtt a kiváltó okok összetettsége (domborzat, lehulló nagycsapadék, elvezető rendszer, beépítettség depóniák állapota) miatt a tényleges kárelhárítási/megelőzési munkák elvégzésére kevesebb idő áll rendelkezésre, mint a folyókon, vízfolyások alsó szakaszán levonuló árhullámok esetében.

A fentieket figyelembe véve a helyi vízkár-elhárítás a települések szempontjából nagyobb jelentőséggel bír, hiszen gyakrabban előfordulhat, a védekezés ellene pedig rendkívül nehéz.

A gyors lefolyású árvizek jelentkezésekor – az időhiány miatt – nincs klasszikus fokozat szerinti tevékenység ellátás, ezért biztosítani kell az azonnali II. és III. fok elrendelésének lehetőségét. Nagytavak mentén lévő települések III. fokú készütséget kell elrendelni akkor, ha a tó vízszintje a parti belterületi ingatlanokat előtéssel veszélyezteti.

Ideiglenes védvonalak kiépítésére gyakorlatilag nincs idő vagy csak lokálisan van rá lehetőség, ezért itt a legfontosabb prioritás a prevenció. Eredményes védekezési munkát folytatni idő hiányában csak akkor lehet, ha a kiadott nagycsapadéokra való figyelmeztetést követően a védelemvezető azonnal elrendeli a készenléti szolgálatot és a beavatkozásokhoz szükséges legfontosabb védelmi anyagokkal (homokzsák, homok, világító eszközök - fáklya, elemlámpa, vonalvilágítás- szivattyúk stb.) rendelkezik vagy hozzáfér a település. Segítségnyújtás és beavatkozás jellemzően már csak a kármérsékléshez vehető eredményesen igénybe.

Megelőző (preventív) beavatkozások

- Települési csapadékvíz elvezető hálózat méretezett kiépítése, és a kiépített hálózat vízszállító képességének megőrzése.
- A domboldalról érkező vizek összegyűjtése érdekében települési övások rendszer kiépítése.

- A védekezés megtervezéséhez részletesebb geodézia, vízgyűjtőterület lehatárolás, lefolyási paraméterek, időelőny szükséglet meghatározás, rövididejű (10-180 perces) csapadékok meghatározása, a 3-24 óra időtartamú csapadékok meghatározása.
- Épített műtárgyak, befogadók állapota, vízminőségi szempontok figyelembe vétele.
- Ipari-mezőgazdasági üzemek, vízmű telephelyek számbavétele, potenciális szennyező források (vegyszerraktár, szennyvíztisztító telepek).
- A várható belterületi elöntések víztelenítése érdekében szükséges szivattyúkapacitás meghatározása.
- Védelmi eszközök, gépek (szivattyúk és szerelvényeik, aggregátorok, világító eszközök,) anyagok, karbantartása.
- Az építési műszaki követelmények szerinti területhasználat (pl.: mélygarázsok, pincék építése nem javasolt, padlósintek meghatározása az előfordult elöntési szintek figyelembe vételével, zárt szennyvízgyűjtő medencék vízzáró módon történő kialakítása) figyelembe vétele.

A helyi vízkárelhárítás feladatait - így a védekezési fokozatok elrendelését is - a szomszédos önkormányzatokkal, a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal (VIZIG), katasztrófavédelem egységeivel és vízgazdálkodási társulattal rendszeresen kapcsolatot tartva és egyeztetve kell elvégezni.

A gyakorlatban az elrendelés fokozata a III. fok, mivel a káresemény bekövetkezésének elhárítása általában gyors/azonnal beavatkozásokat igényel.

A helyi vízkár-elhárítási fokozatait minden esetben a helyi védelemvezető állapítja meg, és a fokozatnak megfelelően rendeli el az ügyeleti szolgálatot.

A helyi vízkár-elhárításról naplót kell vezetni, rögzíteni kell benne a készenlét elrendelésének időpontját, a végzett munkákat és a részletes leírásukat. A készenlét fokozat elrendelését, majd annak módosításait, illetve megszüntetését a be kell jelenteni a megfelelő intézményeknek (pl. VIZIG műszaki ügyelete)

Feladatok a helyi-vízkárelhárítás egyes fokozataiban (jogszabály szerint):

I. fokú vízkár-elhárítási készenlét (figyelőszolgálat, felkészülés)

A védelemvezető akkor rendeli el, ha a település csapadékvíz elvezető hálózata 60%-os telítettséget mutat, szivattyúzási igény jelentkezik, vagy egyes mély fekvésű település-részekon kisebb elöntés keletkezik, és további kedvezőtlen elöntési helyzet várható. Mánfa esetében akkor kell elrendelni, ha az időjárási előrejelzések alapján a térségben a szokásosnál nagyobb mértékű csapadék várható.

II. fokú (kisebb védekezési beavatkozások)

A védelemvezető akkor rendeli el, amikor a folyamatos vízelvezetés ellenére a csapadékvíz-elvezető csatornák telítettsége meghaladja a 80%-os mértéket, ugyanakkor a szivattyúzási igény egyre növekszik és a meteorológiai előrejelzés alapján további csapadék várható.

III. fokú (fokozott védekezés)

A védelemvezető akkor rendeli el, amikor a mélyebb fekvésű területek, utcák, pincék stb. víz alá kerültek és a fokozott védekezés ellenére az ingatlanok, lakóházak, ipari-, mezőgazdasági, kereskedelmi létesítmények stb. állagát vízkár fenyegeti. A csapadékvíz elvezető csatornák, útárkok teltsége meghaladja a 100 %-ot.

8.4.4. A védelemvezető feladatai és döntési jogköre

A védelemvezető (polgármester) a védekezés területi műszaki irányítását, vezetését egyszemélyi felelősséggel látja el.

Köteles gondoskodni a vizek kártétel nélküli levezetéséhez szükséges minden műszaki és szervezési intézkedés elrendeléséről és végrehajtásáról. Működése során egyeztetnie kell, és kapcsolatot kell tartania a szomszédos önkormányzatokkal.

Feladata:

- A védelmi helyzetnek megfelelően védelmi készültséget rendel el a településen.
- A védekezés állandó figyelemmel kísérése, a védekezési tevékenység központi irányítása.
- A védekezési helyek ellenőrzése. Az ellenőrzés idejének és megállapításainak rögzítése a védelemvezetési naplóban.
- Felügyeli a védekezésben résztvevőket.
- A védekezéshez szükséges munkaerő mozgósítása, anyag és felszerelés irányítása, utánpótlása.
- Tájékoztatja a lakosságot a kialakult helyzetről és a várható intézkedésekről.
- Tájékoztodik a hidrometeorológiai helyzetről az DDVIZIG-nél.
- A védekezési költségek elszámolásához szükséges adatok, különösen a védekezésnél dolgozók munkájának, a védekezéshez igénybe vett gépek, felszerelések és anyagok felhasználásának folyamatos nyilvántartása.
- Ha a meglévő anyagok, eszközök és felszerelések a védekezés ellátásához nem elegendők, kiegészítésükről a települési polgári védelmi parancsnokság útján gondoskodik.
- Gondoskodik a védekezésbe bevont állomány munka- és balesetvédelmi felkészítéséről.

- Napi jelentést készít és küld a Vármegyei Katasztrófavédelmi szervnek, valamint az DDVIZIG Műszaki felügyeletének.

8.4.4.1. Vízvédelmi készütség elrendelése

Mintaokmány!

..... POLGÁRMESTERE
Tel: .....
Fax: .....
E-mail: .....
Ikt.sz.: .....

Tárgy: Vízvédelmi készütség elrendelése

HATÁROZAT

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26) számú Korm. rendelet 13. § (1) bekezdésben biztosított jogkörömben eljárva a .....
.....
miatt a kialakult helyzetre való tekintettel ..... napján ...
órától

..... Fokú vízvédelmi készütséget

rendelek el.

A védekezés ideje alatt a Polgármesteri Hivatal ügyeletet tart a fenti címen és telefonszámokon.

A védelemvezető a ..... mobiltelefon számon érhető el.

A védekezés szempontjából jelentős eseményekről naplót kell vezetni.

Mivel a határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, ezért a határozatot egyszerűsített formában (indoklás nélkül) hoztam meg.

A határozatot kapják:

1. Baranya Vármegyei Védelmi Bizottság elnöke
2. Helyi Védelmi Bizottság elnöke
3. DDVIZIG Műszaki Ügyelete
4. Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
5. Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály
6. Irattár

Kelt: ..... év ..... hó ..... nap

PH.

.....
Polgármester

8.4.4.2. Napi Jelentés

Azon települések, amelyek víz-védekezési munkálatokat folytatnak, napi jelentési tájékoztatási kötelezettségük van az illetékes vízügyi igazgatóság műszaki ügyelete, valamint a Baranya Vármegyei Védelmi Bizottság Titkársága és a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság felé.

A **napi jelentéseket** az alábbi szempontok szerint kell összeállítani:

Iktatószám:

NAPI JELENTÉS

Mintaokmány!

..... település.....év.....hó.....napján végzett helyi
vízkárelhárítási munkáiról

Vízvédekezés:

Fokozat elrendelésének időpontja:

A védekezésben résztvevők létszáma:

A védekezésbe bevont technikai eszközök:

- közúti jármű:
- munkagép:
- szivattyú:

A védekezés során felhasznált főbb anyagok (pl. zsák, faanyag, homok stb.):

- (db)
- (db)

Az elmúlt 24 órában keletkezett károk:

Napi végzett munka leírása:

- Egyéb:
- Kiköltöztetés, illetve szükségelhelyezés:
- Vízrel elöntött terület: (ha)
- Veszélyeztetett közigazgatási terület:

Vízvédekezés:

.....év.....hó.....nap

.....
Polgármester

Döntési jogköre az alábbi:

- Készültségi fokozatok elrendelése és megszüntetése,
- Helyi védelmi bizottság összehívására javaslat tétel, közérő és közmunkások kivezénylése,
- Műszaki és anyagi segítség kérése,
- Fegyveres erők segítségének kérése,
- polgári védelmi erők alkalmazása, ideiglenes polgári védelmi szolgálat elrendelése,
- Szükség szerint rendelkezik a működési területén lévő valamennyi vállalat, intézmény, társaság, magánszemély munkaereje és munkaeszköze felett,
- Jogkörét átruházhatja (távollét, pihenőidő), vagy megoszthatja helyettesével. Ezt írásban rögzíteni kell az ügyeleti naplóban, ahol a helyettes aláírásával veszi tudomásul azt.

Védelemvezető helyettes: a védelemvezető távollétében vagy annak pihenőidejében teljes jogkörű helyettese. Ez a mindenkor alpolgármester

8.4.5. Települési Polgári Védelmi Parancsnokság feladata

- a védelemvezetői döntések előkészítéséhez adatok beszerzése, rendszerezése, elemzése,
- védekezési stratégia meghatározásához – az információk elemzésével – alternatívák kidolgozása,
- jóváhagyott stratégia alapján javaslattétel az alkalmazandó védekezési módokra,
- a kiürítés és mentés megszervezése és figyelemmel kísérése,
- a hidrometeorológiai adatok alapján prognosztizálja az elöntésre kerülő terület nagyságát,
- a döntések végrehajtásának megtervezése, ellenőrzése, valamennyi védekezési feladat tekintetében,
- összehangolja az együttműködő szervek munkáját,
- előkészíti a polgári védelmi szervezetek riasztását, alkalmazását, felszerelését, ellátását,
- előkészíti a lakosság tájékoztatásához szükséges adatokat, kidolgozza a magatartási szabályok bevezetésének elveit.

8.4.6. A védekezésbe bevonható szervek általános feladata

Önkormányzat

- Gondoskodik a víz-elvezető rendszer folyamatos karbantartásáról,
- A rongálódások miatti szabálysértési eljárások lefolytatása,
- A vízvédelmi terv, valamint a terv mellékleteinek pontosítása, segítség igénylése,

- Ellátási feladatok végrehajtásának biztosítása,
- Kárfelmérés végrehajtása,
- Veszélyes anyagot tároló üzemek adatainak pontosítása,
- Veszélyeztetett állatállomány kimenekítésének, ellátásának nyilvántartása,
- A településen működő mezőgazdasági társulások technikai eszközeinek nyilvántartásba vétele /a védekezéshez használható víz szivattyúk, permetező gépek / évenkénti pontosítása.

Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Pécsi Szakaszmérnökség

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság feladata víz-kárelhárítási védekezés az állami tulajdonú, vízügyi igazgatóság kezelésében levő vízfolyásokon, ahol a kiépített állami fővédművek vannak.

Azokon az állami tulajdonú vízfolyásokon, ahol nincsenek ilyen jellegű védművek, ott a Vízügyi Igazgatóság feladata fenntartási munka végzése, valamint a vízfolyás vízvezető képességének biztosítása. Ezeken a vízfolyások árvíz kártételei elleni védekezés helyi jellegű feladat, a Vízügyi Igazgatóság felkérésre csak műszaki tanácsadót, illetve műszaki irányítót biztosít.

Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Pécs Katasztrófavédelmi Kirendeltség, Komló Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság

Riasztás és helyszínre érkezés után az azonnali beavatkozási feladatok végrehajtása, ezen belül:

- A károsan összegyűlt csapadék eltávolítása – szivattyúzással, elvezetéssel – káros állapot megszüntetése.
- Szükség esetén segítség kérése a szomszédos tűzoltóságoktól, közreműködés a lakosság, az értékek mentésében.

Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Pécs Katasztrófavédelmi Kirendeltség

- A katasztrófavédelmi törvényben a polgármester számára meghatározott polgári védelmi feladatok szakmai segítése.
- A Kirendeltség illetékességi területén lévő polgári védelmi erők átcsoportosítására javaslattétel a helyi védelmi bizottság részére.
- Javaslattétel a vármegyei Polgári Védelmi Parancsnok részére operatív csoport létrehozására, ügyeleti szolgálat bevezetésére.

- Javaslatétel a Helyi Védelmi Bizottság elnöke részére speciális polgári védelmi erők és eszközök átcsoportosítására.
- Folyamatos kapcsolattartás a védelemvezető és az előljáró irányában.

Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság, Komlói Rendőrkapitányság

- Rendfenntartási feladatok végrehajtása,
- Kimenekítés, kiürítés esetén a visszahagyott értékek őrzése a települési polgárőrség (Komlói Polgárőr Egyesület Mánfai Csoportja) bevonásával,
- Közrend, a közbiztonság folyamatos fenntartása érdekében segítség kérése a Vármegyei Rendőr-főkapitányságtól.

Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal, Népegészségügyi Osztály

- A községi víznyerő helyek folyamatos ellenőrzése.
- Élelmiszer kereskedelmi és tároló helyek ellenőrzése.
- Élelmiszeripar ellenőrzése /cukrászüzemek, péküzemek, stb.
- Mintavétel az elárasztott területekről.
- A laboreredményekről való intézkedés a fertőtlenítések végrehajtására.
- A kiürített területekre való visszaköltözés engedélyezése.
- A védőoltások végrehajtása.

Baranya Vármegyei Kormányhivatal, Komlói Járás Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály

- A veszélyeztetett állatállományon jelentkező megbetegedések kiszűrése.
- Állategészségügyi rendszabályok betartatása a veszélyeztetett területeken lévő állatállomány rendszeres ellenőrzése, elhullott állatok begyűjtésének irányítása, járványok, fertőzések elkerülése érdekében.
- Az állategészségügyi állomás fertőtlenítő gépeinek igénybevétele, szükség szerinti alkalmazása.

8.4.7 A védképes állapot fenntartása

A felkészülés időszakában a már meglévő belterületi szikkasztó műveken az éves rendszeres fenntartással biztosítani kell a tervezett szikkasztási kapacitás biztosítását. El kell távolítani, meg kell tisztítani a lefolyást gátló növényzettől, hulladéktól a medreket. Rendszeresen gondoskodni kell a jókarban tartásról, szükség esetén a burkolatok, műtárgyak hibáinak javítását is el kell végezni.

Az önkormányzati védelmi létesítmények, eszközök állapotát minden évben felül kell vizsgálni, szükség esetén az esetleges hiányosságok pótlásáról gondoskodni. Az ellenőrzés során, a külterületeken bekövetkezett változásokat is szükséges figyelemmel kísérni (művelési ág változások, erdőirtás stb.). Az ellenőrzésekre ajánlatos a szomszédos települések, az illetékes VIZIG képviselőinek, illetve egyéb érintetteknek a meghívása is.

8.4.8 A védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések

A tervben szükséges javaslatokat adni a védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztésekre az alábbiak szerint:

- Árvízvédelmi létesítmények vonatkozásában és a területhasználatok tervezése kapcsán a Vízyűjtő-gazdálkodási Terv, az Árvízi Kockázat-kezelési Terv és a Nagyvízi Meder Kezelési Terv előírásainak figyelembe vétele szüksége.
- Védelmi eszközök, anyagok beszerzése
- Vízkár-elhárítási gyakorlatok szervezése;
- A vízkár-elhárítási tervek folyamatos aktualizálása, védekezési tapasztalatokkal való továbbfejlesztése
- Védelmi létesítmények fejlesztésének tervezés és megvalósítása

Védelmi létesítmények a településen nem találhatóak.

8.4.8.1. Megelőző védekezés biztosítása érdekében elvégzett rekonstrukciós munkák

A Baranya-csatorna medrének rendezése, a vízvezető képességének javítása a belterületi szakaszon, a belterületi vízfolyásszakasz árvízi kárainak csökkentése érdekében az alábbi rekonstrukciós munkák kerültek elvégzésre.

A község belterületén a Baranya – csatorna 1830 m hosszban került felújításra. A rekonstrukciós vízimunka a vízfolyás mentén, a vízfolyást 32+561 km szelvényében keresztező 66. sz. főút közúti vasbeton hídjától, felvízi oldalának mederburkolatától 32+570 km szelvénytől 1830 fm hosszban a vízfolyás 34+400 km szelvényéig tartó szakaszra terjedt ki.

A településen K-Ny-i irányba áthaladó Baranya-csatorna RENO kőmatracokkal burkolt terméskő burkolattal került kiépítésre. A tervezési területet érintő szakaszon a Baranya-csatorna, illetve a Német utcai levezető árok burkolat nélküli csapadékvíz és rétegvíz elvezető rendszer, ahol a nagysodrású vízfolyam az idők során a meder vonalát megbontotta, egyes szakaszokon teljesen új meder került kivájásra

- **BUDAFÁ területén létesített vízvisszatartó műtárgy és csatlakozó meder rekonstrukciója**

A Budafai településrész (Vízyűjtő terület nagysága:= 71,10 ha) irányából érkező Baranya-csatorna a Budafa utca D-i oldalán a völgy kiszélesedő területén halad. Nagy intenzitású

csapadékvíz esetén a területet, mint egy árterületet önti el. A lakott belterület védelme érdekében, valamint a vízvisztartási elvet szem előtt tartva a területen zápor tározó - vízviszattartó műtárgy kialakítását valósították meg.

A műtárgy alvízi oldalán a meder a belterületen csatlakozó átjáróig RENO kőmatracal került burkolásra, mely burkolat kialakítása során a matrac tartóvázát rozsdamentes, D10 acéllal alakították ki. A műtárgy rézsűje alatti átvezetés helyén a tengelyvonaltól 2-2 m távolságig a vízáttvezetést a maximális (és egyben üzemi) vízszint magasságát terméskő burkolattal építették ki. A rézsű átvezetés mindkét oldalán kitorkolófej épült, mely a műtárgy víztér oldalán a levezető csatorna folyásszintjéhez, az alvíz oldalon a kőmatracal biztosított mederhez csatlakozik. A nyílt medence folyamatos ürülést biztosít DN300 beton leeresztő csatornával, mely az É-i oldalán, hosszirányban 30/30/50 méretű előregyártott mederelemekkel épült.

A vízviszattartó műtárgy 910 m², 2,5 m mélységgel, 2000 m³ hasznos térfogattal tárolja az érkező csapadékvizet. A tározó szigetelését bentonit por bedolgozásával (cca 40-50 cm vtg) oldották meg.

A műtárgy jellemző magassági adatai:

Levezető csatorna folyásszintje: 222,35 mBf.

A műtárgy fenékszint minimum: 222,75 mBf.

Üzemi vízszint: 225,50 mBf.

Maximális vízszint: 225,50 mBf.

Töltés – kezelőszint: 226,00 mBf.

Névleges térfogat: 2000 m³

Valós térfogat: 2095 m³

250 fm Reno kőmatrac meder

(0+000 – 0+190 km és

0+235 – 0+295 km helyi szelv. között)

fenék: 1,2 m

rézsű: 1:1

15 fm DN1200 mm beton áteresztő

(0+238 – 0+253 km helyi szelv. között)

10 fm DN400 mm beton ürítő áteresztő

(0+190 – 0+200 km helyi szelv. között)

38 fm Leier 30/30/50 mederelemből fenékcsatorna

(0+200 – 0+238 km helyi szelv. között)

- **Német utca csapadékvíz rendezése**

Mánfa területén a Német utca K-i oldalán lévő lakóépületek mögött lévő vízelvezőtő árok mederrendezése, hordalékfogó építése valósult meg.

A terület É-D irányú völgy (Német u. terület: 55,17 ha), melynek súlyvonalában meredek partokkal halad a patak a belterület irányába. A kialakítandó árokmeder folyáásszélessége 0,6 m, a maximális vízmélység 1,25 m, 1:1 oldalrészűvel. A vízszállításnak megfelelő burkolt szakasz elemei: 25 m hosszban TB 100/186/120 elemek, melyek meghatározzák a hordalékfogó méretét is.

A hordalékfogó mederlap burkolattal csatlakozik a Fábíán Béla utca alatt átvezetett átéréshez.

A kialakított árokmeder folyáásszélessége 0,6 m, a maximális vízmélység 1,25 m, 1:1 oldalrészűvel. A vízszállításnak megfelelő burkolt szakasz elemei: 25 m hosszban TB 100/186/120 elemek.

A csapadékvíz rendezés adatai

Mederrendezés RENO kőmatrac alkalmazásával 20 m

0+005 – 0+025 km sz között

Hordalékfogó

Rézsű: 1:1

Belméret: 5,70 x 10,00 m = 57 m²

Fenékszint: 206,77 mBf.

Elfolyási szint = üzemi vízszint: 207,97 mBf.

Befolyási szint: 208,17 mBf.

8.4.9. Kimutatás a védekezésbe bevont szervekről

6. táblázat Kimutatás a védekezésbe bevont szervekről

Megnevezés	Cím	Vezető neve	Beosztása	Telefon
Mánfa Község Önkormányzata	7304 Mánfa, Fábíán Béla u.58..	Takács Zsolt	Polgármester	Tel: 06-72/482-145; Fax:06-72/482-145; E-mail:pghiv@manfa.hu gazdasag@manfa.hu
Baranya Váregyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Pécsi Katasztrófavédelmi Kirendeltség Komlói Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság	7300 Komló, Berek u. 12.	Kislaki Tibor (helyettes)	(helyettes - tűzoltó százados,)	Tel:06-72/896-990;
Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Pécsi Katasztrófavédelmi Kirendeltség	7630 Pécs, Tüzér u.30.	Vetusinszki Balázs	tü. alezredes	Tel:06 -72/587-190;
Baranya Vármegyei Rendőr- főkapitányság Komlói Rendőrkapitányság	7300 Komló, Berek utca 10.	Oletics Károly	r. alezredes, rendőrségi főtanácsos	Tel:06-72/504-400; Fax:06-72/582-446;
Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály	7300 Komló, Városház tér 3.	Horváth Hilda	osztályvezetői feladatokat ellátó ügyintéző	Tel:06-72/896-129; Fax:06-72/795-071; E-mail: komlo.nepegeszsegugy@bara nya.gov.hu
Komlói Polgárőr Egyesület Mánfai Csoportja	-	Takács Zsolt	Egyesület vezetője	Tel:06-30/24-24-338;
DDVIZIG Pécsi Szakaszmerőnség	7623 Pécs, Köztársaság tér 7.	Pehr Nándor	szakaszmerőnök	Tel:06-72/506 364; E-mail: titkarsag@ddvizig.hu
Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Élelmiszerlánc- biztonsági és Állategészségügyi Osztály	7300 Komló, Berek utca 3.	dr. Simonné dr. Hódosi Szilvia	Osztályvezető	Tel:06-72/896-173; E-mail: komlo.ebao@baranya.gov.hu
Baranya Vármegyei Kormányhivatal, Pécsi Járási Hivatal, Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	7621 Pécs, Papnövelde u.13- 15.	Galambos Tamás	Főosztályvezető	Tel:06-72/795-168; Fax:06-72/507-012;; E-mail: kornyeztvedelem@baranya. gov.hu

8.4.10. A Települési Polgári Védelmi Parancsnokság Ügyelete

A védekezés során a Polgármesteri Hivatal hivatalos helyiségében Ügyelet működik – a védelemvezető szolgálatvezénylése alapján.

Felállításának elrendelésére III. fokú vízvédelmi készültség idején a védelemvezető (polgármester) intézkedése alapján kerül sor.

Az ügyeleti szolgálatot két fő látja el, 24 órás váltással. A szolgálat vezénylését 3 nappal előre a védelemvezető által megbízott személy készíti el, a védelemvezető jóváhagyásával.

Az ügyeleti szolgálatba beosztottak 22 és 06 óra között felváltva pihenhetnek, pihenésükről és ellátásukról a Települési Parancsnokság ellátó előadója a mindenkor érvényben lévő normák alapján gondoskodik.

Az ügyeleti szolgálat a védelemvezető közvetlen irányítása alá tartozik.

Feladata

- polgári védelmi szervezetek riasztása a meglévő riasztási terv alapján,
- a vízvédelmi ügyeleti napló folyamatos vezetése,
- meteorológiai adatok folyamatos nyilvántartása,
- a védekezésbe bevonható vezetők tartózkodási helyeinek nyilvántartása,
- a folyamatos jelentési kötelezettség az előljáró polgári védelmi parancsnokság irányába, reggel 6 – 8 óra és este 18 – 20 óra között, rendkívüli helyzetben azonnal,
- a védekezésbe bevonható szervek folyamatos tájékoztatása a védelmi munkálatokról.

Az ügyeleten vízvédelmi naplót kell vezetni, abban rögzíteni a védekezés minden eseményét, az adott és kapott utasításokat, intézkedéseket.

A vízvédelmi készültségek elrendelését és megszüntetését be kell jelenteni a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnak.

A napi jelentéseket meg kell küldeni a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság részére.

Az ügyeleti napló vezetésének általános szabályai

- A védelmi naplóba minden védekezési munkát, a megtett intézkedéseket be kell vezetni,
- A védelmi napló a helyi vízkár-elhárítási tevékenységről készült egyetlen olyan okmány, amely az ellenőrzés, a műszaki-pénzügyi elszámolás alapja, ezért pontos, naprakész vezetést igényel,
- a naplóbejegyzéseket időrendi sorrendben, a dátum és az idő percnyi pontosságú megjelölésével az ügyeletvezető aláírásával kell megtenni.

Ügyeleti szolgálatonként bejegyzendő:

- az ügyeleti szolgálat átadás-átvételének ténye,
- az elvégzett védekezési munka,
- a felhasznált eszközök mennyisége,
- a védekezésben résztvevők létszáma,
- előljáró parancsnokság irányába történt pontos jelentés,
- technikai eszközök igénybevételének vezetése a kárhelyek gépnaplói alapján,

- a mentésben, mentesítésben, ellátásban, elhelyezésben résztvevőktől kapott, illetve adott tájékoztatások, intézkedések.

A védelmi naplóba, az ügyeleti szolgálatba beosztottak, valamint a védelemvezető által meghatározott személyek tehetnek bejegyzést.

8.5 A védekezés megszüntetését követő intézkedések

A védelemvezető felelős:

- az ideiglenes védművek visszabontásáért (homokzsákürítés, ártalmatlanítás, homokdeponálás stb.);
- a védekezési anyagok, eszközök, felszerelések összegyűjtéséért, visszaadásáért a tulajdonosoknak, illetve pótlásáért, javításáért;
- védekezési költségek elszámolásáért;
- a védekezésben részt vevők járandóságainak elszámolásáért;
- a szükséges intézkedések meghozataláért, a védekezés célját szolgáló /művek, csatornák, műtárgyak / sürgős helyreállítása érdekében;
- a károk részletes felméréséért, a lakóépületek minősítéséért külső szakértők bevonásával;
- a kárterület mentesítéséért, fertőtlenítéséért;
- a mentésre kerülő értékek, kimenekített lakosok, állatállomány visszatelepítéséért, illetve végleges elhelyezéséért;
- a védekezési tapasztalatok kiértékeléséért és a vízkárelhárítási terv aktualizálásáért;

A védelemvezető köteles a készülség megszüntetését követően összefoglaló jelentést készíteni a védekezési tevékenységről.

Az összefoglaló jelentés tartalmazza:

- a kialakult helyzetet időrendi sorrendben és a tett intézkedéseket,
- a védekezésbe bevont erők, eszközök kimutatását,
- a védekezéshez felhasznált költségeket, számlákkal igazolva,
- tételes kárfelmérést, amely tartalmazza a lakossági, közületi károkat és az effektív védekezés által okozott károkat,
- javaslatot a további feladatokról hasonló helyzetek elkerülése érdekében.

Az összefoglaló jelentést meg kell küldeni a Baranya Vármegyei Védelmi Bizottságnak, valamint a BM. Önkormányzati Helyettes Államtitkárának és tájékoztató jelleggel a Baranya Vármegyei Polgári Védelmi Parancsnokságnak és a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnak.

8.5.1. Vízvédelmi készültség megszüntetése

Mintaokmány!

..... POLGÁRMESTERE
Tel: .....
Fax: .....
E-mail: .....
Ikt.sz.: .....

Tárgy: Vízvédelmi készültség
megszüntetése

HATÁROZAT

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26) számú Korm. rendelet 13. § (1) bekezdésben biztosított jogkörömben eljárva a ..... belterületre vonatkozóan a ..... napján ..... órától ..... érvényben lévő ..... Fokú vízvédelmi készültséget ..... napján ..... órától

megszüntetem

A megszüntetés indokai:

1. A készültség ideje alatt a korábban felgyülemlett nagy mennyiségű csapadékvíz levezetése megtörtén.
2. A víz-védekezési készültség fenntartása a kedvező időjárásra tekintettel nem indokolt.

A határozatot kapják:

1. Baranya Vármegyei Védelmi Bizottság elnöke
2. Helyi Védelmi Bizottság elnöke
3. DDVIZIG Műszaki Ügyelete
4. Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
5. Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály
6. Irattár

Kelt: .....,... év ..... hó ..... nap

PH.

.....
Polgármester

8.6. Közérő mozgósításának rendje

A közérő létszám megszervezését a vízvédelmi fokozatokhoz kell igazítani. Ezen feladat (közérő nyilvántartás, kiállítás, szállítás, stb.) a polgármester jogkörébe és kötelességébe tartozik.

8.6.1. Közérő (polgári erő) mozgósítási terv

Vármegye Város Község	Közérők mozgósításáért, ellátásáért felelősök neve				Közérők elhelyezése, váltás megszervezése	Közérő anyag, eszk, száll. Felhasználha tó járművek
	Műszaki irányító (ügyintéző)	Élelmezési felelős	Egészségügyi felelős	Bérfeljegyzék kezelője (kifizető)		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

8.6.2. Közérő (polgári erő) kiállítási terv

Védelemvezető	Szakcsoportok (vezetők és beosztottak)	Beosztott műszaki irányítók	Fizikai		Járművek és gépek		
			Brigádvezető	Beosztott	Gépkezelő	Gép megnevezése	Teher bírási

8.6.3. Kiürítési és mentési terv

A TELEPÜLÉS KIÜRÍTÉSI ÉS MENTÉSI TERVE													
Kiürítendő			Rendelkezésre álló			Kiürítési időtartam /óra/	Befogadó	Elhelyezés			Élelmezés		Egészségügyi személyek száma
Családok száma	Lakosok száma	Állatok	személygépkocsi	erőgép	tehergépkocsi			távolság /km/	középületben	magánosoknál	közös konyhában	magánosoknál	

8.6.4. Helyi vízkárelhárításnál felhasználható eszközök és anyagok

Tárolás helye	Védelmi eszközök és anyagok																		
	Ásó	Lapát	Bal	Acskap	Frűr	Északly	Talics	Cső	Zsák	gő	Deszka	Gerend	Palló	Rőzse	Karó	Termé	Homok	huzal	
	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	m ³	m ³	m ³	kéve	db	m ³	m ³	g	

9. KIMUTATÁS AZ ELHELYEZÉSI LEHETŐSÉGEKRŐL

Fsz.	Befogadó intézmény			Létszám	Megjegyzés
	Megnevezése	Címe	Telefonszáma		

10. VÉDEKEZÉssel KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

10.1. Törvények

- 1991. évi XXXIII. törvény egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzati tulajdonba adásáról;
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól;
- 1995. évi LVII. Törvény a vízgazdálkodásról (Vgtv.);
- 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról;
- 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi önkormányzatokról;
- 2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról;
- 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről;
- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról;
- 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről;
- 2021. évi XCIII. törvény a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról.

10.2. Kormányrendeletek és miniszteri rendeletek

- 232/1996. (XII. 26) Kormányrendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól;
- 223/2014. (IX. 4.) Kormányrendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről;

- 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról;
- 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről;
- 1979/2013. (XII. 23.) Kormányhatározat vízkárelhárítás és az öntözés hatékonyságának növelését biztosító intézkedésekről;
- 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és belvízvédekezésről;
- 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról;
- 147/2010. (IV. 29.) Kormányrendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról;
- 83/2014. (III.14.) Kormányrendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról;
- 120/1999. (VIII. 6.) Kormányrendelet a vizek és a közcélú vízilétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról;
- 90/2007. (IV. 26.) Kormányrendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről;
- 72/1996. (V. 22.) Kormányrendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról;
- 234/2011. (XI. 10.) Kormányrendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról;
- 62/2011. (XII. 23.) BM rendelet a katasztrófa elleni védekezés egyes szabályairól;
- 90/2007. (IV. 26.) Kormányrendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről;
- 6/1989. (V. 13.) KVM rendelet a víz- és környezeti károk elleni védekezésnél foglalkoztatottak járandóságáról;
- 9/2011. (II. 15.) Kormányrendelet a vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól;
- 160/1995. (XII. 26.) Kormányrendelet a vízgazdálkodási társulásokról.

Megbízás és Szakértői Jogosultságok

- Megbízás
- Dr. Feketéné Bicskei Éva szakértői jogosultságai
- Bába János vezető tervező szakértői jogosultságai

MEGBÍZÁS, MEGHATALMAZÁS

MÁNFA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT (7304 Mánfa, Fábíán Béla u.58. Képviselőjében: **Takács Zsolt** polgármester), mint **MEGBÍZÓ**, másrészt

a **CIKLUS Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Korlátolt Felelősségű Társaság** (Röv. név: CIKLUS Mérnöki Iroda Kft; Székhely: 6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C; Cg.: 03-09-121743; Adószám: 23142367-2-03; Számlaszám: 11732143-20019543-00000000) és annak képviselője, **Dr. Feketéné Bicskei Éva** (Anyja neve: Csányi Mária, szem. ig. szám: 079853BE, lakcím: 6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C), mint **MEGBÍZOTT** között.

A MEGBÍZÓ megbízza a MEGBÍZOTTAT, hogy

- Mánfa Község Települési Vízkárelhárítási Tervét készítse el az ide vonatkozó jogszabályokban megfogalmazottaknak megfelelően.

A MEGBÍZÓ meghatalmazza a MEGBÍZOTTAT, hogy

- a szükséges adatokat, információkat beszerezze, dokumentumokat igényelje és átvegye;
- a MEGBÍZÓ nevében és helyében eljárjon az érintett hatóságoknál (területileg illetékes Kormányhivatal, Katasztrófavédelmi Igazgatóság, stb.)

A képviseleti jog kiterjed mindazon cselekmények elvégzésére és jognyilatkozatok megtételére, amelyek a képviselettel elérni kívánt cél érdekében szükségesek.

A megbízás, meghatalmazás a dokumentáció elkészítéséig érvényes.

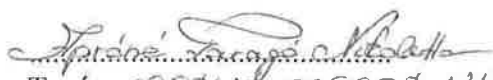
Kelt: Kiskunmajsa, 2024 április 09.

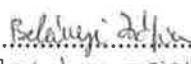

Mánfa Község Önkormányzata
Takács Zsolt polgármester
Megbízó

**CIKLUS Környezetvédelmi
Mérnöki Iroda Kft.**
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C
Cg.: 03-09-121743-20019543-2.
Adószám: 23142367-2-03

.....
CIKLUS Mérnöki Iroda Kft.
Dr. Feketéné Bicskei Éva ügyvezető
Megbízott

Tanú: **APÁCZAI FARAGÓ NIKOLETTA**
sz.ig. szám: 926550CE

Tanú: **BELÁNSZKI ESZTER**
sz.ig. szám: 1452252E

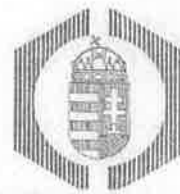
BÁCS-KISKUN MEGYEI MÉRNÖKI KAMARA

6000 Kecskemét, Klapka u. 19. II. 8.

Telefon/fax: (76) 418-020; 06-30-580-6142

E-mail: bkmmk@bkmmk.hu; Honlap: www.bkmmk.hu

Ügyfélfogadás: hétfő-péntek: 9⁰⁰-12⁰⁰; szerda: 14⁰⁰-16⁰⁰ óráig

Ikt. szám: BK_Á/862-2/2022.

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

Tárgy: Átsorolás

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva

Cím: 6120 Kiskunmajsza, Móra Ferenc utca 9/C.

Nyilvántartási szám: 03-0089

2022. április 1. napjától a SZÉM3 szakértői jogosultságról a

SZÉM3.3.4. Vízanalitika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás.

jogosultságra sorolom át.

Dr. Feketéné Bicskei Éva a Bács – Kiskun Megyei Mérnöki Kamara felhívására kérelmezte az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) módosításáról szóló 618/2021. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr1.) hatálybalépését követően a SZÉM3 szakértői jogosultság helyébe lépő, a sajátos építményfajtákkal összefüggő építésügyi műszaki szakértői szakterület területi vízgazdálkodás szakértői részsakterületek közül fenti részsakterületeken kívánja jogosultságát folytatni.

A Kormányrendeletben foglaltak alapján a nyilatkozatban megjelölt részsakterületekre a szakmagyakorlót át kell sorolni.

A határozatot a tervező – és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a Kormányrendelet 53. §-ában biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdése alapján csak az azt megalapozó jogszabályhelyek szerepelnek, a jogorvoslatról való tájékoztatást mellőztem.

Kecskemét, 2022. június 14.

dr. Bóta Alexandra
dr. Bóta Alexandra
titkár

Bács-Kiskun Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (76) 418-020 Fax: (76) 418-020

Cím: Kecskemét 6000 Klapka u. 19. II. em. 8.

Honlap: <http://www.bkmmk.hu>

Ügyszám: 35/2/03/2015

57/2015

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

Tárgy: Hulladékgazdálkodási szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva

Lakcím: 6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc u. 9/C.

Végzettségek:

okl. vegyészmérnök (száma: 181/1968, kelte: 1968/06/29)

Kamarai nyilvántartási szám: 03-0089

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2015. február 20.

..... Szalókiné dr. Kiss Katalin
Szalókiné dr. Kiss Katalin
titkár

Kapják:

1. Dr. Feketéné Bicskei Éva (6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc u. 9/C.)
2. Irattár

Bács-Kiskun Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (76) 418-020 Fax: (76) 418-020

Cím: Kecskemét 6000 Klapka u. 19. II. em. 8.

Honlap: <http://www.bkmmk.hu>

Ügyszám: 570/2/03/2016

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

786/2016

Tárgy: Levegőtisztaság-védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva

Lakcím: 6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc utca 9/C.

Végzettségek:

okl. vegyészmérnök (száma: 181/1968, kelte: 1968/06/29)

Kamarai nyilvántartási szám: 03-0089

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII. 21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2016. December 5.

Szalókiné dr. Kiss Katalin

Szalókiné dr. Kiss Katalin
titkár

Kapják:

1. Dr. Feketéné Bicskei Éva (6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc utca 9/C.)
2. Irattár

Bács-Kiskun Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (76) 418-020 Fax: (76) 418-020

Cím: Kecskemét 6000 Klapka u. 19. II. em. 8.

Honlap: <http://www.bkmmk.hu>

Ügyszám: 571/2/03/2016

787/2016

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

Tárgy: Víz- és földtani közeg védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva

Lakcím: 6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc utca 9/C.

Végzettségek:

okl. vegyészmérnök (száma: 181/1968, kelte: 1968/06/29)

Kamarai nyilvántartási szám: 03-0089

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2016. December 5.

..... Szalókiné dr. Kiss Katalin .....
Szalókiné dr. Kiss Katalin
titkár

Kapják:

1. Dr. Feketéné Bicskei Éva (6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc utca 9/C.)
2. Irattár

Bács-Kiskun Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (76) 418-020 Fax: (76) 418-020

Cím: Kecskemét 6000 Klapka u. 19. II. em. 8.

Honlap: <http://www.bkmmk.hu>

Ügyszám: 34/2/03/2015

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

Tárgy: Vízanalítika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Dr. Feketéné Bicskei Éva**

Lakcím: **6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc u. 9/C.**

Végzettségek:

okl. vegyészmérnök (száma: 181/1968, kelte: 1968/06/29)

Kamarai nyilvántartási szám: 03-0089

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZVV-3.10. - Vízanalítika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2015. február 20.

.....*Szalókiné*.....
 Szalókiné dr. Kiss Katalin
 titkár

Kapják:

1. Dr. Feketéné Bicskei Éva (6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc u. 9/C.)
2. Irattár

**KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
IGAZSÁGÜGYI SZOLGÁLTATÁSI FŐOSZTÁLY**

Iktatószám: XX-ISZFO/1173/hy/2014

Ügyintéző: dr. Szűcs Gábor
Telefonszám: +36 (1) 795-5697
E-mail: gabor.szucs@kim.gov.hu

Tárgy: igazságügyi szakértői névjegyzékbe vétel

Dr. Feketéné Bicskei Éva (a.n.: Csányi Mária, lakcím: 6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc utca 9/C) kérelmező az igazságügyi szakértői névjegyzékbe történő felvételére irányuló kérelmének elbírálása során meghoztam a következő

h a t á r o z a t o t.

Dr. Feketéné Bicskei Éva kérelmezőt az igazságügyi szakértői névjegyzékbe 010675 nyilvántartási számon

- hulladékgazdálkodás,
- környezeti víz- és talajvédelem,
- levegőtisztaság-védelem

szakterületekre

felveszem.

Ezen határozat indokolását és a határozat elleni jogorvoslatról való tájékoztatást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdés a) pontja alapján mellőztem.

Budapest, 2014. március „21”.

Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi miniszter
nevében és megbízásából

Dr. Bajzath Orsolya
főosztályvezető

P.H.

Bába János

Kamarai számok: 06-0770, 06-60651

Végzettségek: okl. építőmérnök, építőmérnök

Cím: 6724 Szeged Árvíz utca 6/A. II. em. 5.

Telefonszám: 30/436-7353

E-mail: babajanos@gmail.com

Engedélyek:

SZVV-3.5. - Árvízmentesítés, árvízvédelem, folyó- és tószabályozás, sík- és dombvidéki vízrendezés, belvízvédelem, öntözés

ME-KÉ - Közlekedési építmények építési munkáinak műszaki ellenőrzése (Felfüggesztve)

MV-KÉ - Közlekedési építmények építési-szerelési munkáinak felelős műszaki vezetése (Felfüggesztve)

VZ-TEL - Települési víziközmű tervezése (2023.12.11)

VZ-TER - Területi vízgazdálkodási építmények tervezése (2023.12.11)

SZVV-3.6. - Vízépítési nagyműtárgyak

SZVV-3.9. - Vízfeltárás, kútfúrás, vízföldtani, vízbázis-védelem

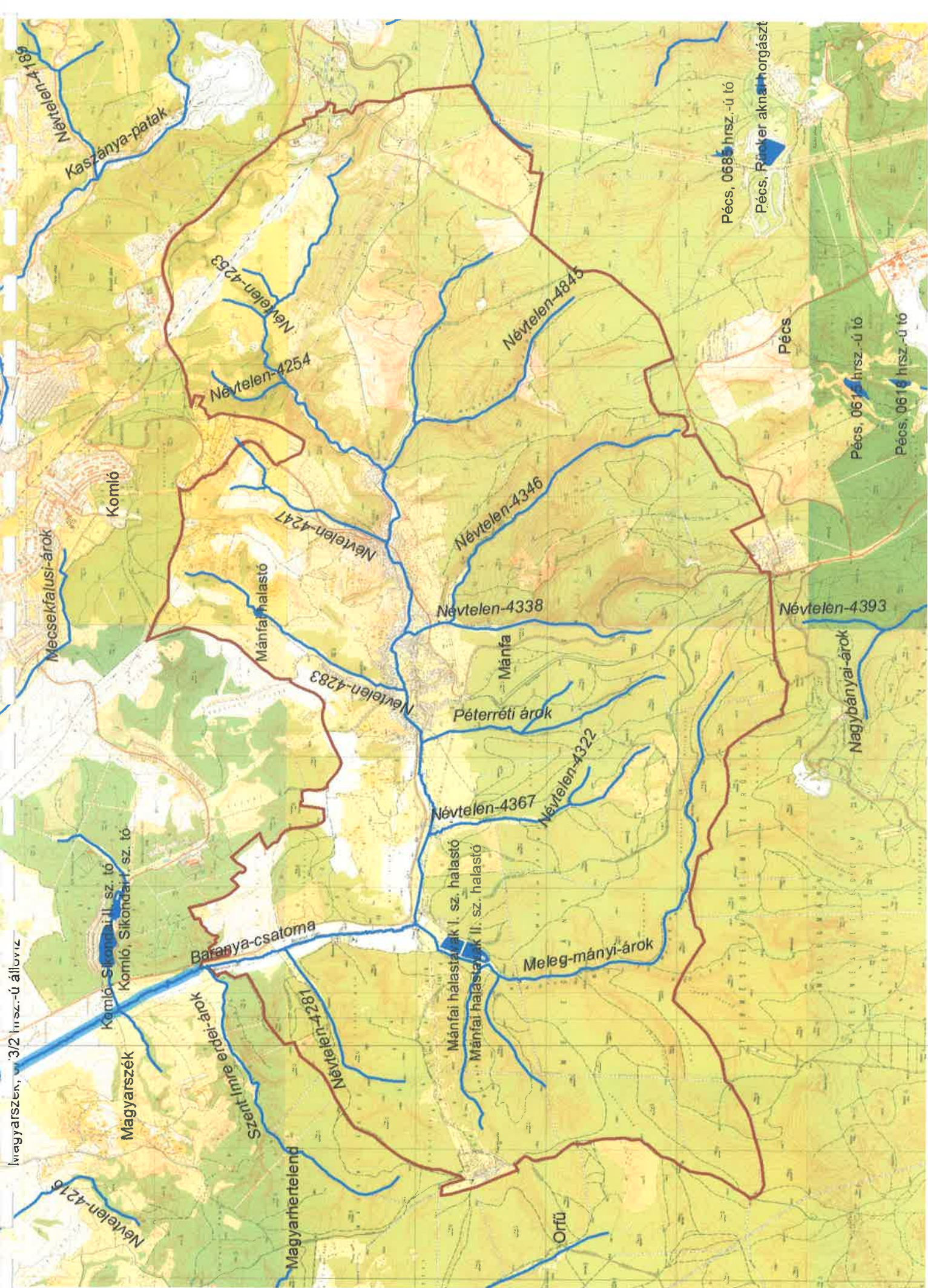
ME-VZ - Vízgazdálkodási építmények építésének műszaki ellenőrzése (2023.07.23)

MV-VZ - Vízgazdálkodási építmények építési-szerelési munkáinak felelős műszaki vezetése (2024.01.09)

VZ-VKG - Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése (2023.12.11)

Térképek

Magyarszék, 06 312 hrsz.-ú állóvíz

Névtelei-4216

Mecsekfalusi-árok

Névtelei-4189

Kaszánya-patak

Komló

Komló, Sikondai II. sz. tó
Komló, Sikondai I. sz. tó

Magyarszék

Baranya-csatoma

Szent Imre erdei-árok
Névtelei-4281

Mánfa-halastó

Névtelei-4253
Névtelei-4254

Névtelei-4247

Névtelei-4283

Mánfai halastó I. sz. halastó
Mánfai halastó II. sz. halastó

Névtelei-4338

Névtelei-4346

Névtelei-4845

Névtelei-4367

Névtelei-4322

Meleg-mányi-árok

Mánfa

Péterréti-árok

Orfű

Névtelei-4393

Nagybányai-árok

Pécs

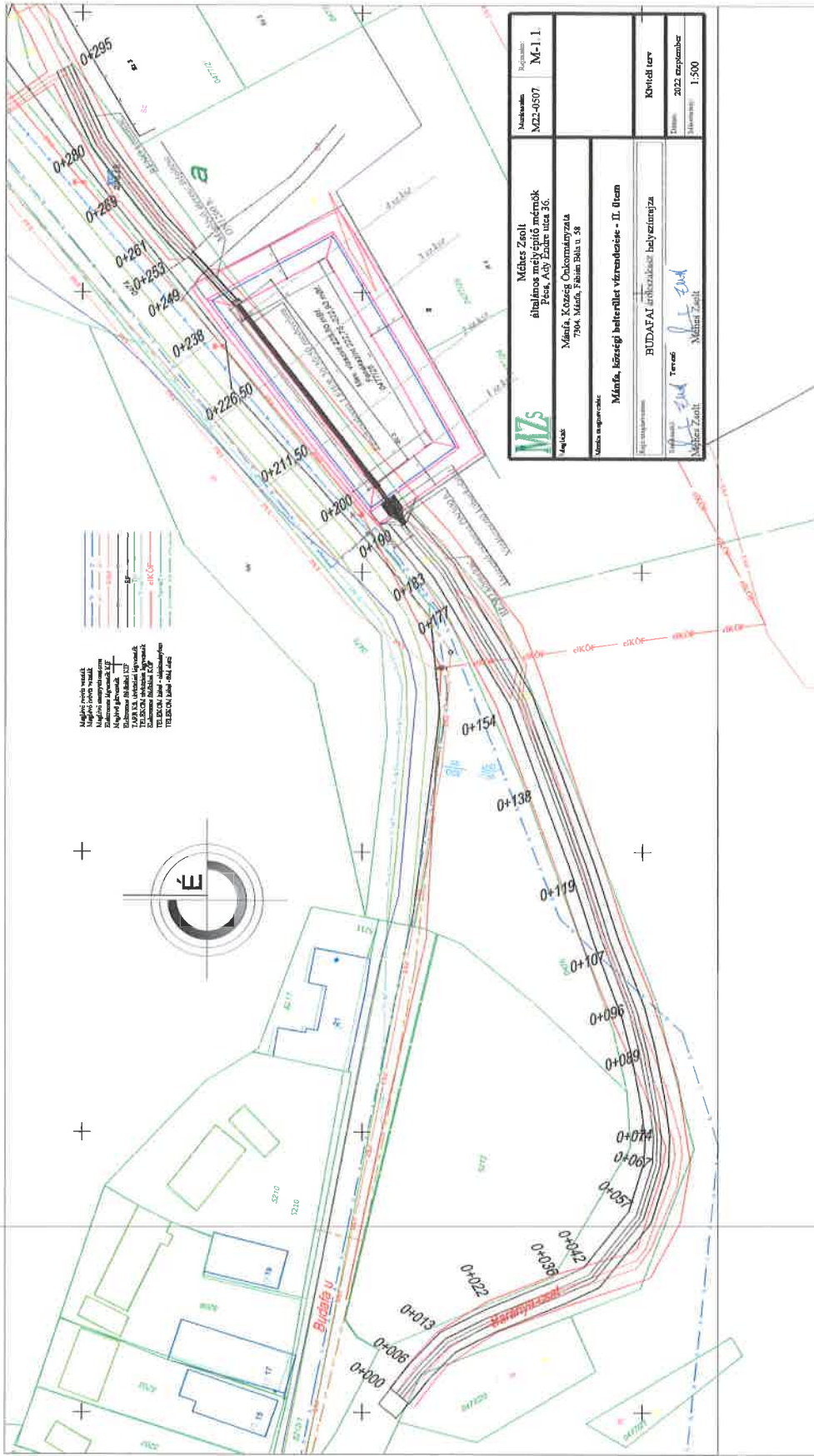
Pécs, 0685 hrsz.-ú tó

Pécs, Rökér akna horgászat

Pécs, 0615 hrsz.-ú tó

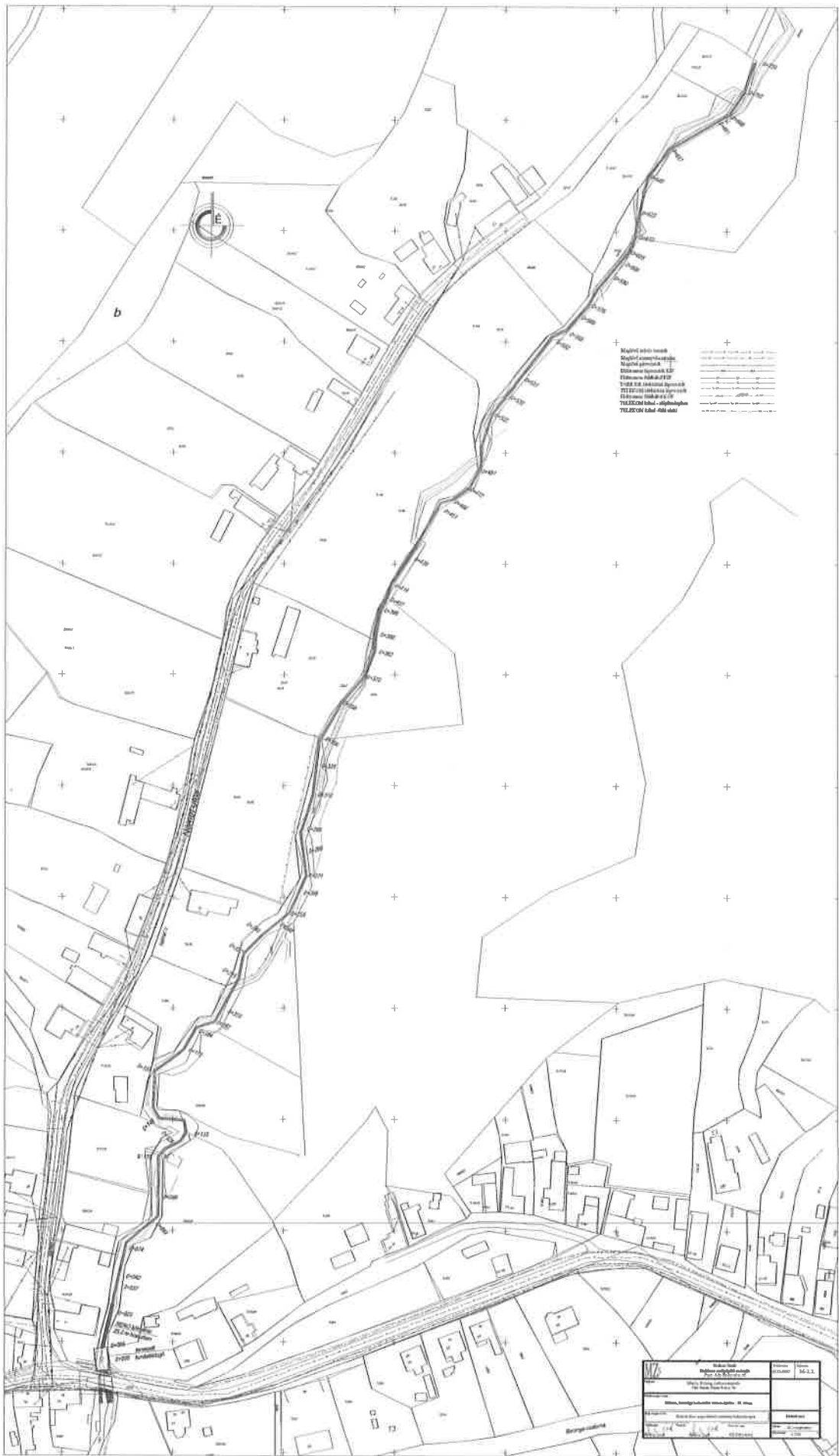
Pécs, 0616 hrsz.-ú tó

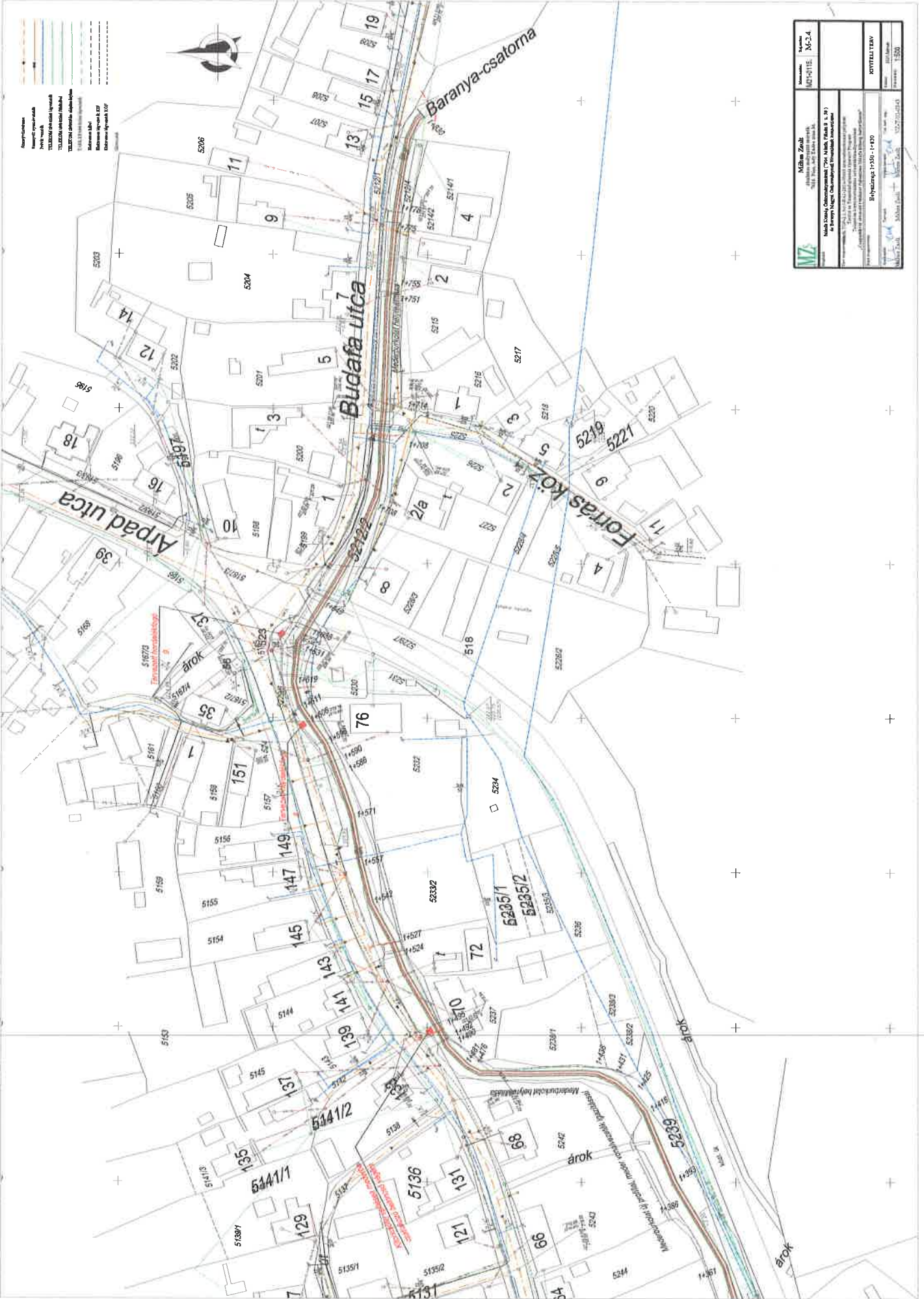
b

- Kaptólakosok
 Szőlőültetvények
 Kertek
 Épületek
 Földrajzi határok
 Tervezett útvonalak
 Tervezett út szélessége
 Tervezett út mélysége
 Tervezett út felületi anyaga
 Tervezett út talajszintje

Tervező: Műveletvezető: Ábrák készítője:		Dátum: 2023.11.15.
Műveletvezető: Ábrák készítője:		Műveletvezető: Ábrák készítője:
Tervező: Műveletvezető:		Dátum: 2023.11.15.

Művészi Zsolt		Árnyékos	
építészeti tervezés, kiértékelés, felügyelés Művészeti Szakmai Bizottság, Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		MD10115 , N-2-4	
Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		KÖVETELTAV	
Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara	
Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara	
Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara	
Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara	
Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara	
Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara	
Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara		Budapesti Építész Kamara, Magyar Mérnöképítész Szövetség, Magyar Építész Kamara, Magyar Építészeti Kamara	

Kimutatások

(4 oldal)

- Kimutatás a településen található védelmi anyagokról és eszközökről (1 oldal)
- Kimutatás a védekezés gép, eszköz, anyag és létszámigény szükségletéről (1 oldal)
- Közérők mozgósítási terve (1 oldal)
- Település kiürítési és mentési terve (1 oldal)

Kimutatás a településen található védelmi anyagokról és eszközökről

Tárolás helye	Védelmi eszközök és anyagok																	
	Ásó	Lapát	Balta	Acskapocs	Fűrész	Csáklya	Talicska	Csónak	Zsák	Világító eszköz	Deszka	Gerebde	Palló	Röze	Karó	Fólia	Homok	Huzal
	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	m ³	m ³	kéve	db	m ²	m ³	kg
Önk. készlet	10	10	3	4	5	4	2	0	100	2	10	0	0	0	30	0	4	0
VSZ. tagok sk. kszl.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
szaküzletből eseti beszerzés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Szükség esetén szaküzletből Jegyzői jóváhagyás után a szükséges mennyiség beszerezhető.

VÉDEKEZÉS GÉP, ESZKÖZ, ANYAG, LÉTSZÁMIGÉNY SZÜKSÉGLETERŐL

Gépek		Felszerelések és anyagok						Beavatkozók					
Munkagép	Szállító eszköz	Szivattyú	Homok	Homokzsák	Fólia	Műszaki irányítók			Fizikai				
(db)		(1000 l/p)	(m ³)	(1000 db)	(1000 m ²)								
	Önkormányzat	Önkormányzat	Egyéb (gazdálkodó szerv, civil, stb.)	Katasztrófavédelem	Önkormányzat	Katasztrófavédelem	Önkormányzat	Katasztrófavédelem	Önkormányzat	Önkormányzat	Önkormányzat	Önkéntes	Egyéb (gazdálkodó szerv, civil, stb.)
	Önkormányzat	VIZIG	Egyéb (gazdálkodó szerv, civil, stb.)	VIZIG	VIZIG	VIZIG	VIZIG	VIZIG	VIZIG	VIZIG	VIZIG	VIZIG	VIZIG
	Önkormányzat	Katasztrófavédelem	Anyagbeszerzés helye (pl.: tüzip nevé, címe)	Katasztrófavédelem	Önkormányzat	Katasztrófavédelem	Önkormányzat	Katasztrófavédelem	Önkormányzat	Katasztrófavédelem	Katasztrófavédelem	Katasztrófavédelem	Katasztrófavédelem
Összesen:	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egység	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db

Csapadék mérőállomások adatai

Név: Sád csapadékmérő állomás; Törzsszám:150026; Adatfajta: Csapadékszeg; Adattípus:nyers észlelt	Év	Csapadékszeg [mm]	Név: Mész csapadékmérő állomás; Törzsszám:150217; Adatfajta: Csapadékszeg; Adattípus:nyers észlelt	Év	Csapadékszeg [mm]
	2021.12.30-2021.12.31 között mért adat	2,5		2021.12.30-2021.12.31 között mért adat	1,5
	2022	655,8		2022	655,9
	2023	910,4		2023	847,5
	2024.01.01-én mért adat	0		2024.01.01-én mért adat	0
Név: Váralfa csapadékmérő állomás; Törzsszám:1018; Adatfajta: Csapadékszeg; Adattípus:nyers észlelt	Év	Csapadékszeg [mm]	Név: Pécsvárad csapadékmérő állomás; Törzsszám:150010; Adatfajta: Csapadékszeg; Adattípus:nyers észlelt	Év	Csapadékszeg [mm]
	2021.12.30-2021.12.31 között mért adat	1,7		2021.12.30-2021.12.31 között mért adat	1,6
	2022	572,9		2022	520,8
	2023	812,6		2023	843,4
	2024.01.01-én mért adat	0,6		2024.01.01-én mért adat	0,4
Név: Magyarsegregy csapadékmérő állomás; Törzsszám:1017; Adatfajta: Csapadékszeg; Adattípus:nyers észlelt	Év	Csapadékszeg [mm]			
	2021.12.30-2021.12.31 között mért adat	4,4			
	2022	661,1			
	2023	931			
	2024.01.01-én mért adat	0			

SZÖVEGES, TÁBLÁZATOS MELLÉKLETEK TARTALOMJEGYZÉKE

Melléklet száma	Melléklet címe
M-1	Védekezési készültségi fokozat elrendelő határozat
M-2	Védekezési készültségi fokozat megszüntető határozat
M-3	Napi jelentés
M-4	A vízkárelhárítás során foglalkoztatott létszám nyilvántartása
M-5	A vízkárelhárítás során alkalmazott gépek és berendezések nyilvántartása
M-6	A vízkárelhárítás során felhasznált anyagok nyilvántartása
M-7	Védelmi napló
M-8	Összefoglaló jelentés
M-9	Jegyzőkönyv az éves felülvizsgálathoz
M-10	Felhívás Közerőnek hirdetmény, nyomtatvány
M-11	Kitelepítési felhívás-hirdetmény, nyomtatvány

Védekezés alatt kitöltendő, vezetendő nyomtatványok.

Készültség elrendelése

Mintaokmány!

POLGÁRMESTERE

Tel: .....
Fax: .....
E-mail: .....
Ikt.sz.: .....

Tárgy: Vízvédelmi készültség elrendelése

HATÁROZAT

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26) számú Korm.rendelet 13. § (1) bekezdésben biztosított jogkörömben eljárva a .....
.....
miatt a kialakult helyzetre való tekintettel ..... napján ..... órától

..... vízvédelmi készültséget

rendelek el.

A védekezés ideje alatt a Polgármesteri Hivatal ügyeletet tart a fenti címen és telefonszámokon. A védelemvezető a ..... mobiltelefon számon érhető el.

A védekezés szempontjából jelentős eseményekről naplót kell vezetni.

Mivel a határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, ezért a határozatot egyszerűsített formában (indoklás nélkül) hoztam meg.

A határozatot kapják:

1. Baranya Vármegyei Védelmi Bizottság elnöke
2. Helyi Védelmi Bizottság elnöke
3. DDVIZIG Műszaki Ügyelete
4. Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
5. Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály
6. Irattár

Kelt: ....., év ..... hó ..... nap

PH.

.....
Polgármester

Készültség megszüntetése

Mintaokmány!

POLGÁRMESTERE

Tel: .....
Fax: .....
E-mail: .....
Ikt.sz.: .....

Tárgy: Vízvédelmi készültség
megszüntetése

HATÁROZAT

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26) számú Korm.rendelet 13. § (1) bekezdésben biztosított jogkörömben eljárva a ..... belterületre vonatkozóan a ..... napján ..... órától érvényben lévő ..... Fokú vízvédelmi készültséget ..... napján ..... órától

megszüntettem

A megszüntetés indokai:

1. A készültség ideje alatt a korábban felgyülemlett nagy mennyiségű csapadékvíz levezetése megtörtént.
2. A készültség fenntartása a kedvező időjárásra tekintettel nem indokolt.

A határozatot kapják:

1. Baranya Vármegyei Védelmi Bizottság elnöke
2. Helyi Védelmi Bizottság elnöke
3. DDVIZIG Műszaki Ügyelete
4. Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
5. Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály
6. Irattár

Kelt: ....., ... év ..... hó ..... nap

PH.

.....
Polgármester

Napi Jelentés

Azon települések, amelyek vízvédekezési munkálatokat folytatnak, napi jelentési tájékoztatási kötelezettségük van az illetékes vízügyi igazgatóság műszaki ügyelete, valamint a Baranya Vármegyei Védelmi titkárság és a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság felé. A napi jelentéseket az alábbi szempontok szerint kell összeállítani:

Iktatószám:

Mintaokmány!

NAPI JELENTÉS

.....település.....év.....hó.....napján végzett helyi
vízkárelhárítási munkáiról

Védekezés:

Fokozat elrendelésének időpontja:

A védekezésben résztvevők létszáma:

A védekezésbe bevont technikai eszközök:

- közúti jármű:
- munkagép:
- szivattyú:

A védekezés során felhasznált főbb anyagok (pl. zsák, faanyag, homok stb.):

- (db)
- (db)

Az elmúlt 24 órában keletkezett károk:

Napi végzett munka leírása:

- Egyéb:
- Kiköltöztetés, illetve szükségelhelyezés:
- Vízrel elöntött terület: (ha)
- Veszélyeztetett közigazgatási terület:

Védekezés:

.....év.....hó.....nap

.....

Polgármester

MÁNFA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
7304 Mánfa, Fábíán Béla u. 58.
Telefon: +36-72-482-145; E-mail: pghiv@manfa.hu;

Mánfa Község
Vízérelhárítási Terve
M-4 melléklet

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM NYILVÁNTARTÁSA

Sor-szám	Dátum	Név	Beosztás	Szolgálati hely	Igazolt munkaóra	Igazoló (név, aláírás)

Készítette: Ciklus Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft.
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C.
Közreműködött: Bába János, Kamarai azonosító:06-0770, 06-60651

MÁNFA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
7304 Mánfa, Fábán Béla u. 58.
Telefon: +36-72-482-145; E-mail: pghiv@manfa.hu;

Mánfa Község
Vízkezelési Terve
M-5 melléklet

A VÍZKÉRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK NYILVÁNTARTÁSA

Sor-szám	Az igénybevétel ideje (dátum-idő, től-ig)	Azonosító (nyilvántartási szám, gyári szám, rendszám)	Az igénybevétel jogcíme	Az igénybevétel helyszíne	Leigazolt használat (óra, km, stb.)	Igazoló (név, aláírás)

Készítette: Ciklus Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft.
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C.
Közreműködött: Bába János, Kamarai azonosító:06-0770, 06-60651

A VÍZKÉRELHÁRTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK NYILVÁNTARTÁSA

Sor-szám	A felhasznált anyag	Mennyisége	M.e. (db, m ³)	A felhasználás helye	A felhasználás ideje (dátum, idő)	Igazoló (név, aláírás)

Védekezési Napló Mánfa

Sorszám	Időpont (dátum, óra, perc)	Megtett intézkedés (elvégzett munka)	Igénybevelt anyag, fajlája, mennyisége és költsége	Igénybevelt gép és költsége	Igénybevelt személyek száma és költsége (pl.: étkezés)	Felmerült költségek soronként összesen
Összesen:						

A védekezési naplóba csak a védelmi törzs és az ügyeleti szolgálat tagjai tehetnek bejegyzést.
 A védekezési naplót a helyi védelmi törzs központi irodájában kell tartani úgy, hogy a védekezés ideje alatt betekintés és bejegyzés céljából bármikor hozzáférhető legyen.

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Védekező szervezet	
Időtartam	
Vízkárelhárítás	

I. KÉSZÜLTSEGI ADATOK

Elrendelt készüeltségi fokozatok	
Elrendelés időtartama, kronológia	

II. VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

- Hidrometeorológiai helyzetkép értékelése, tapasztalatok
- Jellemző vízállások, esemény lefolyása
- Tetőző vízállások és vízszintrögzítés eredményeinek összefoglalása (ha volt)
- Felkészülés rövid leírása
- Védekezési munkák időrendben
- Veszélyeztetett közigazgatási terület, elöntött terület nagysága
- Mentési-kiürítési munkák
- Védművekben és létesítményekben keletkezett károk, helyreállítási igények

III. IGÉNYBE VETT ERŐFORRÁSOK (összesen)

Erőforrás	Létszám			
	Műszaki	Fizikai	Egyéb	Összesen
Saját erő				
Külső forrás				
Összesen				

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Teherautó (db)	Személyautó (db)	Földmunkagép (db)	Vízi jármű (db)	Szivattyú (db)

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK

Homokzsák (db)	Homok (m ³)	Fólia (m ²)	Fáklya (db)	Üzemanyag (liter)

Karó (db)	Palló (m ²)	Szűrőszövet (m ²)	Terméskő (m ³)	Kavics (m ³)

Egyéb anyagok:

IV. JELENSÉGEK ÉS BEAVATKOZÁSOK

- Észlelt jelenség helye, észlelés időtartama, fejlődéstörténete
- Elvégzett beavatkozások (helyszín, típus, eredmény stb.)
- Szivattyúzási munkák bemutatása
- Vízrel elöntött területek térképi lehatárolása

V. KÖLTSÉGEK

- A védekezés becsült költsége (Ft)

VI. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

- Esemény értékelése, jelenségek és beavatkozások
- Ideiglenes és állandó védművek értékelése, védelmi szakasz összefoglaló jellemzése
- Kommunikáció a készülség során
- Társszervezetekkel történő együttműködés során szerzett tapasztalatok, javaslatok
- Védekezési tapasztalatok, levont következtetések
- Fejlesztési javaslatok

Mánfa, 202... ..

.....
védelemvezető

JEGYZŐKÖNYV A TELEPÜLÉS VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI VÉDKÉPESSÉGÉNEK ÉVES FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

Készült: Mánfa Polgármesteri Hivatalában, 202.....-é(á)n

Tárgy: Mánfa Község Önkormányzata vízkár-elhárítási védképességének 202.. évi felülvizsgálata.

Jelen vannak: Ssz.	Név/ Aláírás	Szervezet/ Cím	Beosztás/ telefonszám

I. TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI TERV

Vízkár-elhárítási terv legutóbbi aktualizálásának időpontja:

Települési vízkár-elhárítási szervezeti beosztás aktualizálásának időpontja:

Szöveges értékelés: .....

.....

.....

.....

II. ÖNKORMÁNYZATI KEZELÉSBEN LÉVŐ CSAPADÉKVÍZ ELVEZETŐ LÉTESÍTMÉNYEK ÁLLAPOTA

	Csapadékvíz elvezető létesítmények					
	Hossz (m)	Állapota (jó, megfelelő, felújítandó, változó)	Kihasználtság (%)	Feliszapolódottság (től-ig) (cm)	Db/térfogat	Kiépítettség (%)
Zárt csatorna (nem átereszt)						
Nyílt hagyományos lapburkolattal rendelkező csatorna						
Nyílt, korszerű előregyártott beton vagy vasbeton elemmel burkolt csatorna:						
Nyílt földmedrű csatorna:						
Folyóka:						
Szikkasztó árok:						
Csatorna mindösszesen:						
Záportározó:						
Szivattyúállás:						

*Kiépítettség = (meglévő vízvezető létesítmények hossza / szükséges vízvezető létesítmények hossza) * 100

Szöveges értékelés: .....

.....

.....

.....

III. ÖNKORMÁNYZATI KEZELÉSBEN LÉVŐ VÉDELMI LÉTESÍTMÉNYEK ÁLLAPOTA

Önkormányzat kezelésében lévő, bel- és külterületen található védelmi művek, műtárgyak:

Töltés (depónia) hossza (km)	
Töltések kaszáltsága a hossza %-ában	
Kaszálások száma (alkalom)	
Műtárgyak állapota (jó, rossz, megfelelő, felújítandó)	

Szöveges értékelés: .....

.....

.....

.....

.....

IV. VÉDELMI ANYAGOK, ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK

Ssz.	Védelmi anyag megnevezése	M.e.	Mennyiség	Állapot
1.	Homokzsák	db		
2.	Homok	m ³		
3.	Fólia	m ²		
4.				

Ssz.	Védelmi anyag megnevezése	M.e.	Mennyiség	Állapot
1.	Lapát	db		
2.	Talicska	db		
3.				
4.				

V. A VÉDKÉPESSÉG HIÁNYOSSÁGAINAK MEGSZÜNTETÉSE

A védképeség helyreállítása/hiányossága érdekében elvégzett/hátralévő feladatok:

.....
.....
.....
.....
.....

VI. FEJLESZTÉSI JAVASLATOK

A védképeség növelése érdekében szükséges javaslatok:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Felhívás közérőnek hirdetemény, nyomtatvány

Felhívás Közérőnek Hirdetemény

Mánfai lakosok figyelem!

A település területét vízveszély fenyegeti.

*Kérjük, hogy a védelmi munkálatok
ellátására
K Ö Z E R Ő N E K
jelentkezzenek!*

A gyülekezés helye: Mánfa Község Önkormányzata előtt

A gyülekezés naponta: *08.00 órától*
vagy   *20.00 órától*

A szolgálatelljesítés 12 óra időtartamú.

Kitelepítési felhívás hirdetemény nyomtatvány

KITELEPÍTÉSI FELHÍVÁS HIRDETMÉNY

A Mánfa területén kialakult vízveszély miatt a település polgármestere elrendelte a veszélyeztetett területen lakók kitelepítését és ideiglenes elhelyezését.

A lakosság védelme érdekében,

a lakóhely elhagyása során a következő rendszabályokat kell maradéktalanul betartani

1. A kitelepülők a kitelepítési folyamat során kötelesek a Települési Polgári Védelmi Parancsnokság és az önkormányzati dolgozók utasításai szerint cselekedni, valamint a saját biztonságukat szolgáló rendszabályokat maradéktalanul betartani.
2. A kitelepítés elrendelésekor azonnal a lakásra kell menni és a családtagokat összegyűjtve kell a lakhely elhagyására felkészülni.
3. A kitelepülők személyenként 20 kg-os, könnyen szállítható csomagot vihetnek magukkal, amely a következőket tartalmazhatja:
  - személyi okmányok, értéktárgyak, készpénz
  - 2-3 napra elegendő élelmiszer
  - fehérnemű, melegruházat, tartalék lábbeli
  - tisztálkodási eszközök, gyógyszerekA személyi csomagokat célszerű hátizsákban, bőröndben, vagy egyszerű zsákban elhelyezni, a név és cím feltüntetésével.
4. A gyermekek ruházatán kívül, tartós módon (varrással) fel kell tüntetni nevüket, születési évüket.
5. A lakásból való távozáskor el kell zárni, illetve a hálózatról le kell kapcsolni az elektromos, víz- és gázüzemű készülékeket, berendezéseket. Az ajtókat, ablakokat be kell zárni.
6. A lakóhelyek őrzéséről a Rendőrség, a Polgárőrség bevonásával gondoskodik.
7. A mozgásképtelen, fekvő beteg családtagokat az önkormányzatnál be kell jelenteni és egy családtag felügyelete mellett a lakásban kell tartani mindaddig, amíg elszállítása meg nem történik.
8. Az anyagi javak és az állatállomány elszállításáról és elhelyezéséről a Települési Polgári Védelmi Parancsnokság gondoskodik.

A körülmények kényszerítő hatására a kényelmet egy sor szükségmegoldással kell helyettesíteni, ezért le kell mondani minden irreális igényről, a befogadó helyeken a legalapvetőbb ellátás van csak biztosítva.

Mánfa Község Polgármestere

SEGÉDLETEK TARTALOMJEGYZÉKE

Segédlet száma	Segédlet címe
S-01	Az állami vízkárelhárítás irányítás rendszere és a résztvevők elérhetőségei
S-02	Települési vízkár-elhárítási szervezet felépítése
S-03	A vízkárelhárításhoz igénybe vehető erőforrások adatai és beszerzési lehetőségei
S-04	A védelmi napló vezetésének általános szabályai
S-05	Ellenőrző lista a védelemvezető részére
S-06	Vízrajzi adatszolgáltatók elérhetőségei
S-07	Szakmai tanácsadók névjegyzéke
S-08	Infrastruktúra-üzemeltetők elérhetőségei
S-09	A vízkárelhárítással összefüggő jogszabályok jegyzéke
S-10	A vízkárelhárítással összefüggő fogalom-meghatározások
S-11	Tervjegyzék
S-12	Tájékoztató a figyelőszolgálatot ellátó örök részére
S-13	Rövidítések jegyzéke (opcionális)

Védekezést segítő, azt megelőző időszakban folyamatosan aktualizálandó dokumentumok.

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS IRÁNYÍTÁSI RENDSZERÉBEN RÉSZVEVŐK ELÉRHETŐSÉGEI

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vízkár-elhárítási szervezeti felépítése, elérhetőségei,

Védelemvezető

Név: Bencs Zoltán
Telefonszám: 06/72 506 398, -399
E-mail-cím: titkarsag@ddvizig.hu
Székhely: 7623 Pécs, Köztársaság tér 7.

Védelemvezető-helyettes

Név: György Zsolt műszaki igazgatóhelyettes
Telefonszám: 06/ 72 506 398,-399
E-mail-cím: titkarsag@ddvizig.hu
Székhely: 7623 Pécs, Köztársaság tér 7.

Szakasz -védelemvezető

Név: Pehr Nándor
Telefonszám: 06 72/506-364;
E-mail-cím: titkarsag@ddvizig.hu
Székhely: 7623 Pécs, Köztársaság tér 3.

Szakasz-védelemvezető helyettes

Név: Kovács Tibor szakasz – védelemvezető helyettes
Tel: 06 72/506-364;
E-mail cím: titkarsag@ddvizig.hu
Székhely: 7623 Pécs, Köztársaság tér 7.

Vízkár-elhárítási Ügyelet

Telefonszám: 06 30/664-2786;
Fax:-
Munkaidőn túli tel: 06 30/664-2786;
Székhely: 7623 Pécs, Köztársaság tér 7.

Baranya Vármegyei Védelmi Bizottság elérhetőségei, Vármegyei Védelmi Bizottság elnöke

Név: Dr. Horváth Zoltán
Telefonszám:06-72/507-017;
E-mail-cím: hivatal@baranya.gov.hu
Székhely: 7621 Pécs, Kossuth tér 1.

Vármegyei Védelmi Bizottság katasztrófavédelmi elnökhelyettese

Név: Mácsai Antal t. ezredes
Telefonszám: 06-72/587-100;
E-mail-cím: baranya.titkarsag@katved.gov.hu
Székhely: H-7602 Pécs, Pf. 326.

Vármegyei Védelmi Bizottság honvédelmi elnökhelyettese

Név: Dr. Varga Attila Ferenc ezredes
Telefonszám: 06-1/474-1280;
E-mail-cím: attila.varga@hm.gov.hu
Székhely: 7623 Pécs, József Attila u. 10.
Cím: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.

Vármegyei Védelmi Bizottság titkára

Név: Eckhardt Zoltán alezredes
Telefonszám: 06-72/500-471;
E-mail-cím: eckhardt.zoltan@baranya.gov.hu
Székhely: 7623 Pécs, József Attila utca 5. / 1. emelet

Vármegyei Védelmi Bizottság titkárhelyettese

Név: Ádám Jenő t. őrnagy
Telefonszám: 06-72/795-386;
E-mail-cím: adam.jeno@baranya.gov.hu
Székhely:-

Megyei Védelmi Bizottság titkársága

Telefonszám; 06- 72/500-470;
E-mail-cím: mvb@baranya.gov.hu
Székhely: 7623 Pécs, József Attila utca 5. / 1. emelet

**Komlói Helyi Védelmi Bizottság
elérhetősége, Vezetője**

Elnök: Dr. Hessz Gabriella
Telefonszám: 06- 72/795-039;
E-mail-cím: hessz.gabriella@baranya.gov.hu;
Székhely: 7300 Komló, Városház tér 3.

Katasztrófavédelmi elnökhelyettes:

Kovács Gábor Ernő tűzoltó százados
Telefonszám: 72/582-290
E-mail cím: gaborerno.kovacs@katved.gov.hu

**Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság
elérhetőségei,**

Igazgató

Név: Lipták Attila t. dandártábornok

Telefonszám: (+36-1) 459-2424;

E-mail-cím: fkititkarsag@katved.gov.hu

Székhely: 1081 Budapest, Dologház u. 1.

Igazgatóhelyettes

Név: Palotai Zsolt Gábor t. ezredes

Telefonszám: (+36-1) 459-2450;

E-mail-cím: fki.tuzoltas@katved.gov.hu

Székhely: 1081 Budapest, Dologház u. 1.

Vármegyei Polgári Védelmi Főfelügyelő

Név: Domján Gábor Péter t. alezredes

Telefonszám: 06-72) 587-100;

E-mail-cím: baranya.titkarsag@katved.gov.hu;

Székhely: H-7602 Pécs, Pf. 326

Megyei Főügyelet (24 órás)

Telefonszám: -

E-mail-cím: -

Székhely: -

Baranya Vármegyei Kormányhivatal

Komlói Járási Hivatal

Vezetője

Név: Dr. Hessz Gabriella

Telefonszám: 06- 72/795-044;

E-mail-cím: komlo.jaras@baranya.gov.hu

Székhely: 7300 Komló, Városház tér 3.

Polgári Védelmi Felügyelő

Név: -
Telefonszám: -
E-mail cím: -
Székhely: -

**Komlói Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság (HTP)
elérhetősége,**

Tűzoltó Parancsnok

Név: **Kislaki Tibor tű. százados helyettes,**
Telefonszám: 06-72/896-990;
E-mail-cím: -

Székhely: 7300 Komló, Berek u. 12.

Katasztrófavédelmi megbízott

Név: Szikra Andrea rendvédelmi alkalmazott
Telefonszám: 06-70/440-3627;
E-mail-cím: komlo.kvmb@katved.gov.hu
Székhely: 7300 Komló Berek u. 12.

Ügyfélfogadás

Előzetes telefonos egyeztetés alapján.
Hétfőtől csütörtökig: 8⁰⁰-12⁰⁰ és 13⁰⁰-15⁰⁰

**Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója
által a településre kijelölt katasztrófavédelmi
helyszíni műveletirányító**

Helyszíni műveleti irányító 1.

Név: -
Telefonszám: -

Helyszíni műveleti irányító 2.

Név: -
Telefonszám: -

AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZETBEN RÉSZTVEVŐK ÉS FELADATAIK

Védelemvezető

Név: Takács Zsolt polgármester
Cím: Mánfa, Fábrián Béla utca: 75
Tel: 06209804742
E-mail: polgarmester@manfa.hu

Védelemvezető helyettes (védelemvezető távollétében)

Név: Pál Zsolt
Cím: Mánfa, Budafa utca 1.
Tel: 06305601058
E-mail: pal7304@gmail.com

Feladatai:

Figyelemmel kíséri a várható rendkívüli meteorológiai helyzetre kiadott riasztásokat, valamint a VIZIG által készített hidrometeorológiai tájékoztatókat (www.omsz.hu; www.metnet.hu; www.ovisz.hu).

A védelmi helyzetnek megfelelően védelmi készültséget rendel el a településen.

I. fok: telefonon, vagy személyesen riasztja a helyettesét, illetve a szakcsoportok vezetőit.

Gondoskodik a 12 órás nappali őrszolgálat megszervezéséről.

II. fok 24 órás éjjeli nappali figyelőszolgálat megszervezése.

III. fok: intézkedik a beavatkozási szakaszokra meghatározott feladatok végrehajtásáról.

A védekezés állandó figyelemmel kísérése, a védekezési tevékenység központi szervezése és irányítása.

A védekezési helyek ellenőrzése. Az ellenőrzés idejének és megállapításainak rögzítése a védelmi naplóban. Felügyeli a védekezésben résztvevőket.

A védekezéshez szükséges munkaerő mozgósítása, anyag és felszerelés irányítása, utánpótlása.

Tájékoztatja a lakosságot a kialakult helyzetről és a várható intézkedésekről.

Tájékozódik a hidrometeorológiai helyzetről a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóságtól.

A védekezési költségek elszámolásához szükséges adatok, különösen a védekezésnél dolgozók munkájának, a védekezéshez igénybevett gépek, felszerelések és anyagok felhasználásának folyamatos nyilvántartása.

Folyamatosan vezesse/vezettesse a védekezési naplót, minden intézkedést, utasítást és esetlegesen keletkező számlát aláírásával és bélyegzőjével hitelesítsen.

Gondoskodik a védekezésbe bevont állomány munka- és balesetvédelmi felkészítéséről és azt dokumentálja.

Napi jelentést készít és küld a Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnak, és a VIZIG Vízkárelhárítási Ügyeletének. Fényképfelvételekkel dokumentálja az esetleges károkat és a védekezési mozzanatokot.

Helyi vízkárelhárítás műszaki feladatait a szomszédos önkormányzatokkal, területileg illetékes Vízügyi Igazgatósággal és Vízgazdálkodási Társulattal rendszeres kapcsolatot tartva és egyeztetve kell ellátnia. A védekezés felelős vezetőinek kölcsönösen tájékoztatniuk kell egymást.

A vízállások leolvastatása, feljegyzése a meglévő vagy ideiglenes vízmércéken és ezen adatok igény szerinti továbbítása.

Ha az elvezetendő vízmennyiség meghaladja a levezető csatornahálózat vízelvezető (emésztő) képességét, a vízelvezetés sorrendiségének megállapítása a mentesítendő területek figyelembevételével történik.

A lakók, továbbá berendezések, felszerelések, vagyontárgyak elszállítása veszélyeztetett épületekből és létesítményekből, és az erre a célra kijelölt épületekben való elhelyezése (a mentést, kiürítést, visszatelepítést a köztársasági megbízott rendeli el).

Ha a védelemvezető helybeli szakemberrel nem tudja a műszaki irányítást ellátni, kérheti az illetékes Vízügyi Igazgatóságtól műszaki tanácsadó kirendelését a védekezés műszaki irányítására.

A védekezés során a csatlakozó vízfolyás- vagy csatornaszakaszokra, illetőleg területekre és az azokon lévő létesítményekre is kiható nagyobb arányú műszaki beavatkozásokhoz (töltésátvágás, síkvidéken mederelzárás, vésztározás, stb.) előzetesen meg kell szerezni a VIZIG, illetve egyéb hatóság engedélyét.

Az Önkormányzat székhelyén, a védekezés idején műszaki ügyeletet kell tartani. Az ügyeleten naplót kell vezetni, melybe be kell jegyezni a védekezés minden eseményét, a velük kapcsolatos valamennyi adott és kapott utasítást, jelentést.

Intézkedni kell a maximális elöntési határ megjelöléséről, a maximális vízállások rögzítéséről, melyet a védekezés után geodétával be kell mérni.

Szállítási, anyag és gépellátó szakcsoport (logisztikai szakcsoport)

Vezetője közvetlenül a védelemvezető irányítása alá tartozik.

Név: -
Cím: -
Tel: -
E-mail: -

Feladatai:

Megszervezi a gépek, berendezések zavartalan üzemelését és hibaelhárítását. Gondoskodik a védekezéshez igényelt gépek, járművek, szivattyúk, gépkezelők, szerelők biztosításáról. Intézi a védekezéshez szükséges anyagok beszerzését és kiszállítását, nyilvántartja a felhasznált anyagokat, gépek üzemórát. Minden nap jelentést ad 18 órakor a település műszaki ügyeletének a felhasznált anyagokról, gépekről, igénybe vett létszám adatairól. Segíti a szakaszvédelem vezető munkáját, kapcsolatot tart a többi szakaszcsoporthoz vezetőivel.

Elhelyezési és élelmiszer ellátó szakcsoport

Vezetője közvetlenül a védelemvezető irányítása alá tartozik.

Név: -
Cím: -
Tel: -
E-mail: -

Feladatai:

Az összesített napi jelentések és az Irodai szakaszcsoporthoz nyilvántartásai alapján megszervezi a védekezésben résztvevők ellátását, ételmezését, munka és védőruházattal való ellátását. Intézi és szervezi a kitelepített lakosok és az érkező idegen beavatkozó erők elhelyezését, ellátását. Naponta 18 óráig a műszaki ügyeletnek jelentést kell adnia az elhelyezettek és az ellátottak létszámáról, a felhasznált anyagokról.

Iroda szakcsoport

Vezetője közvetlenül a védelemvezető alá tartozik.

Név: -
Cím: -
Tel: -
E-mail: -

Feladatai:

A napi jelentések alapján nyilvántartja a védekezésben résztvevő dolgozókat. Ellenőrzi a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályok betartását. A védekezési elszámolásokat begyűjti, ellenőrzi, és a kifizetésekről gondoskodik. Napi jelentést ad 18 óráig az ügyeletnek a védekezésben résztvevő irodai létszámról.

Település műszaki ügyelete

Közvetlenül a védelemvezetőnek van alárendelve.

Név: -
Cím: -
Tel: -
E-mail: -

Feladatai:

A szakcsoportoktól napi jelentések begyűjtése összegyűjtése. Védekezési napló vezetése. A védekezéssel kapcsolatos tájékoztatók és helyzetjelentések összeállítása, jóváhagyás után (védelemvezető) továbbítása a Katasztrófavédelmi Igazgatóságnak, a helyi Polgárvédelmi vezetőnek és a DDVIZIG Műszaki Ügyeletének. Szükség szerint a sajtónak, a médiáknak. Gondoskodik az adattovábbításról.

A vízkárelhárításhoz igénybe vehető erőforrások adatai és lehetőségei

I. Anyagok (homok, homokzsák, mezőgazdasági fólia, stb.)

Anyag	Mennyiség	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés
Homok	-	Szászi tűzép	Komló Építők u. 5-7	06/72-281-776		

II. Eszközök (lapát, fáklya, stb.)

Eszköz	Beszerzési hely	Cím	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés
Eszközök vegyesen	Krinor Bt.	Szentlőrinc, Bertalan püspök u. 26	(06 73) 570 146		

III. Gépek (szivattyú, áramfejlesztő, stb.)

Eszköz	Beszerzési hely	Cím	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés

IV. Földmunkagép

Földmunkagép			Tulajdonos			
Megnevezés	Kapacitás (m ³ /óra)	Szerelék	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email

V. Tehergépjárművek

Tehergépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Platóméret (m*m)	Teherbírás (t)	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email

VI. Személyszállító gépjárművek

Személyszállító gépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Szállítható személyek száma (fő)	Terepjáró igen/nem	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email

A VÉDELMI NAPLÓ VEZETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A védelmi napló a helyi védekezési tevékenységről készült egyetlen olyan okmány, amely az ellenőrzés, a műszaki-gazdasági elszámolás alapja, ezért feltétlen gondos vezetést kíván.

1. Védelmi napló vezetését a védekezési fokozat elrendelése után azonnal meg kell kezdeni, majd folyamatosan kell vezetni, a megtett intézkedéseket azonnal be kell jegyezni.
2. A naplóbejegyzéseket időrendi sorrendben, a dátum és az idő percnyi pontosságú megjelölésével, a bejegyző aláírásával kell megtenni.
3. Bejelentés esetén rögzíteni kell:
  - a bejelentés időpontját
  - a bejelentő nevét, telefonszámát és későbbi elérési lehetőségét
  - a bejelentés pontos tartalmát
  - a szóban forgó esemény, jelenség helyét
  - és ha van a veszélyeztetett javakat
4. Intézkedés esetén rögzíteni kell:
  - az intézkedés időpontját
  - a hívott személy nevét, telefonszámát és későbbi elérésének lehetőségét
  - a lefolytatott beszélgetés tartalmát
  - a kapott vagy adott utasításokat
5. Többek közt naponta bejegyzendő:
  - az elvégzett védekezési munka,
  - a felhasznált anyagok, igénybe vett eszközök mennyisége,
  - a védekezésben résztvevők létszáma,
  - alkalmazott technika,
  - keletkezett károk,
  - az ügyelet átadás-átvétele,
  - a társszervektől kapott, illetve a részükre adott tájékoztatások, intézkedések.
4. A védelmi naplóba csak a védelemvezető és az ügyeleti szolgálat tagjai tehetnek bejegyzést.
5. A védelmi naplót a ügyeleti szolgálat irodájában kell tartani úgy, hogy a védekezés ideje alatt betekintés és bejegyzés céljából bármikor hozzáférhető legyen.
6. A vízkárelhárítás eseményeiről, helyszíneiről célszerű fénykép dokumentációt készíteni a fénykép készítése időpontjának feltüntetésével.
7. Legyen összhangban a vis maior bejelentésekhez kapcsolódó irat dokumentációval.
8. A védelmi naplót számozott oldalakkal folyamatosan kell vezetni, lehetőleg minél gyakrabban digitalizálni szkenneléssel.
9. A naplóba időrendi sorrend szerint be kell ragasztani:
  - faxküldeményeket,
  - E-mail küldeményeket

ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE A védelemvezető feladatai a védekezésre való felkészülés időszakában	✓
Figyelemmel kíséri a várható rendkívüli meteorológiai helyzetre kiadott riasztásokat, valamint a VIZIG által készített hidrometeorológiai tájékoztatókat.	
A vízvisszatartó depóniák és beavatkozási helyek kaszálása a jelenségek megfigyelhetősége és a beavatkozások végrehajthatósága érdekében	
A beavatkozási helyeket, depóniákat megközelítő utak járhatóságának felülvizsgálata	
Műtárgyak felülvizsgálata	
Védelmi eszközök, anyagok, gépek felülvizsgálata	
A kommunikáció módjának megszervezése	
A védelmi szervezet értesítése, felkészülés az esetleges védekezésre	
Vízkár-elhárítási terv, annak éves felülvizsgálatainak és más felkészülési tervek áttekintése	

A védelemvezető feladata a védekezési időszakban	✓
Tájékoztodik az előre jelzett tetőző vízszintekről, a várható vízkár eseményekről, és a várható elöntésekről (VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyelete, Katasztrófavédelmi Igazgatóság).	
Elrendeli a védekezési készültséget, értesítést küld a releváns intézményeknek, valamint tájékoztatja a lakosságot	
A készültség elrendelését követően azonnal intézkedik a védelmi napló vezetéséről	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges munkaerő mozgósításáról, beosztás készítéséről. Az település vízkár-elhárítási szervezetét mozgósítja.	
Kapcsolatfelvétel környező szomszédos Önkormányzatokkal, szerződött partnerekkel	
Kommunikációs csatornák üzembe helyezése, ellenőrzése	
Helyi vízállás észlelés megszervezése, esetleg ideiglenes mércék kihelyezése	
Felvonulási területek kijelölése és biztosítása	
A védelmi helyzet, az előrejelzés alapján módosítja a védekezési készültség fokozatát	
Azonnali beavatkozást igénylő problémák elhárításáról intézkedés, például: <ul style="list-style-type: none"> • töltéskoronák és megközelítő utak kátyúzása, utak és rakodóterek hómentesítése • műtárgyak elzárószerkezeteinek hó- és jégmentesítése, működtetéshez szükséges eszközök kiszállítása (pl. lakatkulcsok) • eltömődött, feliszapolódott mederszakaszok soron kívüli tisztítása • töltések és műtárgyak környezetének kaszálása szükség szerint jelenségek megfigyelése érdekében 	
Gondoskodik a lakosság folyamatos tájékoztatásáról	
Gondoskodik a védekezés irányító- és őrszemélyzetének megkülönböztető jellel (karszalag, jelvény, kitűző), a járművek, és a földmunkagépek „VÍZKÁRELHÁRÍTÁS” feliratú táblával való ellátásáról.	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges anyag, eszköz, felszerelés és gép szükség szerinti utánpótlásáról	
Gondoskodik a védekezési költségek elszámolásához szükséges adatok, elsősorban a védekezésnél dolgozók munkájának, a védekezéshez igénybe vett gépek, felszerelések és anyagok felhasználásának folyamatos nyilvántartásáról	
Gondoskodik a vizek lehetséges legkisebb kártétellel történő levezetéséhez szükséges műszaki intézkedés elrendeléséről, végrehajtásáról és ellenőrzéséről	
Gondoskodik a mentesített területre betört vizek elszigeteléséről, a víznek a mederbe történő visszavezetéséről és az ezzel összefüggő munkák elvégzéséről	

Gondoskodik a védőművek állapotának állandó megfigyeléséről, káros jelenségek esetén a szükséges beavatkozások megtételéről, a műtárgyak jegesedésének megakadályozásáról	
Az elrendelt védekezési fokozatban reggel 07.00 óráig napi jelentést készít és küld a VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyeletének	
Fényképfelvételekkel (lehetőség szerint az időpont rögzítésével) dokumentálja az esetleges károkat és a védekezési mozzanatokot a beavatkozások helyszínein	
A védekezéshez a védelemvezető részére nyújtott segítség igénylése a VIZIG-től (szakértője műszaki szakirányítást végez)	
Tartós védekezés esetén gondoskodik legalább tíz naponkénti költségbecslés elkészítéséről és a védekezési költségfedezetének igényléséről	
Szükség esetén kezdeményezheti a polgári védelmi szervezet mozgósítását	
A vízkárelhárítás feladatait a szomszédos önkormányzatokkal, a VIZIG-el és a Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel rendszeres kapcsolatot tartva kell ellátnia	
A vízállások leolvastatása, feljegyzése a meglévő vagy ideiglenes vízmércéken, és ezen adatok igény szerinti továbbítása	
Ha az elvezetendő vízmennyiség meghaladja a levezető csatornahálózat vízelvezető (emésztő) képességét, a vízelvezetés sorrendiségének megállapítása a mentesítendő területek figyelembevételével	
A védekezés befejezésekor a védekezési készültséget megszünteti, a védekezés alatt keletkezett dokumentumokat összegyűjti	

A védelemvezető feladata a védekezés megszüntetését követő időszakban	✓
Ha kitelepítés történt a védekezés során, megszervezi a visszatelepítést	
Gondoskodik az ideiglenes védőművek elbontásáról	
Gondoskodik a védekezés után elbontott, és hulladékká váló anyagok besorolás szerinti ártalmatlanításáról. Ennek megítéléséhez - szükség szerint - igénybe veszi a Környezetvédelmi Természetvédelmi Felügyelőség és az ÁNTSZ segítségét	
Szükség szerint megszervezi a kármentesítést	
Intézkedik a védelmi költségek elszámolásáról	
Gondoskodik a védvonalak eredeti állapot szerinti helyreállításáról	
Intézkedik a beavatkozási helyek, tetőző vízszintek, elöntési határvonalak rögzítéséről (geodézia, fényképfelvétel), valamint dokumentálásáról	
Intézkedik a védekezésnél használt eszközök, gépek karbantartásáról	
Intézkedik az elhasználdott védelmi anyagoknak az előírt mennyiségre kiegészítéséről	
A települési védelmi szervezettel kiértékeli a védekezést, a tapasztalatokat összefoglaló jelentésben összegzi és megküldi a felülvizsgálatra jogosult szerv részére	
Gondoskodik a vízkár-elhárítási terv aktualizálásáról (fényképfelvételek, védekezési tapasztalatok, stb.).	
Összefoglaló jelentés készítése képviselőtestület felé készültség lezárása után 15 napon belül	
Összefoglaló jelentés elfogadtatása képviselőtestülettel és megküldése a VIZIG részére készültség lezárása után 30 napon belül	
Összefoglaló jelentés csatolása a védelmi tervcsomaghoz, védekezés dokumentumainak archiválása	

Vízrajzi adatszolgáltatók elérhetősége

Szervezet	Rendelkezésre álló adatok	Adatok elérhetősége
Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Operatív vízállások és csapadékok (táv mért, illetve észlelt adatok) Vízmerce alapinformációk	http://www.ddvizig.hu/
	Hidrometeorológiai összefoglaló tájékoztató és előrejelzés	
Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)	Az OMSZ rövid-és középtávú előrejelzései, veszélyességi szintek nyomon követése	http://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/riasztas/
	Meteorológiai információk országos szinten	http://www.met.hu/idojaras/
Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF)	Operatív vízállások országos szinten, elrendelt készütségi fokozatok nyomos követése, vízmerce alapinformációk	http://www.vizugy.hu/
Országos Vízjelző Szolgálat (OVSZ)	Országos folyók, tavak vízgyűjtőjének meteorológiai előrejelzései és hidrológiai előrejelzései grafikus és táblázatos formában	http://www.hydroinfo.hu/
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	Rendkívüli események	http://www.katasztrofavedelem.hu/

Szakmai tanácsadók névjegyzéke

Szakmai tanácsadó 1.	
Név	Bába János
Telefonszám	
Mobil szám	06-30-436-7353
E-mail cím	babajanos@gmail.com
Székhely	6724 Szeged, Árvíz utca 6/A. II. em. 5.

Szakmai tanácsadó 2.	
Név	Ciklus Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft.
Telefonszám	06-77-483-452
Mobil szám	06-20-9588-262
E-mail cím	ciklus@t-online.hu
Székhely	6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C

Szakmai tanácsadó 3.	
Név	-
Telefonszám	-
Mobil szám	-
E-mail cím	-
Székhely	-

Infrastruktúra szolgáltatók elérhetősége

Fsz.	Megnevezés	Név	Telefonszám/ Kapcsolható elérhetősége	Megjegyzés
1.	Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság Komlói Rendőrkapitányság	Oletics Károly r. alezredes, rendőrségi főtanácsos	06-72/504-400;	komlork@baranya police hu
2.	Komlói Polgárőr Egyesület Mánfai Csoportja	Takács Zsolt	06-30/ 24-24-338;	-
3.	Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Komló Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság	helyettes: Kislaki Tibor tő. százados	06-72/896-990;	komlo.hu@katved.gov.hu
4.	E. ON Dél-dunántúli Áramhálózati Kft.	-	06-52/512-400; 06 20/30/70/ 459-9600;	araminfo@eon.hu aramhalozat@eon.hu
5.	E. ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.	-	06-52/512-401; 06 20/30/70/459 -9711;	gazinfo@eon.hu gazhalozat@eon.hu
6.	Országos Mentőállomás Komlói Mentőállomás	dr. Varga Irén, állomásvezető főorvos	06-72/482-153;	-
7.	Magyar Közös Nonprofit Zrt. Baranya Megyei Igazgatóság	-	06-72/819-350;	Diszpécser szolgálat: 06-72819-351; 06-72/819-352;
8.	Magyar Vöröskereszt Baranya Megyei Szervezete	Udvaros Renáta megyei igazgató	06-72/510-353;	baranyamegye@voroskereszt.hu
9.	Baranya - Víz Zrt. Komló Üzemigazgatóság	-	06-72/582-196; 06-72/582-201;	komlo@baranyaviz.hu

BELTERÜLETI VÉDEKEZÉSEL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

Törvények

- 1991. évi XXXIII. törvény egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzati tulajdonba adásáról;
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól;
- 1995. évi LVII. Törvény a vízgazdálkodásról (Vgtv.);
- 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról;
- 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi önkormányzatokról;
- 2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról;
- 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről;
- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról;
- 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről

Kormány- és miniszteri rendeletek

- 232/1996. (XII. 26) Kormányrendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól;
- 223/2014. (IX. 4.) Kormányrendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről;
- 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról;
- 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről;
- 1979/2013. (XII. 23.) Kormányhatározat vízkárelhárítás és az öntözés hatékonyságának növelését biztosító intézkedésekről;
- 10/1997. (VII. 17) KHVM rendelet az árvíz- és belvízvédekezésről;
- 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról;

- 147/2010. (IV. 29.) Kormányrendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról;
- 83/2014. (III.14.) Kormányrendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról;
- 120/1999. (VIII. 6.) Kormányrendelet a vizek és a közcélú vízellétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról;
- 90/2007. (IV. 26.) Kormányrendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről;
- 72/1996. (V. 22.) Kormányrendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról;
- 234/2011. (XI. 10.) Kormányrendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról;
- 62/2011. (XII. 23.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól;
- 90/2007. (IV. 26.) Kormányrendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről;
- 6/1989. (V. 13.) KVM rendelet a víz- és környezeti károk elleni védekezésnél foglalkoztatottak járandóságáról;
- 9/2011. (II. 15.) Kormányrendelet a vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól;
- 160/1995. (XII. 26.) Kormányrendelet a vízgazdálkodási társulásokról;

- 1. ártéri öblözet:** a folyó mentett árterének természetes vagy mesterséges elhatárolásokkal elkülönülő része, amelyet a folyó adott pontján kialakuló nagyvizek – védművek nélkül vagy azok védképességének megszűnte esetén – elönthetnek (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 2. árhullám:** A folyó, vízfolyás meghatározott állapota, vízjárási helyzete, amelynél a vízhozam és a vízállás jelentékenyen megnövekszik. A gyakorlat a középvízi meder partélét meghaladó, az abból kilépő vizeket nevezi árvíznek (nagyvíznek). Az árhullám természetes vízfolyások meghatározott keresztaszvénységében a vízállások (vízhozamok) völgyelést követő emelkedésének, tetőzésének, ez utáni újabb völgyeléséig tartó süllyedésének együttese.
- 3. árvíz:** A folyó vagy vízfolyás középvízi medrének partélét meghaladó, ill. középvízi medréről kilépő víz.
- 4. árvízi előrejelzés:** Az árvíz lényeges eseményei - tetőző vízállásai és vízhozamai - bekövetkezésének várható mértékére, helyére és időpontjára vonatkozó meghatározás.
- 5. árvízi előrejelzés időelölőnye:** Az árvízi előrejelzés kiadása és az esemény bekövetkezés közötti időtartam. Lehetnek rövid-, közép- és hosszú távú előrejelzések.
- 6. árvízi jelenség:** A folyók áradási következményeinek megjelenési formája. Árvízi jelenség gyűjtőfogalom, lehet az emelkedő vízállás, a megnövekedett vízsebesség, az elöntött hullámtér, a gáttest szivárgása, csurgása, fakadó, szivárgó vizek, buzárok képződése, gátszakadás, lakott területek elöntése stb.
- 7. árvízmentesítés:** a mederből kilépő vizek, árvizek kártételei elleni megelőző tevékenység, amely az elönthető területet (ártér) árvízvédelmi művek (töltések, falak, árvízcsúcscsökkentő tározók, árapasztó csatornák) létesítésével mentesíti (mentesített ártér) a rendszeres elöntéstől (1995. évi LVII. törvény)
- 8. árvízvédelmi fal:** földtöltés építésére elegendő hely hiányában az árvízvédelmi földtöltés helyettesítésére, vagy annak magasztására alkalmazott vasbeton, beton, téglá építmény (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 9. árvízvédelmi mű:** az elsőrendű, másodrendű, harmadrendű árvízvédelmi vízilétesítmény, valamint annak műtárgya, tartozéka, járulékos létesítménye, amely a védvonal védőképességét, rendeltetésszerű használatát biztosítja, illetve szolgálja (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 10. árvízvédelmi műtárgyak:** Az árvíz kizárását, beeresztését vagy szabályozott ütemű levezetését szolgáló, az árvízvédelmi mű szerves részét képező műtárgyak (árvízkapu, a szükségtározó töltő-ürítő műtárgya, a völgyzárógát árapasztó műtárgya stb.).
- 11. beavatkozási szakasz:** a vízkárelhárítási tervben önállóan megjeleníthető, vagy szakaszolható munkaterület, amely kialakítása egységes munkaszervezési-organizációs és védelmi munkákat tesz lehetővé
- 12. belvízcsatorna:** belvizek elvezetésére szolgáló, meghatározott vízszállító képességű ásott meder, egykori természetes vízfolyás esetleg földmunkával kibővített medre (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 13. belvízöblözet:** lehatárolt vízgyűjtő terület, amelyről a belvizet általában egy ponton, egyetlen főcsatorna segítségével, gravitációsan vagy szivattyúzással vezetik le (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 14. csatorna:** egy vagy egyidejűleg több vízgazdálkodási feladat (vízátvezetés, vízpótlás, belvízelvezetés, mezőgazdasági és egyéb vízszolgáltatás) ellátására alkalmas vízilétesítmény (1995. évi LVII. törvény)

15. csurgás: Az árvízvédelmi töltésbe bejutott víznek a mentett oldali rézsűben, általában vagy töltésköröm közelében való koncentrált kilépése. Kéregcsurgásnak (vagy kontúr csurgásnak) nevezik azt az árvízi jelenséget, amikor a töltésbővítéseknél az összeépítési réteg határa mentén alakul ki csurgás. Talpcsurgásnak nevezzük a töltésalapozás mentén kialakuló csurgásokat. A csurgások a töltések inhomogenitására vezethetők vissza, általában lépten-nyomon fellépnek az árvízvédelmi töltések mentett oldali rézsűjében, illetve a mentett oldali körömben. Veszélyes járatos erózióvá fejlődhetnek. A csurgás túlfejlődése következtében rézsűcsúszások keletkezhetnek, illetve a csurgás átmérőjének bővülése gátszakadássá fejlődhet.

16. depónia: a csatornák és medrek kotrása során kikerült és azok mentén elhelyezett tartós víztartásra alkalmatlan, tömörítetlen föld; valamint a kisvízfolyások mentén épített, kis tartósságú árhullámok visszatartására alkalmas, de keresztmetszeti méreteiben és minőségében védműnek nem minősülő földmű. Ezen belül rendezett depónia: az árvízvédelmi töltéssel azonos célú, víztartásra alkalmas vízilétesítmény.

17. elhabolás: víz (folyó, patak, csatorna, tározó, tó) hullámzó mozgásának hatására a partban keletkezett rongálódás (1995. évi LVII. törvény)

18. elsőrendű árvízvédelmi vízilétesítmény: a vízfolyások mentén lévő vagy létesülő fővédelmi művé nyilvánított, három vagy több település árvízvédelmét szolgáló (társégi) árvízvédelmi létesítmény (így például töltés, fal, magaspárt, árvízi tározó, árapasztó csatorna), továbbá a folyó nyílt árterében fekvő település árvízmentesítését szolgáló körtöltés (1995. évi LVII. törvény)

19. fakadó víz: Magasabb felszínű víztérből az alacsonyabb terepre szivárgó járatokon át, anyagkimosás nélkül feltörő víz, vagy a nyomás tovaterjedése által fölemelt talajvíz. A külső víz és a fakadó víz hőmérsékletének azonossága átszivárgásra, míg különbözősége talajvízszint-emelkedésre utal. Árhullámok gyakori kísérő jelensége, de a magas vezetési öntözőcsatornák és duzzasztott folyó szakaszok környezetében is gyakran előfordul.

20. fakadó vizes területek: az árvízvédelmi töltés mentett oldalán lévő, olyan mélyfekvésű területek, amelyeken az árvízi víznyomás hatására szivárgó víz jut a felszínre és különböző nagyságú és időtartamú vízborítást okoz (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

21. fenntartó: a vizek és közcélú vízilétesítmények tulajdonjogából eredő, illetve az ezzel járó vagyonkezelői jogok és kötelezettségek gyakorlását teljesítő, továbbá a fenntartási szakfeladatokat – mint közfeladatokat – jogszabály rendelkezése folytán, illetve egyéb jogviszony alapján ellátó személy vagy szervezet (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

22. folyamkilométer, folyókilométer: A folyam vagy a folyó középvonalán a torkolattól - mint kiindulási ponttól - a vízfolyással ellentétes irányban mért távolság (rövidítése: fkm)

23. folyószakasz mederkezelője: a területi vízügyi igazgatási szerv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

24. harmadrendű árvízvédelmi mű: a nyárigát és a hullámtéri terelőgát (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

25. hidrológiai figyelmeztetés: A hidrológiai figyelmeztetés olyan tevékenység, amely felhívja a figyelmet bizonyos folyamatokra, jelenségekre, vagy/és ezek bekövetkezésének lehetőségére, de nem számszerűsíti a jelenség mértékét.

26. hidrológiai riasztás: A hidrológiai riasztás olyan tevékenység, amely felhívja a figyelmet gyors és veszélyes hidrológiai folyamatokra, jelenségek bekövetkezésére olyan esetben, amikor a vízgyűjtő bármely pontján valamely lényegesnek ítélt hidrológiai elem elért, vagy meghaladott egy kritikus értéket. Ezen belül **Árvízi riasztás (árvízi figyelmeztetés):** A folyók hegyvidéki vízgyűjtőterületén nagy csapadékot vagy gyors olvadást előidézhető időjárási helyzetek rövidesen vagy azonnal fenyegetően várható bekövetkezéséről szóló tájékoztatás az árvízvédelemért felelős szervek, illetve a nagyközönség részére.

27. hidrológiai előrejelzés: A hidrológiai előrejelzés a víz körforgásával kapcsolatos természetes és ember által befolyásolt hidrológiai folyamatok kiválasztott jelenségeinek, tudományos módszerekkel megalapozott, az előrejelzendő hidrológiai elem alakulását determináló és a rendelkezésre álló kezdeti- és peremfeltételek felhasználásával számoló, operatív szakértői tevékenység.

28. helyi vízkárelhárítás: az árvíz-, belvízvédekezés céljából kiépített védőművek hiányában a fellépő káros vizek elleni védekezés, továbbá az előntések folytán a területen szétterült vizeknek a vízfolyásokba, csatornába vezetése (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

29. holtág: a folyók szabályozása vagy a természetes medervándorlás következtében keletkezett olyan meder vagy mederszakasz, amely a természetes vízszállításban nem vesz részt (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

30. holtág: a folyónak kis- és közepes vizek esetén, a folyóval nem vagy csak az egyik végén összefüggő, áramlás nélküli mellékága (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

31. hullámtér: a folyók, vízfolyások partvonalára és az árvédelmi fővédvonal közötti terület (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

32. hullámverés: A folyókon, csatornákon, tavakon a szél vagy mesterséges beavatkozás (hajózás) által keltett hullámoknak a partot vagy a töltés részűjét érő ütő, súlyosabb esetben romboló, erodáló hatása. A hullámverés következménye a szél erősségével, a víz mélységével és a víztükör szélességével arányos elhabolás lehet.

33. ideiglenes védőmű: A védekezés felkészülési vagy végrehajtási időszakában épített mű: nyúlgát, jászolgát, megtámasztó vagy buzgárt hatástalanító homokzsák építmény, hullámvétést és elhabolást csillapító rőzséből vagy egyéb anyagból készült művek, ideiglenes terelő- és körtöltések, töltésszakadást ideiglenes elzáró létesítmények.

34. jászolgát: Árvízvédelmi karókkal biztosított két palló sor között, döngölt földdel kitöltött ideiglenes védőmű. Az árvízvédelmi töltés koronája feletti 80 cm-nél magasabb vízszint várható tartása, illetve csatornák, vízfolyások elzárása esetén használják. A jászolgát szélessége nagyjából magasságával azonos.

35. középső sáv: a folyók hullámterében a védő erdősáv és a parti sáv közötti terület (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

36. közös érdekű árvízvédelmi mű: árvízvédelmi műnek a szomszédos országokkal, a vízgazdálkodási feladatok rendezésére kötött kétoldalú nemzetközi szerződésben szelvényzámmal rögzített szakasza (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

37. legnagyobb víz (LNV): A vízmércén a vizsgált évig bezárólag előfordult legmagasabb vízállás. Előfordulásának napja (esetleg órája) is lényeges adat. Jele LNV. Külön tartjuk nyilván a jeges és jégmentes értékeit. Az egyes folyószakaszok mentén a vízszintrögzítés, illetve árvízi nyomok alapján azonosítható be.

38. levezető sávok: a nagyvízi meder azon részei, amelyek az árvíz és a jég elvezetésében részt vesznek, ezek: (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

a) elsődleges levezető sáv: a nagyvízi meder azon része, ahol az árvízi vízhozamok és a jég a legkedvezőbb áramlási viszonyok mellett vonulnak le,

b) másodlagos levezető sáv: jelentősen részt vesz az árvizek levezetésében,

c) átmeneti levezető sáv: az árvizek által időszakosan elöntött területrész,

d) áramlási holttér: területrész, ahol nincs áramlás, de mint tározó térfogat szerepe van az árvizek levonulásában;

39. lokalizálás: A víz kártétele elleni védekezésnek az a formája, amely a károkat meghatározott területre igyekszik korlátozni. Különösen fontos a lokalizálás árvízvédelmi töltések átszakadása esetén, de lokalizálásra van szükség a belvízvédekezésben a víz visszatartásakor is, valamint akkor, ha az ideiglenesen kiépített védműveken folytatott eredménytelen védekezés miatt. A lokalizálás előre megtervezett és kiépített művek (pl. Lokalizáló gátak) segítségével vagy ideiglenes jellegű létesítményekkel érhető el. A lokalizálás szempontjából nemcsak vízügyi létesítmények, hanem utak, vasutak vagy természetes terepvonulatok is figyelembe veendőek.

40. lokalizációs töltés: Az árvízvédelmi öblözetben belüli természetes terepalakulatokat összekötő, a kitorzó vizek tervszerű korlátozására és terelésére alkalmas épített földmű.

41. magas talajvízállású terület: az a terület, ahol a talajvíz felszíntől számított legmagasabb szintje 1,5 méter felett van (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

42. magaspart: az észlelt legnagyobb vízszintnél, vagy a mértékadó árvízszintnél az előírt biztonsággal magasabb, az árteret természetes módon határoló, a védvonal részét képező partalakulat (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

43. másodrendű árvízvédelmi mű: az árvízvédelmi lokalizációs vonal, a szükségtározó töltései, az elsőrendű árvízvédelmi mű mögött fekvő körtöltés (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

44. meder: a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló természetes mélyedés vagy kiépített terepalakulat, amelyet meghatározott partvonalig a víz rendszeresen elborít (1995. évi LVII. törvény)

a) nagyvízi meder: a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki

b) nagyvízi meder kezelés: a terület hasznosítása és használata, a terület felmérése és nyilvántartása, megóvása, őrzése, fenntartása érdekében végzett tevékenység

45. mederelfajulás: folyó, vízfolyás mederalakító munkája következtében kialakult káros mederáthelyeződés (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

46. megelőző munkálatok: minden olyan munkálat, amely a káresemények megelőzésére szolgál, és nem közvetlenül a védekezéssel és kárelhárítással függ össze, így különösen a káreseményt megelőző csatorna- vagy ároktisztítás, állagmegóvás (9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet)

47. mentesített ártér: olyan terület, amelyet épített védőművek védenek a folyók és patakok árvizeinek eldöntésétől (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

48. mértékadó árvízszint: az árvízvédelmi művek, valamint a folyók medrét, a hullámteret és a nyílt árteret keresztező építmények tervezésénél és megvalósításánál figyelembe veendő, a vízgazdálkodásért felelős miniszter által megállapított árvízszint (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

49. nagyvízi mederkezelési terv: az 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 1. melléklete szerinti tervdokumentáció alapján készülő miniszteri rendelet, amely a nagyvízi meder kezelésének módját, feltételeit rögzítő, a folyó teljes hosszára vonatkozó célállapot elérése, illetve fenntartása érdekében szükséges előírásokat és intézkedéseket, valamint helyszínrajzokat és térképi mellékleteket tartalmazza (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

50. Nagyvízi meder határa: árvízi-belvízi elöntéssel veszélyeztetett terület határa

51. nyári gát: a hullámtéren épült vízilétesítmény, a fővédvonalnál alacsonyabb töltés, amely a mértékadó árvízszintnél alacsonyabb és ezért gyakoribb árvíz ellen véd (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

52. nyílt ártér: olyan terület, amelyet a folyók és patakok medréből kilépő víz – az árvíz – szabadon elönthet (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

53. nyúlgát: ideiglenes jellegű, földből vagy földből és földes zsákból és pallókból rövid idő alatt létesíthető, kisméretű (50-60 cm koronaszélességű) gát, melyet a töltés koronáját meghaladó magasságú árvíz esetén - töltésmeghágás ellen - építenek. Gyakran alkalmazott formája a homokzsákból épített nyúlgát. A nyúlgátat a gátkorona vízdoldali élén építik. A nyúlgát magassága általában 60-70 cm. A nyúlgát a kiöntött árvíz lokalizálására is alkalmazható.

54. övárok, övcsatorna: Valamely adott területen kívüli helyekről származó vizeket összegyűjtő és elvezető csatorna. Célja a terület külvizektől, szivárgó vizektől való mentesítése.

55. parti sáv: a vizek partvonala, valamint a közcélú vízilétesítmények mentén húzódó és e rendelet szerint meghatározott szélességű területsáv, amely az azokkal kapcsolatos szakfeladatok ellátását szolgálja (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

56. partvédelem: a rézsűk rongálódását, a part elhabolását megakadályozó műszaki beavatkozások, partvédelmi művek összessége (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

57. partvédő mű: folyókon, csatornákon, tavakon a vízsodrás, hullámverés, a jég partokat és mederoldalt rongáló hatását megakadályozó vízilétesítmény (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

58. partvonal: a meder és a part találkozási vonala (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

59. szivárgás: A töltés folyó felőli oldalát borító árvíz a nyomás hatására igyekszik a töltéstestbe, illetve az altaljba behatolni. Mivel abszolút vízzáró talaj nincs, a víz a gát anyagának pórusait bizonyos idő alatt kisebb-nagyobb magasságig kitölti, azokban a mentett oldal felé mozog. Veszélyessé akkor válik, amikor a gáttest teljes keresztmetszetében átnedvesedik, és a szivárgó víz a mentett oldalon megjelenik, azaz a töltés átázik. A vízzel telített töltés állékonysága kisebb, mint a száraz vagy nedves töltésé. Következménye akár gátszakadás is lehet.

60. szivárgó: A szivárgó a víztartó réteget megcsapoló, vízszintes vagy ferde tengelyű árok, vagy a környező talajnál nagyobb hézagterefogatú (zúzott kő, kavics, porózus vagy lyuggatott anyagú) cső. A szivárgó célja: a káros vagy fölösleges vizek összegyűjtése, elvezetése.

61. szivárgóárok: A töltés mentett oldalán létesített kisméretű árok. Célja: a szivárgási vonal megtartása a töltéstestben, illetve az átszivárgott víz összegyűjtése, elvezetése.

62. szivárgócsatorna: Magasvezetésű öntöző, illetve erőművi csatornák, árvízvédelmi töltések mentett oldalainak közelében szivárgócsatornát építenek, mely az átszivárgott vizet meghatározott szinten összegyűjti, s károkozás nélkül elvezeti.

63. tereptárgy: a terepből kiemelkedő mesterséges létesítmény (különösen az építmény, a keresztöltés, a tuskódepónia, a hullámtéren a bányaművelés során keletkezett meddőhányó) (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

64. töltésmeghágás: Az az állapot, amely akkor következik be, ha a kialakuló árvízszint magasabb, mint a töltés koronaszintje, és víz azon átömlik.

65. töltés megtámasztása: Védekezés közben a töltés megcsúszását korlátozó, illetve a megrogyott, lesuvadt töltésrészeket pótló, mentett oldali homokzsák-, terméskő-építmény elkészítése.

66. töltésrepedés: Töltésrepedés keletkezhet kötött talajú töltés kiszáradása, töltésbe épített duzzadó anyag, a töltés kezdődő csúszása vagy a felpuhult altalaj kitérése következtében. A töltésrepedés megjelenése szerint lehet hálós, hossz-, illetve keresztirányú. A hálós töltésrepedés ártalmatlan, míg a többi megjelenési forma beavatkozást igényel.

67. töltésszakadás: A töltés tönkremenetelének végső fázisa, amikor védképessége megszűnik, a töltéskoronát elmossa a rajta átbukó vízszög, aláüregelődik a védmű, mely suvadás vagy megcsúszás hatására beomlik, a gátszelvény pedig elsodródik. A töltésszakadás következtében a mentett ártér egészét vagy egy részét elönti a víz, ami több települést veszélyeztető, nagy kiterjedésű és pusztító árvízkárokat okozhat.

68. védekezés államigazgatási feladatai: a védekezéssel összefüggő rendvédelmi, szociális és egészségügyi hatósági, továbbá a műszaki feladatok ellátásához szükséges munkaerő, eszköz, anyag, felszerelés rendelkezésre állása, valamint a vizek kártételei által fenyegetett területeken az élet- és vagyonbiztonság érdekében végzendő megelőző és operatív feladatok (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

69. védekezés műszaki feladatai: az árvizek, a belvizek és a vízhiány időszakában – a védőműveken vagy azok mentén – a védőművek védő- és működőképességének megőrzése (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

70. védekezés: az élet- és vagyonbiztonság érdekében, az árvíz, a belvíz kártételeinek megelőzését, elhárítását, illetőleg mérséklését szolgáló műszaki és államigazgatási feladatok végrehajtása (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

71. védekezési készülség fokozatai: I., II., III. és rendkívüli védekezési készülség (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

72. védekezési készülség: a veszély mértéke szerint meghatározott, a biztonság érdekében szükséges intézkedések megtételének intézményes kerete (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

73. védekezési munkálatok: a megelőző és a helyreállítási munkálatokon kívüli valamennyi olyan beavatkozás, amely a kár bekövetkezését megakadályozza vagy a lehető legkisebbre csökkenti, abban az esetben, ha a kár bekövetkezésének közvetlen, valós veszélye áll fenn (9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet)

74. védekezésre alkalmas terület: A vízkárelhárítási feladatok ellátásához szükséges olyan terület, amely az organizációs feladatok (anyagdeponálás, homokzsáktöltő hely, felvonulási terület) mellett magába foglalja azon területeket is, amelyekben a tényleges operatív, műszaki beavatkozásokat kell elvégezni. azaz folyók, vízfolyások hullámterében az árvizek elleni védekezés céljára szabadon tartott, ideiglenes védművek kiépítésére alkalmas területsáv.

75. védekezésre alkalmas sáv Azok a természetes adottságok miatti terepalakulatok, illetve azok a mesterséges vonalas infrastruktúrák (depónia, út, vasút, védvonalak) amelyekben az ideiglenes védművek (pld. nyúlgát, jászolgát, stb.), kiépíthetők, megközelíthetők, fejleszthetők. A védekezési sávok magukba foglalják a beavatkozási szakaszok vonalas létesítményeinek kiépítéséhez, fenntartásához, szükség szerint további erősítéséhez igénybe veendő területeket.

76. védelmi szakasz: az árvízvédelmi vonalnak és a belvízrendszereknek a védekezés irányítására és végrehajtására meghatározott része (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

77. védmű: a vizek kártételei elleni védekezéshez szükséges vízilétesítmény (1995. évi LVII. törvény)

78. védő erdősáv: az elsőrendű árvízvédelmi töltés hullámtéri védősávja mellett húzódó, a töltés hullámverés és jég elleni védelmét szolgáló területsáv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

79. védősáv: az elsőrendű árvízvédelmi töltés mindkét oldalán, annak lábvonalától számított, 10-10 méter szélességű területsáv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

80. vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás): a károsan sok vagy károsan kevés víz elleni szervezett tevékenység, ideértve a kártételek megelőzését szolgáló védművek építését, rekonstrukcióját, fejlesztését, üzemeltetését és fenntartását, valamint a védekezést követő helyreállítást is (1995. évi LVII. törvény)

81. vízfolyás: minden olyan természetes vagy mesterséges terepalakulat, amelyben állandóan vagy időszakosan víz áramlik (1995. évi LVII. törvény)

82. vízjárta területek: időszakosan elöntésre kerülő vagy vízzel telített talajú területek, így különösen (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

a) az olyan terepmélyedések, síkvidéki erek, semlyékek, amelyek a területet érintő vízszabályozás, vízrendezés előtt rendszeresen, a szabályozást követően pedig időszakosan vízzel borítottak,

b) a természetes állóvizek feltöltődése során kialakult vizenyős, mocsaras területek, amelyek felületének túlnyomó részét növényzet borítja, de a talaj tartósan vízzel telített,

c) a dombvidéki patakok, állandó vagy időszakos vízfolyások, völgyek, vízmosások által érintett olyan területek, amelyekre az időszakos elöntés jellemző,

d) a folyók elhagyott őmedrei, a folyókat kísérő, a jelenlegi medertől távolabb elhelyezkedő olyan vonulatok, terepmélyedések, amelyek eredete a folyó egykori medrére vezethető vissza.

83. vízkár: a vizek többletéből vagy hiányából származó kár (1995. évi LVII. törvény)

84. vízkárelhárítási célú tározó: (1995. évi LVII. törvény)

a) árvízi tározó:

aa.) záportározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, kizárólag az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló, időszakosan vizet tartó tározó,

ab.) árvízcsúcs-csökkentő tározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló olyan állandóan vagy időszakosan vizet tartó tározó, amelynél a maximális tározási térfogat legalább 50%-a árvízvisszatartásra szabadon áll,

ac.) szükség tározó: vízfolyások mentén, árhullámok részleges visszatartására kijelölt, ideiglenes vízvisszatartást szolgáló, be- és kivezetési helyekkel ellátott terület,

ad.) véstározó: vízfolyások mentén, az árhullámok részleges visszatartására és a nagyobb károk megelőzésére töltésmegbontással – rendkívüli védekezési készültség vagy veszélyhelyzet esetén – igénybe vehető terület,

b) belvítározó: a belvíz összegyűjtésére szolgáló természetes határokkal, illetve töltésekkel körülvett terület.

85. vízszintrögzítés: A folyó vagy vízfolyás hosszabb szakaszán kialakuló - és valamilyen szempontból összefüggő - vízszintek egyidejű megjelölése, majd magassági felmérése.

86. [tkm] – töltéskilóméter: ún. szelvényezési érték, mely a védmű kezdő pontjától a védmű középvonalán mért távolságot adja meg.

87. [fkm] – folyamkilóméter: ún. szelvényezési érték, mely a vízfolyás kezdő pontjától (befogadó torkolattól) a vízfolyás középvonalán mért távolságot adja meg.

88. vízhasználat: az a tevékenység, amelynek következménye a víz lefolyási, áramlási viszonyainak, mennyiségének, minőségének, továbbá a medrének, partjának a víz hasznosítása érdekében való befolyásolása (1995. évi LVII. törvény) pl.: vízkivétel, vízbevezetés, vízátervezés, tározók

89. vízhasználó: az a természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki (amely) vizet szolgáltatás teljesítésére vagy saját céljaira vesz igénybe (1995. évi LVII. törvény)

TÁJÉKOZTATÓ A FIGYELŐSZOLGÁLATOT ELLÁTÓ ŐRSZOLGÁLAT RÉSZÉRE

1. AZ ŐRSZOLGÁLAT MINT SZOLGÁLATTEVŐ

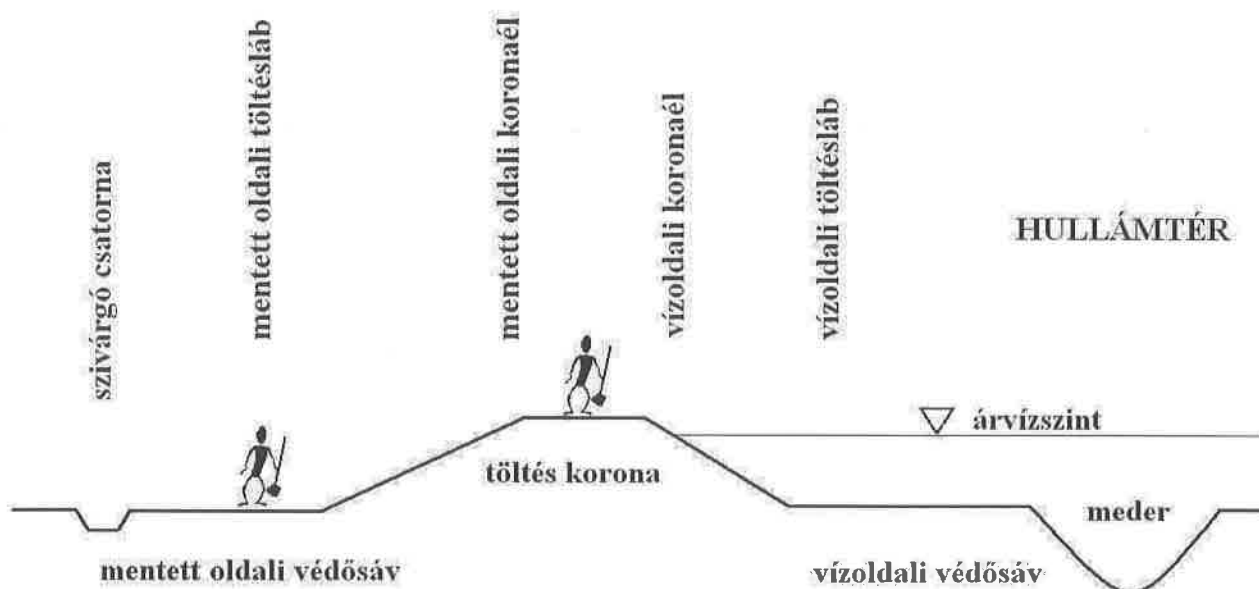
Az őrszolgálat felelősségteljes tevékenység, amely az árvízvédelmi művek árvíz alatti állapotának, viselkedésének folyamatos ellenőrzésére és a védekezéssel kapcsolatos döntések megalapozására szolgál. A havária események során az egész folyószakasz és a környező területek felügyelete is beletartozik a feladatai közé.

A felelősségteljes és eredményes munkavégzés érdekében szükségesnek tartjuk e segédlet áttanulmányozását, s a benne foglaltak alkalmazását.

- Az őrszolgálat 12 órás váltásban teljesít szolgálatot, a szakasz-védelemvezető által megjelölt töltés (depónia) szakaszon.
  - A szolgálat ellátása – folyamatos bejáró módszerrel- a védelemvezető vagy szakasz-védelemvezető által tartott eligazítás, és meghatározott időbeosztás alapján történik (az ún. járási terv szerint). A részletes megfigyelés és az események rögzítése érdekében ezen időbeosztást az öröknek- mozgási sebességükkel- tartani kell.
  - Az őrszolgálat I. fokú árvízi készültségnél egyesével, II. és III. fokú vagy rendkívüli árvízi készültség idején párosával haladva végzi munkáját.
  - Az eszközök használatával és a töltésen való közlekedéssel kapcsolatos balesetvédelmi oktatást a szolgálat megkezdése előtt az őrszolgálat részére meg kell tartani.
- Ha egyedül megy az őr, akkor odafelé a töltéskoronán haladva megfigyeli: a töltés vízfelőli oldalát, a hullámteret, a töltéskoronát, és a mentett oldali részü felső harmadát.

Visszafelé a mentett oldali töltéslábnál haladva megfigyeli: a töltéstest alsó kétharmadát és a mentett oldali védősávot (előteret).

- Ha párban teljesítenek szolgálatot az örök, akkor egyikük a töltéskoronán, másik őr a töltés mentett oldali lábvonalaiban haladva figyeli az előzőekben leírt területeket.
- Az örök a nappali szolgálatot lapáttal látják el, hogy a jelenségek felderítését könnyebben tudják megoldani, illetve csapadékos időjárás esetén a töltéskoronáról és előterekről a víztócsákat le tudják vezetni (kisebb kinyesések a rézsűre, illetve a szivárgó csatornába). Az éjszakai szolgálat ellátásához, kiegészítésként lámpát kapnak az örök.
- Az árhullám visszahúzódásával párhuzamosan a töltésrészsűn lerakódó uszadékot az örök villával letakarítják és a folyó felé vízbe dobják.

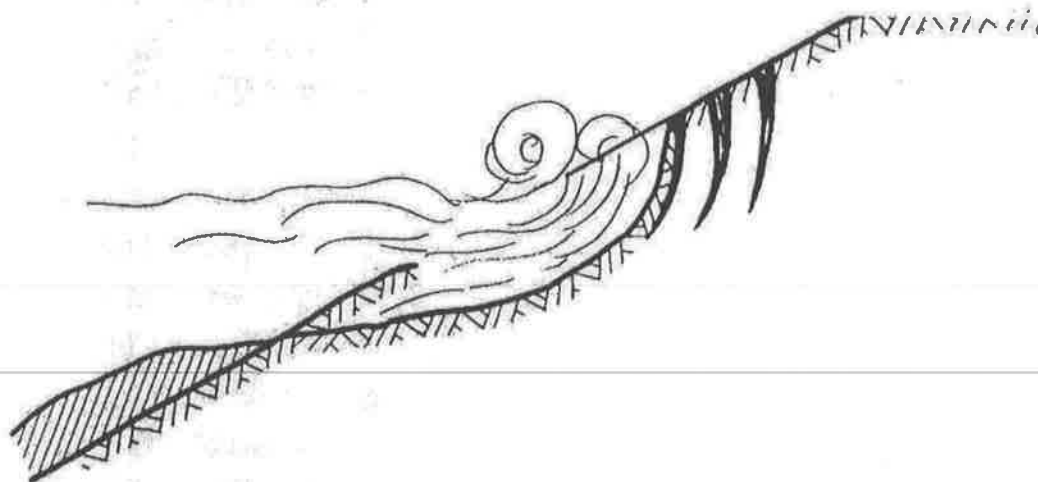
1. ábra Fentebb leírtak ábrázolása

2. AZ ŐRSZOLGÁLAT ÁLTAL MEGFIGYELENDŐ ÁRVÍZVÉDELMI JELENSÉGEK ÉS AZOK VÁZLATRAJZAI

2.1. A töltés rézsű hullámverés által történő megbontása

A víz felől fújó erős szél hatására a vízfelszínen erős hullámzás alakulhat ki, amely a töltésfelületen hullámverést okozhat.

A fűvel kevésbé benőtt, kikopott töltésfelületeken, vagy ahol a véderdő hiányzik, a hullámveréshatásokra a töltés rézsű megbontására, kimosására kerülhet sor.

2. ábra A töltésrézsű hullámverés általtörténő megbontása

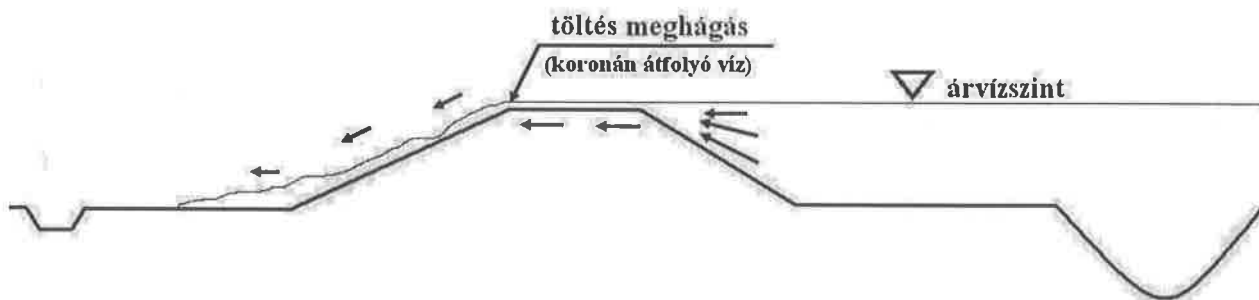
2.2. A töltéskorona magasságát meghaladó és azon átfolyó víz

A töltéskorona jelenleg nincs mindenütt a tervezett magasságra kiépítve. Az előírás szerinti és a tényleges koronaszint közötti különbséget magassági hiánynak nevezzük. Lokális (helyi) magassági hiányok kialakulhatnak kopásból - a töltésen való járműves áthajtás következtében - , illetve emberi és állati károkozás révén is.

A magassági hiányos szakaszokon előfordulhat, hogy a magas szintet elérő árvíz átfolyik a korona felett. Ezt a jelenséget töltés meghágásnak nevezzük.

Fokozottan veszélyes helyzet, töltésszakadást okozhat!

Ezért, ha a víz a töltéskoronát ~50 cm-re megközelíti, azt a lehető legrövidebb időn belül jelenteni kell a szakasz-védelemvezetőnek, felhasználva minden lehetséges híreszközt, illetve hírtovábbítási módot (telefon, kézi rádió, stb.).

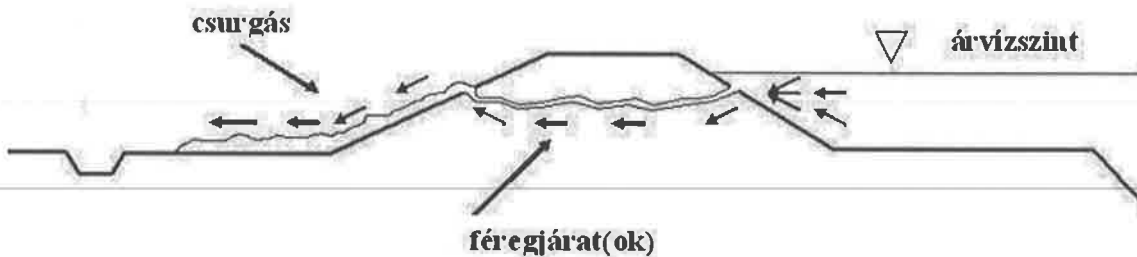
3. ábra A töltéskorona magasságát meghaladó és azon átfolyó víz (meghágó)

2.3. Csurgási jelenség kialakulása

Árvízmentes időben a töltéstestet furkálják, rongálják a rágcsálók (pocok, egerek, stb.).

Ezek általában felszín közeli járatok, de legrosszabb esetben előfordulhat, hogy a teljes töltés keresztmetszete járat(ok)kal átfúrt. Az emelkedő árvízszint - elérve a járatot- csurgás formájában keresztülfollyhat a töltésen és bontani kezdi annak anyagát.

Fokozottan veszélyes helyzet, töltésszakadáshoz is vezethet!

4. ábra Csurgó jelenség kialakulása

E jelenség a mentett oldali töltésrészűn, vagy a mentett oldali védősávon (előtéren) jelenik meg. A jelenség kezdetben kisebb, majd egyre fokozódó átfolyásban jelentkezik, a víz pedig hordalékosává válik, töltésanyagot termelhet ki.

Ha a mentett oldalon csurgás formájában megjelenő víz tiszta, akkor a jelenség még nem veszélyes, de mielőbb jelenteni kell a védelemvezetőnek.

Ha a csurgás vize zavaros, hordalékos, akkor sürgős védelmi beavatkozásra van szükség, és ebben az esetben a korábbiakban (töltésmeghágásnál) ismertetett módon a lehető legrövidebb időn belül jelenteni kell a védelemvezetőnek a jelenséget.

Amennyiben a csurgás bemeneti nyílása még látható, vagy valószínűsíthető a helye, akkor a segédőr kísérelje meg a nyílást gumicsizmájával betaposni.

A csurgásból eredő víz elvezetésének elősegítése a szivárgó csatorna felé őrri feladat.

2.4. Szivárgó- és fakadóvíz jelenségek

Több napja tartó, töltéstre támaszkodó árvíz esetén a töltés mentett oldali alsó harmadában, a mentett oldali előtéren káros jelenségek fordulhatnak elő:

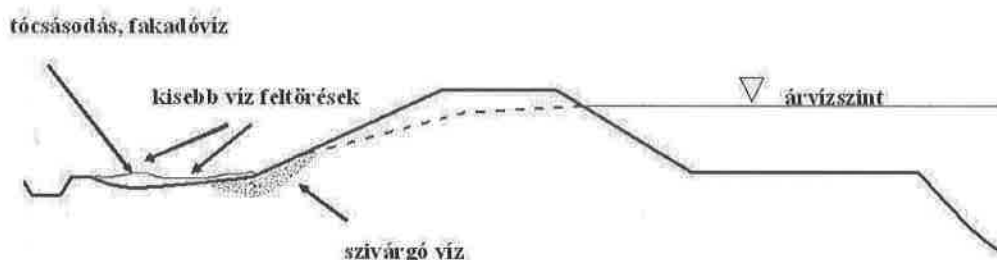
nagyobb területen (esetleg több száz méter hosszban) a töltéstestből szivárog a víz,

a mentett oldali előtéren tócsásodás, úgynevezett fakadóvíz képződik,

több kisebb, csoportos (ceruza vastagságú) vízfeltörés észlelhető.

A legfontosabb megfigyelendő körülmény, hogy a feltörő vagy átfolyó víz tiszta- e vagy zavaros, szemcséket kimosó!

Amennyiben a víz színe zavaros, a szakasz-védelemvezetőnek haladéktalanul jelenteni kell a jelenség helyét és jellegét!

5. ábra Szivárgó- és fakadóvíz jelenségek

A szivárgó és a fakadó víz elvezetését a töltés védősávjáról- a szivárgó csatorna vagy a környező terep felé- az őrnek a nála lévő lapáttal elő kell segítenie.

2.5. Rézsúcsúszási jelenség kialakulása

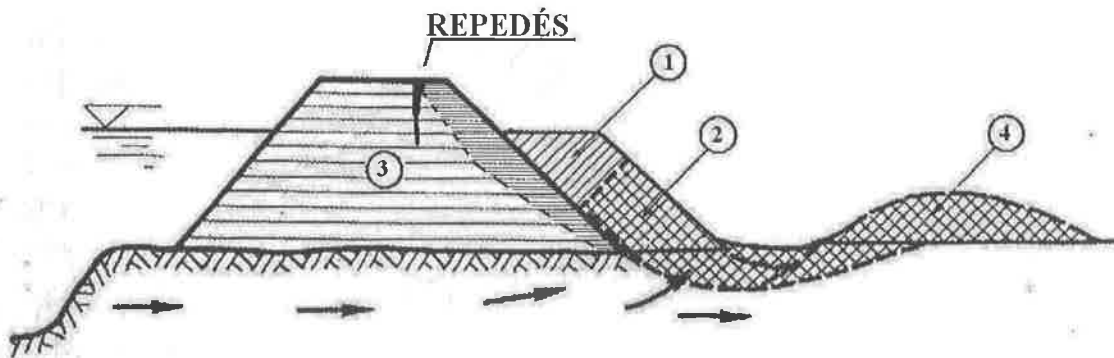
Hosszabb ideig tartó árhullám esetén az előzőekben ismertetett jelenségek fokozódásával, illetve a mentett oldali előterek és a töltés alsó részeinek átázása következtében, a talaj rugalmassá, valamint süppedőssé és a környezeténél sötétebb színűvé válik.

Ilyenkor a töltés mentett oldali részének csúszásveszélyével lehet számolni.

A lecsúszás veszélyére utal az átázási jelenség mellett a töltéskorona mentett oldali felében megjelenő hosszirányú (a töltéstengellyel párhuzamos) repedés is.

A jelenséget a lehető legrövidebb időn belül jelenteni kell a védelemvezetőnek!

1. utólag épített padka; 2. átázott padkarész; 3. aránylag vízzáróbb töltéstest;
4. csúszólap mentén leszakadt padka

6. ábra Rézűcsúszási jelenség kialakulása

2.6. Talajtörés

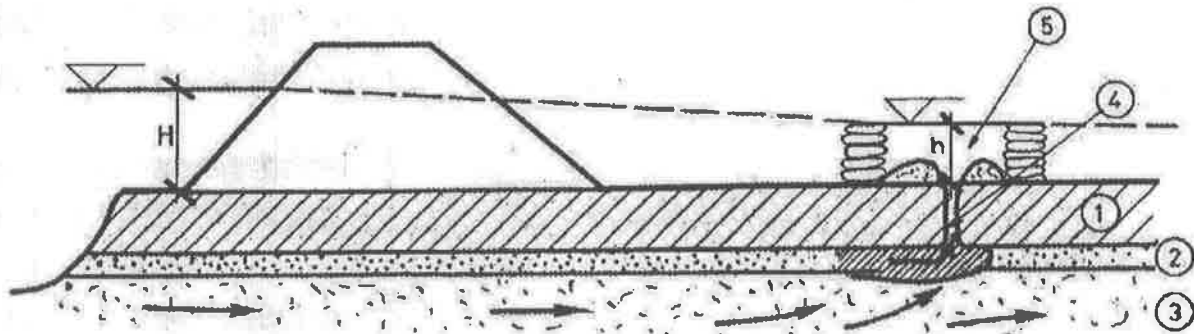
Igen magas szinten, hosszú ideig tartó árhullám idején a töltés alatti vízáteresztő (homokos) altalaj, valamint a szükségesnél vékonyabb vízzáró fedőréteg esetén előfordulhat, hogy a nagy víznyomás hatására, a mentett oldalon- a töltéstől akár száz méterre is- a talaj felpúposodik és a víz robbanásszerűen a felszínre tör (szökőkúthoz hasonlóan), ez a jelenség a talajtörés.

A leírtakból következően az örnek- többnapos árvízvédekezés esetén- már nemcsak a töltést és közvetlen (10-20 m) előteret kell figyelnie, hanem 100-200 m távolságban a szántók, vetések és a föld felszínét. Töltés menti zártkertek, udvarok, ásott kutak vízállása és színe, szennyvízgyűjtő aknák vízállása is megfigyelendő és a megszokottól eltérő állapotok jelentendők.

2.7. Buzgár jelenség

A védtöltés alatt elhelyezkedő vízáteresztő altalajba behatoló árvíz a töltés alatt áthaladva a mentett oldali vízzáró fedőréteg hibája (repedés, vastagabb gyökérjárat, féreglyuk, furat, helyi gyenge pont, stb.) következtében a felszínre tör. A víz színe zavaros, a víz a szállított hordalékot a kürtő körül lerakja, a kráter és a hordalékkúp mérete folyamatosan növekszik.

Ez a jelenség a buzgár, amely védelmi beavatkozás nélkül töltésszakadást okoz, ezért a töltés meghágásnál ismertetett módon a buzgár pontos helyét és méreteit azonnal jelentenie kell a szakasz-velelvezetőnek.

1. vízzáró fedőréteg; 2. durvább szemű réteg; 3. vízáteresztő altalaj;
4. gyökérjárat, féreglyuk; 5. ellennyomó-medence

7. ábra A buzgár jelenség

2.8. Műtárgy keresztetések

Az árvízvédelmi töltéseket keresztezik a szivattyútelepek nyomócsövei, egyes nagyobb csatornák zsilipei és egyéb úgynevezett műtárgyak.

E létesítményekre a védelemvezető külön felhívják az őr figyelmét a szolgálat kezdetén.

A nyomócsövekben, zsilipekben elzáró szerkezetek vannak beépítve, melyek meggátolják az árvíznek a mentett oldalra való átjutását (a zárásról a védelemvezető az árvíz előtt gondoskodik).

Az őr egyik jelentős feladata ezen zsilipek zárásbiztonságának folyamatos ellenőrzése (zavaros, sárga víz nem jelenik-e meg a mentett oldalon), valamint annak figyelemmel kísérése, hogy a nyomócső, zsilip, műtárgy mellett jelentkezik-e intenzív szivárgás vagy csurgás.

Amennyiben a fentieket észleli, azt a védelemvezetőnek mielőbb jelentenie kell.

2.9. Legmagasabb vízszint észlelése, rögzítése

Az őr feladata a folyó legmagasabb vízszintjének észlelése, rögzítése.

E feladatra 30- 40 cm-es karókat kapnak az őrok, melyeket megjelölt helyeken (kilométer szelvényekben) úgy vernek le a víz szélében, hogy a karó felső éle a víz szintjével azonos magasságban legyen (később szakemberek e karók vállmagasságát bemérik).

3. AZ ŐRSZOLGÁLAT FELADATA A JELENSÉGEK ÉSZLELÉSÉBEN

1. Az őr az előzőekben ismertetett jelenség (ek) észlelésekor jól látható módon megjelöli a jelenség helyét és jelenti a szakasz-védelemvezetőnek. A védelemvezető (vízügyi szakértők bevonásával) a jelenség helyszíni ellenőrzése során minősíti annak veszélyességét.

2. A jelenséget, a töltéskoronán található 100 méterenkénti szelvénykövekhez, ill. közeli utcákhoz viszonyítottan beazonosítja (azaz meghatározza a helyét). Amennyiben GPS funkcióval ellátott készülékkel rendelkezik, úgy feljegyzi a földrajzi koordinátákat is.

3. Egyben rögzíti az észlelés idejét.

4. AZ ŐR, MINT VÉSZŐR

Az őr beosztható vészőri szolgálat ellátására is.

Egy- egy veszélyesnek, fokozottan megfigyelendőnek ítélt helyre- folyamatos megfigyelés céljára- a védelemvezetés vészőri állítását rendeli el, pl.:

- intenzív fakadóvízes terület,
- intenzív csurgás,

- buzgár,
- veszélyesnek ítélt zsilip, nyomócső, műtárgy, stb.

Az őrt a szakasz-védelemvezető külön tájékoztatja a jelenséggel kapcsolatos várható fejleményekről, a megfigyelendő jelenség egyéb jellemzőiről.

A vészőz számára biztosítani kell, hogy közleményeit a védelemvezetőhöz a leggyorsabban eljuttathassa, pl.:

- mobiltelefon
- kézi URH rádió készülék, hírlánc (a mozgó örök útján üzenet).

Rövidítések jegyzéke

Rövidítés	Rövidítés jelentése
LKV	Valaha észlelt legkisebb víz
LNV	Valaha észlelt legnagyobb víz
MÁSZ	Mértékadó árvízszint
m B. f.	abszolút méter (magasság) Balti tenger vízszintje felett
Q1 %	1%-os nagyvíz, átlagosan 100 évenként egyszer elért vagy meghaladott nagyvízi hozam
Q3 %	3%-os nagyvíz, átlagosan 33 évenként egyszer elért vagy meghaladott nagyvízi hozam
Q10 %	10%-os nagyvíz, átlagosan 10 évenként egyszer elért vagy meghaladott nagyvízi hozam
OMIT	Országos Műszaki Irányító Törzs
OMSZ	Országos Meteorológiai Szolgálat